

Α.Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΠΟΥ ΕΠΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ 3091/2002

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΝΤΕΜΙΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ : **ΒΕΛΕΝΤΖΑΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ**

ΚΩΣΤΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 6698

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	Σελ. 2
---------------	--------

Α' ΜΕΡΟΣ**ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΝΟΜΟΥ 3091/2002
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ**

ΆΡΘΡΟ 1 Φορολογική κλίμακα-Μειώσεις φόρου.....	3
ΆΡΘΡΟ 2 Μεταφορά ζημιάς, απαλλαγές από το φόρο, έκπτωση δαπανών.....	5
ΆΡΘΡΟ 3 Εισοδήματα φορολογούμενα αυτοτελώς.....	9
ΆΡΘΡΟ 4 Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης.....	11
ΆΡΘΡΟ 5 Φορολογία επιχειρήσεων, έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα.....	14
ΆΡΘΡΟ 6 Υποβολή δήλωσης.....	16
ΆΡΘΡΟ 7 Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος ορισμένων επιχειρήσεων.....	18
ΆΡΘΡΟ 8 Κατάργηση επιχειρηματικής αμοιβής εταίρων-διαχειριστών Ε.Π.Ε. και συναφείς διατάξεις.....	20
ΆΡΘΡΟ 9 Άλλες ρυθμίσεις και μεταβατικές διατάξεις.....	21

Β' ΜΕΡΟΣ**ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3091/2002 ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ**

ΆΡΘΡΟ 1 Φορολογική κλίμακα-Μειώσεις φόρου.....	24
ΆΡΘΡΟ 2 Μεταφορά ζημιάς, απαλλαγές από το φόρο, έκπτωση δαπανών.....	32
ΆΡΘΡΟ 3 Εισοδήματα φορολογούμενα αυτοτελώς.....	40
ΆΡΘΡΟ 4 Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης.....	46
ΆΡΘΡΟ 5 Φορολογία επιχειρήσεων, έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα.....	55
ΆΡΘΡΟ 6 Υποβολή δήλωσης.....	60
ΆΡΘΡΟ 7 Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος ορισμένων επιχειρήσεων.....	62
ΆΡΘΡΟ 8 Κατάργηση επιχειρηματικής αμοιβής εταίρων-διαχειριστών Ε.Π.Ε. και συναφείς διατάξεις.....	65
ΆΡΘΡΟ 9 Άλλες ρυθμίσεις και μεταβατικές διατάξεις.....	67

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	71
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	73
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	75
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	77

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο νόμος 3091/2002 «απλουστεύσεις και βελτιώσεις στη φορολογία εισοδήματος και κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» προκάλεσε ορισμένες μετατροπές στον προϋπάρχοντα νόμο 2238/1994 «κύρωση του κώδικα φορολογίας εισοδήματος».

Τα εισοδήματα που αποκτήθηκαν το 2003 θα φορολογηθούν το 2004 με διαφορετικό τρόπο από εκείνον που εφαρμοζόταν τα προηγούμενα χρόνια. Έγιναν ουσιαστικές μεταβολές στον τρόπο προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος και ακόμη στον τρόπο προσδιορισμού του οφειλόμενου φόρου. Θεσπίστηκαν νέες κλίμακες φόρου με υψηλά αφορολόγητα ποσά, οι μειώσεις του φόρου για τα προστατευόμενα παιδιά καταργήθηκαν και αντ' αυτών δόθηκαν αφορολόγητα ποσά ενώ ορισμένες εκπτώσεις από τα εισοδήματα μετατράπηκαν σε μειώσεις φόρου ως ένα ποσοστό κάθε δαπάνης.

Ακόμη σημαντικές μεταβολές έγιναν, στα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και κτήσης περιουσιακών στοιχείων. Ορισμένα από τα τεκμήρια που ίσχυαν στο παρελθόν καταργήθηκαν, θεσπίστηκαν νέα (πρώτης κατοικίας), ενώ αξιόλογες μεταβολές έγιναν στον προσδιορισμό της τεκμαρτής δαπάνης των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών αυτοκινήτων.

Η φορολογία των εταιριών και οι πολύπλοκες διαδικασίες στις οποίες υποχρεώνονται είναι συνήθως αντικείμενο των επαγγελματιών, οι οποίοι πρέπει να είναι γνώστες του αντικειμένου το οποίο όμως αλλάζει με τέτοια ταχύτητα που οι παλιές γνώσεις δεν είναι επαρκείς.

Στην παρούσα συγγραφή μας ελπίζουμε να δώσουμε στον αναγνώστη με όσο γίνεται λιγότερο κουραστικό τρόπο το περιεχόμενο των μετατροπών αυτών και αυτή η εργασία να γίνει ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια κάθε ενδιαφερόμενου είτε φορολογούμενου είτε μελετητή του κώδικα φορολογίας εισοδήματος.

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 1

Φορολογική κλίμακα – Μειώσεις φόρου

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και οι επόμενες παράγραφοι αυτού του άρθρου αναριθμούνται.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 9 αντικαθίστανται η κλίμακα φόρου εισοδήματος ως εξής : α) αυξάνεται το αφορολόγητο όριο του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας με αντίστοιχη μείωση του δεύτερου κλιμακίου και β) αυξάνεται το αφορολόγητο όριο για μισθωτούς και συνταξιούχους. Η αύξηση των αφορυλόγητους ορίου γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επέρχεται ισοδύναμο όφελος σε όλες τις κατηγορίες των φορολογούμενων ανεξάρτητα από τα κλιμάκια. Έτσι, επιτυγχάνεται αναλογικά υψηλότερη ωφέλεια για τα χαμηλά εισοδήματα.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 9 αυξάνεται το αφορολόγητο όριο της κλίμακας ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων του φορολογούμενου με αντίστοιχη μείωση του δεύτερου κλιμακίου ή και των επόμενων, καθώς και με αντίστοιχη κατάργηση των μειώσεων φόρου γι' αυτά.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 οι εκπτώσεις από το εισόδημα ορισμένων δαπανών μετατρέπονται σε μειώσεις από το φόρο ως εξής :

α) Μείωση κατά ποσοστό 15% των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ.
 β) Μείωση ποσοστού 15% του ετήσιου μισθώματος για κύρια κατοικία της οικογένειας και για ενοικίαση κατοικίας των τέκνων του φορολογούμενου που σπουδάζουν σε άλλη πόλη, καθώς και της ετήσιας δαπάνης για φροντιστήρια μαθημάτων ή ξένων γλωσσών. Το ποσό της κάθε δαπάνης επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το δέκα τοις εκατό (10%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα, δηλαδή με βάση την προτεινόμενη κλίμακα τα χίλια (1.000) ευρώ. Για τον υπολογισμό των ποσών αυτών οι δαπάνες λαμβάνονται ξεχωριστά για το φορολογούμενό και ξεχωριστά για κάθε τέκνο που τον βαρύνει.

γ) Μείωση ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του ετήσιου ποσού τόκων δανείου που χορηγείται από 1.1.2003 και μετά και μέχρι ποσού αυτών που αντιστοιχεί στο τμήμα του δανείου μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

δ) Μείωση αποκλειστικά για μισθωτούς και συνταξιούχους ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των οικογενειακών δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τα εβδομήντα πέντε (75) ευρώ.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της αναριθμημένης παραγράφου 5 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω της πλήρους απαλλαγής από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε κατοικίας του φρολογούμενου και των νέων μειώσεων φόρου.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της αναριθμημένης παραγράφου 6 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των νέων μειώσεων του φόρου.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το προτελευταίο εδάφιο της αναριθμημένης παραγράφου 7 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των νέων μειώσεων του φόρου.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η αναριθμημένη παράγραφος 11 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των νέων μειώσεων του φόρου.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού προστίθεται στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος παράγραφος 12.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών να καθορίζει με αποφάσεις του τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την απόδειξη των δαπανών και τη συνδρομή των άλλων προϋποθέσεων για τη διενέργεια των μειώσεων του άρθρου αυτού. Επίσης με τις ίδιες διατάξεις επιτρέπεται να εκδίδονται κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τον καθορισμό των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την απόδειξη του πόσοστού αναπτηρίας.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού γίνεται νομοτεχνική προσαρμογή λόγω της θέσπισης δύο κλιμάκων.

Άρθρο 2

Μεταφορά ζημίας, απαλλαγές από το φόρο, έκπτωση δαπανών

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται το δικαίωμα στις εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία Β κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, επειδή με άλλες διατάξεις αυτού του νομοσχεδίου προβλέπεται γι' αυτές ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματός τους, να μεταφέρουν τη ζημία που προκύπτει με αυτόν τον τρόπο προσδιορισμού του εισοδήματός τους στα τρία επόμενα έτη.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζεται η πλήρης απαλλαγή από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε κατοικίας του φορολογούμενου. Συνεπώς, η απαλλαγή των εισοδημάτων από ιδιοκατοίκηση της κύριας και πρώτης δευτερεύουσας κατοικίας του φορολογούμενου, που προβλεπόταν μέχρι τώρα, επεκτείνεται σε όλα γενικά τα εισοδήματα από ιδιοκατοίκηση αυτού. Σκοπός των διατάξεων αυτών, εν όψει της μικρής απόδοσης του φόρου τούτου, είναι η απλοποίηση των φορολογικών διαδικασιών, καθώς και η απλοποίηση των εντύπων φορολογίας εισοδήματος.

3. Με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού αναδιατυπώνονται οι περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ούτως ώστε να προβλέπεται επιπλέον κάτι που ήδη ισχύει, ότι δηλαδή η απαλλαγή από τη φορολογία του αναφέρομενου σε αυτές εισοδήματος από κινητές αξίες ισχύει μόνο για μόνιμους κατοίκους εξωτερικού και εφόσον τα υπόψη ποσά είναι σε νόμισμα εκτός ζώνης ευρώ.

4. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση ια' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ούτως ώστε μετά την εισαγωγή του ευρώ ως εθνικού νομίσματος να προβλέπεται πλέον ότι η απαλλαγή από τη φορολογία των υπόψη τόκων καταλαμβάνει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, και αυτούς από ομολογιακά δάνεια που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε ευρώ.

5. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού καταργούνται οι περιπτώσεις γ', δ', στ', ζ', ιβ' και ιδ' της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που αναφέρονται σε απαλλαγές τόκων από τη φορολογίας εισοδήματος, γιατί μετά την αυτοτελή φορολόγηση των τόκων αυτών με το άρθρο 12 του ίδιου Κώδικα οι εν λόγω απαλλαγές δεν ισχύουν. Οι εν λόγω διατάξεις ισχύουν μέχρι σήμερα, γιατί με το ν. 2238/1994 έγινε απλώς κωδικοποίηση των ισχυουσών φορολογικών διατάξεων που στη συγκεκριμένη περίπτωση ήταν οι διατάξεις του άρθρου 6 του ν.δ. 3323/1955 και του άρθρου 21 του ν. 1921/1991. Μετά την κατάργηση δε των περιπτώσεων αυτών, με τις διατάξεις της ίδιας παραγράφου τροποποιούνται για νομοτεχνικούς λόγους οι λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

6. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αυξάνεται από δύο χιλιάδες τριακόσια πενήντα (2.350) ευρώ σε δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ το όριο του ετήσιου εισοδήματος των ανάπτηρων προσώπων το οποίο πρέπει να αποκτούν

αυτά, προκειμένου να βαρύνουν το φορολογούμενο, για λόγους εξομοίωσης των διατάξεων του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ίδιου Κώδικα, όπως διαμορφώνονται με τον παρόντα νόμο.

7. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού και επειδή καταργήθηκε η φορολόγηση του εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση, αντικαθίσταται για νομοτεχνικούς λόγους η περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

8. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις κρίνεται αναγκαία αφ' ενός η διατήρηση και αφ' ετέρου η αύξηση του ποσού της δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ζωής ή θανάτου, προσωπικών αυτοχημάτων και ασθένειας, με στόχο την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το σύστημα της κοινωνικής ασφάλισης και τη μείωση του φορολογητέου εισοδήματος του φορολογούμενου. Το ποσό που αφαιρείται ως δαπάνη δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, δηλαδή τα 1.000 ευρώ. Οι λοιπές δαπάνες της περίπτωσης αυτής με εξαίρεση τη δαπάνη για την αγορά Η.Υ κ.λπ. (ενοίκιο κύριας κατοικίας και κατοικίας παιδιών που σπουδάζουν, δαπάνη για φροντιστήρια μαθημάτων ή ξένων γλωσσών) μεταφέρονται από το άρθρο 8 στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και ποσοστό αυτών θα αφαιρείται ως έκπτωση από το φόρο.

5. Με την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η έκπτωση από το εισόδημα του φορολογούμενου της αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζει λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες κ.λπ.

10. Με την παράγραφο 11 του άρθρου αυτού προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται να εκπίπτει από το εισόδημα του φορολογούμενου το ποσό που καταβάλλει αυτός λόγω δωρεάς ή χορηγίας, εφόσον όμως το ποσό τούτο υπερβαίνει τα 1.000 ευρώ, με σκοπό να υπάρξει κίνητρο να πραγματοποιούνται δωρεές και χορηγίες υψηλών ποσών.

11. Με την παράγραφο 12 του άρθρου αυτού προστίθεται προτελευταίο εδάφιο στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις η έκπτωση από το εισόδημα του φορολογούμενου των τόκων στεγαστικών δανείων ή προκαταβολών για απόκτηση πρώτης κατοικίας θα ισχύει για δάνεια που θα συνάπτονται και προκαταβολές που θα χορηγούνται μέχρι 31.12.2002. Για δάνεια και προκαταβολές που θα συνάπτονται και θα χορηγούνται, αντίστοχα, μετά από αυτή την ημερομηνία αυτοί μεταφέρονται από το άρθρο 8 στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και ποσοστό αυτών θα αφαιρείται ως έκπτωση από το φόρο.

12. Με την παράγραφο 13 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης.

13. Με την παράγραφο 14 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση, δεδομένου ότι οι δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, καθώς και οι οικογενειακές

δαπάνες μεταφέρονται από το άρθρο 8 στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και ποσοστό αυτών θα αφαιρείται ως έκπτωση από το φόρο.

14. Με την παράγραφο 15 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις απαλείφεται ο καθορισμός με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών των αγαθών και υπηρεσιών και των δικαιολογητικών που απαιτούνται, προκειμένου να αναγνωρίζονται και να υπολογίζονται τα αφορολόγητα ποσά που ορίζονται στο άρθρο αυτό. Τούτο γίνεται για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης, δεδομένου ότι τα αφορολόγητα ποσά για τα οποία απαιτείται ο καθορισμός των αγαθών και υπηρεσιών και των δικαιολογητικών μεταφέρονται από το άρθρο 8 στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

15. Με την παράγραφο 16 του άρθρου αυτού καταργούνται :

α) Οι περιπτώσεις γ', στ' και ζ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η έκπτωση από το εισόδημα του φορολογούμενου των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, των οικογενειακών δαπανών για αγορά αγαθών και υπηρεσιών και της δαπάνης για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού. Οι δαπάνες αυτές, με εξαίρεση τη δαπάνη για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, μεταφέρονται από το άρθρο 8 στο άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και ποσοστό αυτών θα αφαιρείται ως έκπτωση από το φόρο.

β) Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η μεταφορά των δαπανών ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης από τον ένα σύζυγο στον άλλο, όταν οι σύζυγοι υποχρεούνται σε υποβολή κοινής δήλωσης, αλλά λόγω θανάτου του ενός υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις και ο ένας από τους δύο συζύγους δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από το σύνολο των δαπανών που εκπίπτουν. Τούτο είναι αναγκαίο λόγω νομοτεχνικής τακτοποίησης, δεδομένου ότι οι δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης δεν θα αφαιρούνται πλέον από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου, αλλά ποσοστό αυτών θα αφαιρείται από το φόρο.

γ) Η παράγραφος 6 του άρθρου 8 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η δυνατότητα μεταφοράς στο φορολογούμενο των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων που βαρύνουν αυτόν και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω, εφόσον τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών. Επίσης, καταργείται η δυνατότητα μεταφοράς των παραπάνω εξόδων από το φορολογούμενο τον οποίο βαρύνουν τα προαναφερθέντα πρόσωπα στον άλλο σύζυγο, στην περίπτωση που ο φορολογούμενος δεν έχει εισόδημα ή το εισόδημά του είναι κατώτερο από το άθροισμα των εξόδων αυτών. Τούτα είναι αναγκαία για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης, δεδομένου ότι οι δαπάνες ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης δεν θα αφαιρούνται πλέον από το εισόδημα του φορολογούμενου, αλλά ποσοστό αυτών θα αφαιρείται από το φόρο.

δ) Η παράγραφος 17 του άρθρου 7 του ν. 2364/1995.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η έκπτωση από το εισόδημα του φορολογούμενου της δαπάνης για την αγορά και εγκατάσταση οικιακών συσκευών ή συστημάτων χρήσης φυσικού αερίου ή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Τούτο γίνεται

για λόγους απλοποίησης του φορολογικού συστήματος, αλλά και δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών, δεδομένου ότι η έκπτωση δαπανών από το εισόδημα ευνοεί συνήθως τις ανώτερες εισοδηματικές τάξεις.

ε) Η περίπτωση β της παραγράφου 8 του άρθρου 1 του ν. 2523/1997.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις και εν όψει της κατάργησης της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, καταργείται η πρόβλεψη για μη επιβολή πρόσθετου φόρου, στην περίπτωση υποβολής συμπληρωματικής δήλωσης από το φορολογούμενο για την αποδοχή από αυτόν του τεκμαρτού ακαθάριστου εισοδήματος από οικοδομές, όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση την πιο πάνω παράγραφο.

Άρθρο 3

Εισοδήματα φορολογούμενα αυτοτελώς

1. Με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 και η παράγραφος 8 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται πλέον ότι με την παρακράτηση στα εισοδήματα από τόκους καταθέσεων, ομολογιακών δανείων του Δημοσίου, REPOS και στα λοιπά εισοδήματα του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος επέρχεται πλέον εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης (χωρίς περαιτέρω φορολογία) μόνο για τους δικαιούχους φυσικά πρόσωπα, προσωπικές εταιρίες και λοιπά πρόσωπα του άρθρου 2 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Επίσης, για τις ημεδαπές ή αλλοδαπές τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς και για τους συνεταιρισμούς με βιβλία Γ' κατηγορίας εξακολουθούν να θεωρούνται τα πιο πάνω εισοδήματα ως φορολογούμενα με ειδικό τρόπο εφαρμοζομένων των διατάξεων των άρθρων 99 και 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Δηλαδή, μετά την έναρξη ισχύος των ανωτέρω οι ημεδαπές Α.Ε., Ε.Π.Ε., δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις θα φορολογούνται για τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, ανεξάρτητα αν προβαίνουν ή όχι σε διανομή κερδών.

Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία μετά από απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που αποφάνθηκε ότι οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος συνιστούν παρακράτηση φόρου στην πηγή κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 45 της Οδηγίας 90/435/EOK του Συμβουλίου της 29^{ης} Ιουλίου και ως εκ τούτου οι πιο πάνω διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος δεν έχουν εφαρμογή στην περίπτωση που ημεδαπή ανώνυμη εταιρία διανέμει κέρδη σε μητρική της εταιρία, η οποία εδρεύει σε άλλο κράτος – μέλος. Η εξαίρεση, όμως, από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 106 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος μόνο των ημεδαπών Α.Ε. που είναι θυγατρικές εταιριών άλλων κρατών – μελών της Ε.Ε. θα αποτελούσε άνιση και αντισυνταγματική μεταχείριση σε βάρος των λοιπών ημεδαπών Α.Ε. η οποία αποφεύγεται με τις προτεινόμενες πιο πάνω διατάξεις.

2. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού προστίθεται εδάφιο στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται η επιβολή ευνοϊκότερης φορολόγησης σε σχέση με ό,τι ίσχυε μέχρι σήμερα στις μεταβιβάσεις με επαχθή αιτία ολόκληρης επιχειρησης, μερίδων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής κ.λπ. σε συγγενείς δικαιούχους Α και Β κατηγορίας του ν. 2961/2001), με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδοχή στις επιχειρήσεις αυτές.

3. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού προστίθεται εδάφιο μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται η επιβολή ευνοϊκότερης φορολόγησης σε σχέση με ότι ίσχυε μέχρι σήμερα στις μεταβιβάσεις με επαχθή αιτία μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο σε συγγενείς (δικαιούχους Α' και Β' κατηγορίας του ν. 2961/2001), με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδοχή στις επιχειρήσεις αυτές.

4. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προβλέπεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, με τις οποίες θα καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της κατώτατης πραγματικής αξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση

των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους 2 και 3. Τούτο κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να αποφεύγεται η εμφάνιση από τους φορολογούμενους πολύ μικρού ανταλλάγματος για τις μεταβιβάσεις των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων.

5. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού προστίθεται νέο εδάφιο στην παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παύουν να χαρακτηρίζονται ως αυτοτελώς φορολογούμενα με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης τα εισοδήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Κώδικα αυτού (Α.Ε., Ε.Π.Ε. κ.λπ.), για λόγους προσαρμογής με τις διατάξεις του άρθρου 105 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με τις οποίες τα εισοδήματα που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος, όπως έκρινε το Σ.τ.Ε. με την από το 2001 απόφασή του.

6. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού τροποποιούνται οι διατάξεις των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ούτως ώστε να ορίζεται ρητά σε αυτές ότι οι Τράπεζες πρέπει επιπλέον να αρνούνται την παροχή του ποσού συναλλάγματος ή ευρώ που αφορά την καταβολή δικαιωμάτων αμοιβών κ.λπ. ποσών στην αλλοδαπή σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται το αποδεικτικό καταβολής στο Δημόσιο του φόρου που αναλογεί στο ποσό αυτό. Σήμερα προβλέπεται μόνο για τα ποσά συναλλάγματος, γιατί οι υπόψη διατάξεις είχαν θεσπισθεί πριν από την καθιέρωση του ευρώ, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να διαμαρτύρονται στις Τράπεζες γιατί δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη για τα εμβάσματα στην αλλοδαπή ποσών σε ευρώ.

7. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι από το καθαρό ποσό της αποζημίωσης που καταβάλλεται με βάση το ν. 2112/1920 κ.λπ. λόγω διακοπής της σχέσης εργασίας (απόλυτη κ.λπ.) αφαιρείται ποσό είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και στο υπόλοιπο ποσό ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή 20%. Με αυτόν τον τρόπο φορολογίας εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, προκειμένου να μειωθεί σημαντικά η φορολογική επιβάρυνση των προσώπων αυτών.

8. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται για νομοτεχνικούς λόγους ορισμένες λέξεις στο τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος λόγω της αλλαγής τρόπου φορολογίας της αποζημίωσης του ν. 2112/1920 κ.λπ.

Άρθρο 4

Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καθιερώνεται ως τεκμήριο διαβίωσης : α) το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για κύρια κατοικία άνω των 200 τετραγωνικών μέτρων (ιδιόκτητη ή μισθωμένη) και β) το διπλάσιο του ετήσιου τεκμαρτού μισθώματος για κάθε δευτερεύουσα κατοικία άνω των 150 τετραγωνικών μέτρων (ιδιόκτητη ή μισθωμένη). Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στη δίκαιη κατανομή των φορολογικών βαρών με την ελάφρυνση της μέσης εισοδηματικής τάξης και ταυτόχρονα την επιβάρυνση της υψηλής εισοδηματικής τάξης, η οποία έχει τη δυνατότητα να διατηρεί μεγάλες κατοικίες.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης β, της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επεκτείνεται η εφαρμογή της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει με βάση επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης άνω των 14 φορολογήσιμων ίππων και στα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλά έχουν υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης στη χώρα μας. Με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται ίση φορολογική μεταχείριση για όλα τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που υποβάλλουν φορολογική δήλωση στην Ελλάδα.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η υποπερίπτωση α α της περίπτωσης ε της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης μηχανοκίνητων σκάφων ανοικτού τύπου, ταχύπλοων και μη. Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με μεγαλύτερη επιβάρυνση των υψηλών εισοδηματικών τάξεων που έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης ιστιοφόρων ή μηχανοκίνητων ή μικτών σκαφών με χώρο ενδιαίτησης. Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με μεγαλύτερη επιβάρυνση των υψηλών εισοδηματικών τάξεων που έχουν στην κυριότητά τους σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση στ της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης όλων των αεροσκαφών (με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης, στροβιλοελικοφόρα και αεριοπρωθούμενα), καθώς και των ελικοπτέρων, ενώ κατάργειται η τεκμαρτή δαπάνη των ανεμοπτέρων. Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στην πρόσθετη επιβάρυνση των υψηλών εισοδηματικών τάξεων που έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους αεροσκάφη ή ελικόπτερα.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης δεξαμενής κολύμβησης. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με την πρόσθετη επιβάρυνση των υψηλών εισοδηματικών τάξεων που διατηρούν δεξαμενές κολύμβησης.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α' του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αυξάνεται η αξία των κινητών πραγμάτων για τα οποία θα εφαρμόζεται το τεκμήριο αγοράς, ενώ παράλληλα απαλείφεται από το άρθρο αυτό η απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία μεταφέρεται στο άρθρο 18 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Με τις διατάξεις αυτές γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση, ενώ παράλληλα επιδιώκεται δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται το πέμπτο και έκτο εδάφιο της υποπερίπτωσης ββ, της περίπτωσης γ' του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αυξάνεται από 35 τ.μ. σε 70 τ.μ. η συνολική επιφάνεια άλλης οικίας ή οικιών που έχει ο φορολογούμενος και δεν πληρούν τις στεγαστικές του ανάγκες και η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τ.μ. για κάθε τέκνο, όταν υπάρχουν δύο τέκνα που βαρύνουν τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο και κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για κάθε τέκνο, όταν υπάρχουν τρία και πάνω τέκνα που τους βαρύνουν, προκειμένου για την απαλλαγή του φορολογούμενου από το τεκμήριο απόκτησης πρώτης κατοικίας, έτσι ώστε να υπάρχει αντίστοιχη εναρμόνιση με τις διατάξεις του άρθρου 9 για την έκπτωση από το φόρο ποσοστού των δεδουλευμένων τόκων δανείου ή προκαταβολής για απόκτηση πρώτης κατοικίας.

9. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού η περίπτωση η, του άρθρου 18 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αναριθμείται σε ια' και μετά την περίπτωση ζ, προστίθεται :

α) Περίπτωση η'

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εξαιρείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης για τη συντήρηση αυτοκινήτου μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους (2.000 κυβικά). Οι διατάξεις αυτές αποβλέπουν στη φορολογική ελάφρυνση των μικρομεσαίων εισοδηματικών τάξεων και στην επιβάρυνση της υψηλής εισοδηματικής τάξης, η οποία έχει τη δυνατότητα να διατηρεί αυτοκίνητα μεγάλου κυβισμού.

β) Περίπτωση θ'

Με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν εφαρμόζεται η τεκμαρτή δαπάνη για σκάφη αναψυχής μήκους μέχρι 10 μέτρα που δεν έχουν ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο ή μέρος του έτοντος. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών με την ελάφρυνση των μεσαίων εισοδηματικών τάξεων που έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους μικρά σκάφη αναψυχής.

γ) Περίπτωση ι'

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εξαιρείται από το τεκμήριο α) η δαπάνη για αγορά επαγγελματικού εξοπλισμού μέχρι ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, εάν η δαπάνη πραγματοποιείται μέσα στο έτος έναρξης άσκησης δραστηριότητας και στα δύο επόμενα έτη και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των καθαρών κερδών για το τέταρτο και τα επόμενα έτη και β) η δαπάνη για την αγορά αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στην τόνωση της επιχειρηματικότητας κατά τα πρώτα έτη έναρξης της δραστηριότητας.

10. Με την παράγραφο 10 του άρθρου αυτού καταργούνται :

α) Οι περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη με βάση τον κυβισμό του δίτροχου ή τρίτροχου ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενου

οχήματος και η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται σε οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπά πρόσωπα.

β) Οι περιπτώσεις β' και δ' του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται το τεκμήριο αγοράς επιχειρήσεων ή σύστασης ή αύξησης κεφαλαίου επιχειρήσεων που λειτουργούν ατομικώς ή με τη μορφή ομόρρυθμης ή ετερόρυθμης ή περιορισμένης ευθύνης εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίες ή αστικής εταιρίας ή αγοράς κυρίων μεριδών και χρεογράφων γενικώς, καθώς και το τεκμήριο λόγω χορήγησης δανείων προς οιονδήποτε καθώς και προσωρινών διευκολύνσεων ή προσωρινών καταθέσεων στις ατομικές επιχειρήσεις ή εταιρίες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες από μέλη ή μετόχους τους. Οι διατάξεις αυτές αποσκοπούν στην τόνωση της επιχειρηματικότητας για την ενίσχυση της χρηματαγοράς.

γ) Οι περιπτώσεις α' και σ' του άρθρου 18 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις : i. απαλείφεται η απαλλαγή από το τεκμήριο διαβίωσης επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους που ίσχυε για πολύτεκνους με τρία (3) και άνω τέκνα, δεδομένου ότι η απαλλαγή αυτή γενικεύτηκε και ισχύει πλέον για όλους τους φορολογούμενους, ii. απαλείφεται η απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς ομολόγων του Δημοσίου ή τίτλων εταιριών στις οποίες μετέχει το Δημόσιο κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ή μετοχών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους σε αυτό ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έντοκων γραμματίων του Δημοσίου ή γενικά τίτλων του Δημοσίου, αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και άλλου τίτλου που είναι διαπραγματεύσιμος στο Χρηματιστήριο, δεδομένου ότι καταργείται πλέον από το τεκμήριο η δαπάνη αγοράς όλων των εταιρικών μεριδών και χρεογράφων γενικώς.

Άρθρο 5

Φορολογία επιχειρήσεων, έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται ο τρόπος φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων και ειδικότερα ορίζεται ότι ο προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων του τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία Β' και Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων γίνεται λογιστικά. Επομένως, καταργείται το ισχύον σύστημα φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας, με βάση το οποίο το καθαρός τους εισόδημα προσδιορίζεται λογιστικά και εξωλογιστικά και φόρολογείται το μεγαλύτερο. Με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται η φορολόγηση των πραγματικών κερδών των επιχειρήσεων, καθόσον λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα των βιβλίων και επιπλέον επιδιώκεται η βελτίωση των σχέσεων των φορολογικών Αρχών με τους φορολογούμενους. Εξάλλου, η σημαντική πρόοδος του ελεγκτικού μηχανισμού του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και η προοπτική της ενίσχυσής του ποιοτικά και ποσοτικά είναι ένας επιπλέον λόγος που επιβάλλει την εφαρμογή του λογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών τιμών των επιχειρήσεων.

3. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται το δεύτερο και τα επόμενα εδάφια της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις θεσπίζεται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των Ε.Π.Ε. των μισθών και απολαβών των εταίρων τους που είναι ασφαλισμένοι σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο λόγω της απασχόλησής τους στις εταιρίες αυτές.

4. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της υποπερίπτωσης γγ της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων της αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζουν λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες κ.λπ.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού του ποσού των ασφαλίστρων για ομαδικές ασφαλίσεις του προσωπικού των εμπορικών επιχειρήσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών και ορίζεται σε ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλιμακας του άρθρου 9 των μισθωτών για κάθε ασφαλιζόμενο, δηλαδή μέχρι του ποσού των 1.000 ευρώ. Με τις διατάξεις αυτές προωθείται η ομαδική ασφαλιση των εργαζομένων από τις επιχειρήσεις.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού προστίθενται τρία εδάφια στην περίπτωση γ της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται ο τρόπος εξεύρεσης των καθαρών κερδών των εμπορικών επιχειρήσεων οι οποίες τηρούν βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και οι οποίες δεν διενεργούν απογραφή ή δεν έχουν υποχρέωση σύνταξης απογραφής. Τα καθαρά κέρδη προκύπτουν αν το κόστος των

πωληθέντων αφαιρεθεί από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης και περαιτέρω από το προκύπτον υπόλοιπο (μικτό κέρδος) αφαιρεθούν τα γενικά έξοδα της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση σύνταξης απογραφής με βάση τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. για τον προσδιορισμό του κόστους πωληθέντων λαμβάνεται υπόψη η απογραφή έναρξης και λήξης που διενεργεί η επιχείρηση, ενώ στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης απογραφής εμπορευμάτων για τον προσδιορισμό του κόστους των πωληθέντων λαμβάνεται ως απογραφή λήξης της διαχειριστικής περιόδου ποσοστό 10% επί των αγορών της περιόδου αυτής και ως απογραφή έναρξης ποσοστό 10% επί των αγορών της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης στης παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις παρέχεται δυνατότητα στις επιχειρήσεις, προκειμένου να υπολογίζουν τις αποσβέσεις επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους να επιλέγουν μεταξύ δύο συντελεστών απόσβεσης, του κατώτερου και του ανώτερου, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να επιλέγουν αυτόν τον οποίο κρίνουν σαν πιο κατάλληλο για τα πάγια τους, τον οποίο θα χρησιμοποιούν παγίως.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού προστίθεται εδάφιο στην περίπτωση στης παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των αποσβέσεων επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους τα οποία έχουν προμηθευτεί από εξωχώρια εταιρία. Δηλαδή, από εταιρία που έχει την έδρα της σε άλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης, με αποτέλεσμα να έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί υπερτιμολογήσεις.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση θ της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις οι επιχειρήσεις θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων που πραγματικά χάνουν, ενώ με τις αντικαθιστάμενες διατάξεις οι επιχειρήσεις υπολόγιζαν και αφαιρούσαν προβλέψεις από τα ακαθάριστα έσοδά τους, αδιάφορα αν είχαν ή όχι επισφαλείς απαιτήσεις.

9. Με την παράγραφο 9 του άρθρου αυτού αναριθμούνται οι παράγραφοι 14 και 15 του άρθρου 31 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος σε 15 και 16 αντίστοιχα και προστίθενται νέες παράγραφοι 14 και 17.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 14 προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και των άλλων δαπανών που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών, λήψη υπηρεσιών κ.λπ. από εξωχώρια εταιρία, για τον ίδιο λόγο που αναφέρεται στην παράγραφο 7 του παρόντος.

Επίσης, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 17 προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης αποφάσεων του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για διαδικαστικά θέματα εμφάνισης δαπανών του άρθρου αυτού μετά την εφαρμογή του λογιστικού προσδιορισμού που προτείνεται με τις νέες διατάξεις για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Αρθρο 6

Υποβολή δήλωσης

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις αυξάνονται τα όρια εισοδήματος για υποχρέωση υποβολής δήλωσης από χήλια διακόσια (1.200) ευρώ σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία αφ' ενός μεν λόγω αύξησης του αφορολόγητου ορίου και αφ' ετέρου για διευκόλυνση τόσο των φορολογουμένων με χαμηλό εισόδημα όσο και των Δ.Ο.Υ. για μεγαλύτερη απόδοση στο ελεγκτικό και βεβαιωτικό τους έργο.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι φορολογούμενοι που αποκτούν εισόδημα αποκλειστικά από μισθωτές υπηρεσίες δεν θα υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος και παράλληλα αυξάνονται τα όρια εισοδήματος από 2.400 ευρώ σε 6.000 ευρώ, που θα υποβάλλουν απλουστευμένη δήλωση εισοδηματικής κατάστασης. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι η δραστική μείωση των υπόχρεων σε υποβολή δήλωσης, ώστε να εξοικονομηθούν πόροι που θα συγκεντρωθούν στον έλεγχο των εισοδημάτων από επιχείρηση ή επάγγελμα με στόχο τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Επίσης, η ρύθμιση αυτή θα επιτρέψει στο TAXIS να ασχοληθεί με διασταυρώσεις στοιχείων και οποιονδήποτε άλλο ελεγκτικό μηχανισμό.

3. Με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι υποχρέωση για υποβολή δήλωσης έχουν οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού, εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό ή αυτοκινήτου μικτής χρήσης ή αυτοκινήτου τύπου JEEP ή αεροσκάφους, κότερου ή θαλαμηγού ή ακάτου ή σκαφών αναψυχής, εκτός από αυτοκίνητα ή σκάφη αναψυχής που δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, καθώς και όσοι έχουν στη διάθεσή τους για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγό τους είτε στα μέλη που τους βαρύνουν εις σε εταιρίες στις οποίες αυτοί μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή είναι πρόεδροι ή διοικητές. Σκοπός της παραπάνω ρύθμισης είναι ο περιορισμός του αριθμού των υποχρέων σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

4. Με την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται η περίπτωση ζ της παραγράφου 1 του άρθρου 61 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος όσοι διατηρούν μία ή περισσότερες δευτερεύοντες κατοικίες με συνολική επιφάνεια πάνω από εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία για λόγους εναρμόνισης με το τεκμήριο για πρώτη και δευτερεύοντα κατοικία.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 62 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις και για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης μετά την υποχρέωση υποβολής σε ορισμένες περιπτώσεις της πληροφοριακής φορολογικής δήλωσης, οι διατάξεις της παραγράφου αυτής αντικαθίστανται.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση β της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται αντικατάσταση των διατάξεων αυτής της περίπτωσης για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης, γιατί θεσπίζεται πλήρης απαλλαγή από το φόρο του τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε κατοικίας του φορολογούμενου.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 52 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοθετική τακτοποίηση λόγω της αναρίθμησης παραγράφων του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 77 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις το ποσό των δεκαπέντε (15) ευρώ (5.000 δρχ.) ανξάνεται σε εκατό (100) ευρώ λόγω παρέλευσης δεκατριών ετών από την εφαρμογή του παραπάνω νόμου.

Άρθρο 7

Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος ορισμένων επιχειρήσεων

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ορίζεται ότι ο εξωλογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στην περίπτωση των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Α΄ κατηγορίας, καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων.

2. Με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου γίνονται νομοθετικές προσαρμογές στην παράγραφο 5 του άρθρου 32 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος λόγω των επόμενων μεταβολών στη φορολογία των φορτηγών δημόσιας χρήσης αυτοκινήτων.

3. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού προστίθενται νέα εδάφια πέμπτο και έκτο στην περίπτωση α της παραγράφου 5 του άρθρου 33 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται να ισχύσει μέχρι και τη χρήση 2003 ο τεκμαρτός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος για τους εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης όπως ίσχυσε και τη χρήση 2001 και τούτο λόγω αδυναμίας άμεσης τοποθέτησης και χρήσης των φορολογικών ταξιμέτρων. Από τη χρήση 2004 και μετά το καθαρό εισόδημά του θα προσδιορίζεται λογιστικά.

Το ίδιο προβλέπεται και για τους εκμεταλλευτές επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων ή μη σε ΚΤΕΛ.

4. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού για τους εκμεταλλευτές φορτηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης προβλέπεται για τις χρήσεις 2002 και 2003 η επιβολή κατ' αποκοπή φορολογίας με καταβολή φόρου ανάλογα με τους τόνους του ωφέλιμου φορτίου και τούτο λόγω της απλότητος και της εύκολης εφαρμογής του συστήματος αυτού.

5. Με την παράγραφο 6 του άρθρου προβλέπεται ο λογιστικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος από τη χρήση 2004 για τους εκμεταλλευτές αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης και από τη χρήση 2003 για τους λιανοπωλητές που υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

6. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις οι γεωργικές επιχειρήσεις εξαιρούνται από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος που προτείνεται για εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

7. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού καταργούνται :

α) Οι παράγραφοι 1 έως και 4 του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις και λόγω της εφαρμογής του λογιστικού προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Β και Γ κατηγορίας, παύουν να ισχύουν οι διατάξεις αυτού του άρθρου που αναφέρονται είτε στον ειδικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος είτε στην καταβολή φόρου από τις συγκεκριμένες εμπορικές επιχειρήσεις. Αποτελεί κοινή συνείδηση ότι το σύστημα του ειδικού προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων, με βάση το οποίο το εισόδημα υπολογίζεται λογιστικά και εξωλογιστικά και φορολογείται το μεγαλύτερο,

δημιουργεί αναμφισβήτητα μια ανωμαλία στο φορολογικό μας σύστημα και παραβλέπει τις καλές σχέσεις μεταξύ φορολογικής διοίκησης και φορολογουμένων. Δεν είναι δυνατόν το κράτος να επιβάλλει στους φορολογούμενους να τηρούν βιβλία και να εκδίδουν στοιχεία, με συνέπεια να επιβαρύνονται με μεγάλο κόστος και στη συνέχεια να αγνοεί το αποτέλεσμα των βιβλίων και να προσδιορίζει με άλλους τρόπους εισόδημα μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τα βιβλία των υποχρέων. Για τους λόγους αυτούς καταργείται ο ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος και εφαρμόζεται το λογιστικό σύστημα, το ίδιο δε γίνεται και για τις επιχειρήσεις που κατέβαλαν συγκεκριμένα ποσά φόρου.

β) Οι παράγραφοι 7 έως και 11 του άρθρου 50 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργούνται οι συγκεκριμένες παράγραφοι, γιατί έχουν καταστεί ανενεργείς λόγω μη εφαρμογής τους από τις φορολογικές Αρχές.

γ) Το άρθρο 51 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργείται το άρθρο αυτό που αναφέρονται στον ειδικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών. Ειδικότερα, καταργείται ο ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών με ακαθάριστα έσοδα μικρότερα των 117.300 ευρώ, με βάση τον οποίο το καθαρό τους εισόδημα υπολογίζεται λογιστικά και εξωλογιστικά με την εφαρμογή των μοναδικών συντελεστών καθαρού κέρδους στα ακαθάριστα έσοδα και φορολογείται το μεγαλύτερο. Επίσης, καταργείται ο ειδικός προσδιορισμός του εισοδήματος ορισμένων ελεύθερων επαγγελματιών, όπως ιατρού, οδοντίατρου, κτηνίατρου, ψυχολόγου κ.λπ., που υπολογίζεται εκτός του λογιστικού και εξωλογιστικού τρόπου και με τρίτο τρόπο, δηλαδή με τον πολλαπλασιασμό των σταθερών επαγγελματικών δαπανών με το συντελεστή απόδοσης, και το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των 29.300 ευρώ. Οι εναλλακτικοί αυτοί τρόποι προσδιορισμού του εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών είναι αναγκαίοι λόγω της μεγάλης φοροδιαφυγής που παρατηρείται στα ελευθέρια επαγγέλματα. Σήμερα, όμως, που ο περιορισμός της φοροδιαφυγής μπορεί να αντιμετωπιστεί με τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και τη μηχανοργάνωση των αρμόδιων υπηρεσιών που αναβαθμίζονται συνεχώς ποιοτικά και ποσοτικά, νιοθετείται ο λογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος των ελεύθερων επαγγελματιών.

Αρθρο 8

Κατάργηση επιχειρηματικής αμοιβής εταίρων – διαχειριστών Ε.Π.Ε.

και συναφείς διατάξεις

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση ε της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν συμπεριλαμβάνεται πλέον στα εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις η επιχειρηματική αμοιβή διαχειριστών – εταίρων εταιρίας περιορισμένης ευθύνης λόγω καταργήσεως αυτής με την παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου, όπως αναφέρεται στη συνέχεια.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση στη της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται ότι ο μισθός και οι απολαβές που καταβάλλονται από Ε.Π.Ε. σε εταίρους της λόγω των υπηρεσιών που παρέχουν σε αυτήν θα αποτελεί εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, εφόσον οι δικαιούχοι είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ι.Κ.Α.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται παρακράτηση με συντελεστή 35% στους υπόψη μισθούς εταίρων Ε.Π.Ε., με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται σωστή αρίθμηση των παραγράφων του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 60 αυτού.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 109 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις και σε συνδυασμό με την κατάργηση της επιχειρηματικής αμοιβής των διαχειριστών – εταίρων Ε.Π.Ε. που γίνεται με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, τα συνολικά κέρδη των Ε.Π.Ε. θα φορολογούνται στο εξής με συντελεστή 35%, όπως συμβαίνει και με τα άλλα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Α.Ε., δημόσιες, δημοτικές επιχειρήσεις, αλλοδαπές κ.λπ.). Ο νέος αυτός τρόπος φορολογίας των κερδών των Ε.Π.Ε. θα ισχύει για τα κέρδη που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν μέσα στο έτος 2003 και μετά.

6. Με την παράγραφο 6 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 109 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις προβλέπεται πλέον η έκπτωση από το φόρο που προκύπτει με τις γενικές διατάξεις σε βάρος των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, Ε.Π.Ε., δημοσίων επιχειρήσεων κ.λπ. του φόρου που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε από το δικαιούχο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 12 και της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Η ρύθμιση αυτή, νομοτεχνικής φύσης, είναι απαραίτητη λόγω της φορολόγησης των υπόψη εισοδημάτων με τις γενικές διατάξεις.

Αρθρο 9

Άλλες ρυθμίσεις και μεταβατικές διατάξεις

1. Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού προστίθεται περίπτωση ιστ' στην παράγραφο 3 του άρθρου 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ενσωματώνεται στο άρθρο 6 η χορηγηθείσα με τις διατάξεις του ν. 1969/1991 και ν. 1778/1999 απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος για τα κέρδη των ημεδαπών αμοιβαίων κεφαλαίων των νόμων αυτών, καθώς και για την πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά των μεριδίων τους σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης. Επίσης, με τις προτεινόμενες διατάξεις του δεύτερου εδαφίου προβλέπεται, ότι η πιο πάνω απαλλαγή ισχύει και για τα κέρδη των αμοιβαίων κεφαλαίων που έχουν συσταθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ρύθμιση αυτή κρίθηκε αναγκαία, επειδή η διακριτική φορολογική μεταχείριση που εφάρμοζε η χώρα μας υπέρ των ημεδαπών αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι αυτών που δεν έχουν συσταθεί με βάση τους ν. 1969/1991 και ν. 2778/1999, αλλά έχουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίκειται στα άρθρα 49 και 56 της Συνθήκης Ε.Κ.

2. Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού οι οριζόμενοι από τις διατάξεις των περιπτώσεων β, και γ, της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος συντελεστές παρακράτησης φόρου μειώνονται αντίστοιχα από τριάντα τοις εκατό (30%) και είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) σε είκοσι τοις εκατό (20%). Οι οριζόμενοι από τις διατάξεις της υποπερίπτωσης αα, της περίπτωσης β, της παραγράφου 6, της παραγράφου 7 και της παραγράφου 9 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος συντελεστές παρακράτησης φόρου αυξάνονται αντίστοιχα από δέκα τοις εκατό (10%), δεκαεπτά και μισό τοις εκατό (17,5%) και δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε είκοσι τοις εκατό (20%).

Σκοπός της ανωτέρω ρύθμισης είναι η εφαρμογή ενιαίου συντελεστή φορολογίας για λόγους απλοποίησης της αυτοτελούς φορολογίας.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού καταργούνται οι περιπτώσεις δ' και η, της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις καταργούνται οι περιπτώσεις αυτές λόγω της κατάργησης της επιχειρηματικής αμοιβής των διαχειριστών – εταίρων Ε.Π.Ε.

4. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω θέσπισης νέας κλίμακας για τους μισθωτούς – συνταξιούχους.

5. Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση στης παραγράφου 1 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική προσαρμογή λόγω αναρίθμησης παραγράφων του άρθρου 9 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού οριοθετείται σε νέα πιο ορθολογική βάση ο τακτικός έλεγχος των φορολογικών δηλώσεων των επιχειρήσεων και όλων των φορολογουμένων γενικά.

Συγκεκριμένα, με τις εν λόγω διατάξεις ορίζεται ότι ο έλεγχος διενεργείται καταρχήν μόνο στις τρεις πιο πρόσφατες ανέλεγκτες διαχειριστικές περιόδους και μόνο εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένοι επιβαρυντικοί για την επιχείρηση ή το φορολογούμενοι λόγοι, που καθορίζονται ρητά με τις ίδιες διατάξεις, τότε μόνο ο έλεγχος επεκτείνεται και σε άλλες ή και σε όλες τις ανέλεγκτες διαχειριστικές περιόδους που δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή.

Με τον τρόπο αυτόν γίνεται καλύτερη και πιο αποτελεσματική και αποδοτική η διαχείριση του τακτικού ελέγχου, δεδομένου ότι ο έλεγχος αυτός κατευθύνεται πλέον εκεί που υπάρχει πραγματικό φορολογικό ενδιαφέρον και όχι κατ' ανάγκη σε όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις, από τις παλαιότερες προς τις νεότερες, όπως γινόταν μέχρι τώρα.

Η νέα αυτή φιλοσοφία και προσέγγιση ως προς τον τακτικό έλεγχο είναι βέβαιο πως θα τον καταστήσει πιο ευέλικτο και θα του επιτρέψει να στραφεί στην εν δυνάμει κυρίως φοροδιαφυγή ενεργών επιχειρήσεων, με αποτελέσματα άμεσα και κατασταλτικά, με περαιτέρω επέκταση σε παρελθούσες χρήσεις όταν τα στοιχεία το απαιτούν.

Παράλληλα, ο κατά τα ανωτέρω ακριβής καθορισμός του καθεστώτος διενέργειας τακτικών ελέγχων αναμφισβήτητα συμβάλλει και στην επιδιωκόμενη βελτίωση των σχέσεων διοίκησης και φορολογουμένων, καθόσον αντικειμενικοποιούνται πλήρως οι όροι και οι προϋποθέσεις ως προς την έκτασή του από πλευράς ελεγχόμενων χρήσεων.

7. Με την παράγραφο 7 του άρθρου αυτού αντικαθίσταται η περίπτωση α του άρθρου 102 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις τροποποιείται η διάρκεια του οικονομικού έτους των νομικών προσώπων της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του ν. 2238/1994, για λόγους προσαρμογής με τις διατάξεις της περίπτωσης α, της παραγράφου 2 του άρθρου 107 του ν. 2238/1994, καθόσον με αυτές, ως γνωστόν, προβλέπεται ότι η προθεσμία υπυβολής της δήλωσης των πιο πάνω νομικών προσώπων λήγει τη 10^η ημέρα του πέμπτου μήνα από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, ενώ με τις προγενέστερες διατάξεις (πριν το ν. 2065/1992), η προθεσμία αυτή έληγε εντός τετραμήνου από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

8. Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού καταργείται η έκπτωση της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη των Ε.Π.Ε. που θα προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά, οπότε όλα τα κέρδη των Ε.Π.Ε. θα φορολογούνται με συντελεστή 35%.

9. Με τις παραγράφους 9 και 10 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται λέξεις στο πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ζ' Ψηφίσματος του έτους 1975 της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των νέων μειώσεων του φόρου.

10. Με τις παραγράφους 11 και 12 του άρθρου αυτού αντικαθίστανται λέξεις στο τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Ζ' Ψηφίσματος του έτους 1975 της Ε' Αναθεωρητικής Βουλής.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω των νέων μειώσεων του φόρου.

11. Με την παράγραφο 13 του άρθρου αυτού διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του ν. 2682/1999 και μετά την εφαρμογή αυτού του νόμου, σύμφωνα με τις οποίες οι επενδυτές μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού απαλλάσσονται της φορολογίας για τα εισοδήματά τους από τόκους ομολογιακών δανείων του Ελληνικού Δημοσίου.

12. Με την παράγραφο 14 του άρθρου αυτού παρατείνεται η ισχύς των διατάξεων του ν.δ. 1297/1972 μέχρι και το τέλος του έτους 2005, προκειμένου να δημιουργηθούν μεγάλες οικονομικές μονάδες, οι οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να αντεπεξέλθουν στον αυξανόμενο διεθνή επιχειρηματικό ανταγωνισμό και δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους πολλά ακίνητα προτίμοιν να

μετασχηματίζονται με βάση τις διατάξεις του νομοθετήματος αυτού και όχι με βάση αυτές του ν. 2166/1993.

13. Με την παράγραφο 15 του άρθρου αυτού απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος για μερίσματα που διανέμει ναυτική εταιρία του ν. 959/1979 που έχει υπαχθεί στο άρθρο 26 του ν. 27/1975 και διαχειρίζεται πλοίο με ελληνική σημαία. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να πάνσει η άνιση μεταχείριση των πλοίων με ελληνική σημαία έναντι των πλοίων με ξένη σημαία και να δοθεί έτσι κίνητρο για την προσέλκυση νέων πλοίων στο Εθνικό Νηολόγιο, καθόσον με τις ισχύουσες σήμερα διατάξεις τα μερίσματα που διανέμει ναυτική εταιρία του ν. 959/1979 που έχει υπαχθεί στο άρθρο 25 του ν. 27/1975 απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, μόνο αν η εταιρεία αυτή διαχειρίζεται πλοία υπό ξένη σημαία.

Β' ΜΕΡΟΣ
ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3091/2002 ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ

Στο πρώτο άρθρο περιλαμβάνονται οι νέες κλίμακες υπολογισμού του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων, οι μειώσεις του φόρου όταν υπάρχουν τέκνα και η αύξηση του αφορολόγητου ποσού ανάλογα με τον αριθμό τους. Επίσης αναφέρονται οι μειώσεις του φόρου με τα ποσά που καταβάλλονται για νοσήλεια, μισθώματα κύριας κατοικίας, φροντιστήρια, τόκους δανείων, ετήσιες οικογενειακές δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες, κ.λ.π. Τέλος, ορίζεται ότι ο συμπληρωματικός φόρος 1,5% στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα ισχύει για την ιδιοκατοίκηση γενικά.

ΑΡΘΡΟ 1
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΜΑΚΑ – ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ

1. Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κατά περίπτωση κλίμακα :

(α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
10.000	0	0	10.000	0
3.400	15	510	13.400	510
10.000	30	3.000	23.400	3.510
Υπερβάλλον	40			

(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
8.400	0	0	8.400	0
5.000	15	750	13.400	750
10.000	30	3.000	23.400	3.750
Υπερβάλλον	40			..0

2. Όταν στο εισόδημα του μισθωτού ή συνταξιούχου περιλαμβάνεται και εισόδημα από άλλη πηγή, το επιπλέον αφορολόγητο ποσό των χιλίων εξακοσίων (1600) ευρώ του πρώτου κλίμακίου της κλίμακας (α) σε σχέση με το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλίμακίου της κλίμακας (β), περιορίζεται στο ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται, εφόσον το ποσό του μισθού ή της σύνταξης είναι μικρότερο από το επιπλέον αυτό αφορολόγητο ποσό.

Για παράδειγμα, εάν ένας φορολογούμενος έχει εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες 800 ευρώ και από άλλες πηγές 11.000 ευρώ, σύνολο εισοδήματος

11.800 ευρώ , τότε το αφορολόγητο ποσό της κλίμακας των μισθωτών διαμορφώνεται ως εξής :

Κλιμάκιο εισόδηματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισόδηματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
9.200	0	0	9.200	0
4.200	15	630	13.400	630
10.000	30	3.000	23.400	3.630
Υπερβάλλον	40			

Σύμφωνα με τον παλαιότερο νόμο 2238/1994 , ο οποίος ισχυε μέχρι την ψήφιση του παρόντος , ισχυαν τα παρακάτω :

1 . Το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των ποσών των μειώσεων και των δαπανών από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου υποβάλλεται σε φόρο με βάση την ακόλουθη κλίμακα :

Κλιμάκιο εισόδηματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισόδηματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
7.400	0	0	7.400	0
1.000	5	50	8.400	50
5.000	15	750	13.400	800
10.000	30	3.000	23.400	3.800
Υπερβάλλον	40			

Ειδικά για φορολογούμενο με εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις , το ποσό του πρώτου κλίμακίου της πιο πάνω κλίμακας , προκειμένου να υπολογιστεί ο φόρος που αναλογεί στο εισόδημά του , αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ με ισόποση μείωση του ποσού του δευτερου κλίμακίου . Το πρόσθετο αυτό ποσό μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το συνολικό ποσό του μισθού ή της σύνταξης που δηλώνεται .

2 . Για το φορολογούμενο που τον βαρύνουν τέκνα , το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την πιο πάνω κλίμακα μειώνεται ως εξής :

- α) Ενενήντα (90) ευρώ , όταν έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει .
- β) Εκατόν πέντε (105) ευρώ για κάθε τέκνο του όταν έχει δύο (2) τέκνα που τον βαρύνουν .
- γ) Διακόσια πέντε (205) ευρώ για κάθε τέκνο του , όταν έχει τρία (3) τέκνα που τον βαρύνουν .

δ) Διακόσια σαράντα (240) ευρώ για κάθε τέκνο του , όταν έχει τέσσερα (4) τέκνα που τον βαρύνουν . Όσο αυξάνει ο αριθμός των τέκνων που βαρύνουν το φορολογούμενο τόσο αυξάνει κατά τριάντα (30) ευρώ και το ποσό που μειώνει το φόρο και το οποίο υπολογίζεται επί του αριθμού των τέκνων .

Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες , εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για εννέα (9) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης , Ροδόπης ,

Έβρου , Λέσβου , Χίου , Σάμου και Δωδεκανήσου , καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας , Ιωαννίνων , Καστοριάς , Φλώρινας , Πέλλης , Κιλκίς , Σερρών και Δράμας η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή , τα ως άνω ποσά μειώσεως του φόρου προσαυξάνονται με τριάντα (30) ευρώ για κάθε τέκνο που βαρύνει το φορολογούμενο .

3. Το αφορολόγητο ποσό των πρώτου κλιμακίου των κλιμάκων (α) και (β) της παραγράφου 1 αυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ εάν ο φορολογούμενος έχει ένα τέκνο που τον βαρύνει , κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ εάν έχει δύο τέκνα που τον βαρύνουν , κατά δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ εάν έχει τρία τέκνα που τον βαρύνουν και κατά χίλια (1.000) ευρώ για καθένα τέκνο πάνω από τα τρία .

Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό των πρώτου κλιμακίου , σύμφωνα με τις διατάξεις του επόμενου εδαφίου , μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί , το ποσό του τρίτου κλιμακίου . Οπότε οι κλίμακες διαμορφώνονται ως εξής :

(α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (με δύο τέκνα)

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
12.000	0	0	12.000	0
1.400	15	210	13.400	210
10.000	30	3.000	23.400	3.210
Υπερβάλλον	40			

(β) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (με δύο τέκνα)

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλιμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
10.400	0	0	10.400	0
3.000	15	450	13.400	450
10.000	30	3.000	23.400	3.450
Υπερβάλλον	40			

Εάν ο φορολογούμενος έχει πέντε τέκνα , το αφορολόγητο ποσό γίνεται 22.000 ευρώ εάν είναι μισθωτός και η κλίμακα διαμορφώνεται ως εξής :

(α) ΚΛΙΜΑΚΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ – ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ (με πέντε τέκνα)

Κλιμάκιο εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής (%)	Φόρος κλίμακίου (ευρώ)	Σύνολο εισοδήματος (ευρώ)	Σύνολο φόρου (ευρώ)
22.000	0	0	22.000	0
1.400	30	420	23.400	420
Υπερβάλλον	40			

Εάν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλίμακίου της κλίμακας , το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα ή η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου .

Π.χ. Έστω ότι ο σύζυγος είναι μισθωτός και έχει 4 τέκνα . Το συνολικό αφορολόγητό του είναι 21.000 ευρώ (10.000 ευρώ το αφορολόγητο της κλίμακας και 11.000 ευρώ για τα τέκνα). Εάν και η σύζυγος του είναι μισθωτός , το δικό της αφορολόγητο είναι 10.000 ευρώ , οπότε το αφορολόγητο ποσό και των δύο συζύγων ανέρχεται σε 31.000 ευρώ . Περαιτέρω :

- Α) Εάν ο σύζυγος δεν έχει εισόδημα , ολόκληρο το ποσό των 11.000 ευρώ μεταφέρεται στη σύζυγο .
- Β) Εάν έχει εισόδημα 10.000 ευρώ επίσης ολόκληρο το ποσό των 11.000 ευρώ μεταφέρεται στη σύζυγο .

Γ) Εάν έχει εισόδημα 15.000 ευρώ , μεταφέρεται η διαφορά των 6.000 ευρώ που αφορά τα τέκνα (21.000-15.000) .

Με τη θέσπιση των παραπάνω αυξήσεων του αφορολογήτου ποσού οι μειώσεις φόρου για τα τέκνα καταργούνται .

4 . Οι εκπτώσεις από το εισόδημα ορισμένων δαπανών μετατρέπονται σε μειώσεις από το φόρο κατά ένα ποσοστό αυτών των δαπανών .

Συγκεκριμένα το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα της προηγούμενης παραγράφου μειώνεται ως εξής :

Μείωση φόρου για νοσήλεια

Α) Κατά ποσοστό 15% του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των άλλων προσώπων που τον βαρύνουν . Ανώτερο ποσό μείωσης του φόρου για νοσήλεια για κάθε φορολογούμενο είναι 6.000 ευρώ . Στην περίπτωση των συζύγων , ο κάθε σύζυγος δικαιούται ανώτερο ποσό μείωσης 6.000 ευρώ .

Η έννοια των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης καθώς και οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την έκπτωση ποσοστού αυτών από το φόρο που προκύπτει δεν μεταβάλλονται .

Μείωση φόρου για μισθώματα κύριας κατοικίας και κατοικίας παιδιών που σπουδάζουν.

Β) Κατά ποσοστό 15% των εξής δαπανών : αα) Του ετήσιου μισθώματος για κύρια κατοικία του φορολογούμενου και της οικογένειάς του . Όποιος παίρνει

στεγαστικό επίδομα δε δικαιούται τη μείωση αυτή . Επίσης δε δικαιούται τη μείωση ο φορολογούμενος στην περίπτωση που ο ίδιος ή ο σύζυγος του ή τα τέκνα τους έχουν πλήρη κυριότητα ή κατοχή , εξ ολοκλήρου και όχι κατά ένα ποσοστό , σε οικία με επιφάνεια ίση ή μεγαλύτερη από εκείνη της κύριας κατοικίας που είναι μισθωμένη , η οποία βρίσκεται στον ίδιο νομό με αυτή . Διευκρινίζεται ότι η επιφάνεια των βοηθητικών χώρων και τυχόν παραρτημάτων (αποθήκη , χώρος στάθμευσης) του μισθούμενου ακινήτου επιδρούν άμεσα στη διαμόρφωση κρίσης για το αν το μισθούμενο έχει επιφάνεια ίση με την ιδιόκτητη οικία του φορολογούμενου . Δηλαδή στην κύρια επιφάνεια της οικοδομής προστίθεται και ποσοστό 20% της επιφάνειας των παραπάνω χώρων .

Επίσης γίνεται δεκτό ότι αν ένας νομός περιλαμβάνει και νησιωτικό τμήμα (Αττική – Τροιζήνια) ή πλείονα νησιά (Σύρος , Τήνος , Άνδρος) , δε θεωρείται ότι οι οικίες βρίσκονται στον ίδιο νομό . Εάν ο φορολογούμενος , τα σύζυγος ή τα τέκνα έχουν οικία κατά ψιλή κυριότητα ή κατ' επικαρπία ή συγκυριότητα κατά ένα ποσοστό με τρίτα πρόσωπα (εκτός συζύγου και τέκνων) δικαιούται τη μείωση . Επίσης τη μείωση δικαιούται ο φορολογούμενος εάν ο ίδιος , η σύζυγος ή τα τέκνα τους έχουν κατοικία κατά πλήρη κυριότητα ή κατοχή , εξ ολοκλήρου , σε οικία με επιφάνεια κατώτερη από αυτή που μισθώνεται . Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που η οικία ανήκει εξ αδιαιρέτου στο φορολογούμενο και στη σύζυγό του ή στο φορολογούμενο και στα τέκνα τους ή στη σύζυγο και στα τέκνα τους , δηλαδή και σε αυτήν την περίπτωση (που ολόκληρη η οικία ανήκει στην οικογένεια) ο φορολογούμενος δε δικαιούται τη μείωση , αν η οικία είναι μεγαλύτερη από τη μισθωμένη ενώ τη δικαιούται αν είναι μικρότερη από τη μισθωμένη .

Επίσης του ποσού του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για ενοικίαση κατοικιών για τα τέκνα του που φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού . Προϋποθέσεις για τη μείωση αυτή είναι τα τέκνα να πληρούν τίς προϋποθέσεις του άρθρου 7 , οι κατοικίες που μισθώνονται να βρίσκονται στην πόλη που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο όπου φοιτούν τα τέκνα του και αυτός ή η σύζυγος ή τα τέκνα του να μην έχουν άλλη κατοικία σε αυτήν την πόλη . Η περιοχή της Νομαρχίας Αθηνών , οι Δήμοι Βούλας , Βουλιαγμένης της Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής , οι Δήμοι Αγίου Ιωάννου Ρέντη , Δραπετσώνας , Κερατσινίου , Κορυδαλλού , Νίκαιας , Πειραιώς , Περάματος της Νομαρχίας Πειραιά , θεωρείται ως μία πόλη .

Επίσης για τη διενέργεια της μείωσης είναι απαραίτητο ο φορολογούμενος να αναγράψει στην δήλωση εισοδήματος τον αριθμό φορολογικού μητρώου του εκμισθωτή . Αν οι εκμισθωτές δεν κατοικούν ούτε διαμένουν στην Ελλάδα , πρέπει να αναγράφεται στη δήλωση ο αριθμός φορολογικού μητρώου του πληρεξούσιου ή νόμιμου εκπροσώπου τους . Αν ο εκμισθωτής είναι ανήλικος που δεν έχει Α.Φ.Μ. , αναγράφεται ο Α.Φ.Μ. του προσώπου που έχει την επιμέλειά του .

Μείωση φόρου για φροντιστήρια

ββ) Του ποσού που καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για κατ' οίκον ιδιαίτερα μαθήματα ή για φροντιστήρια μαθημάτων οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών για τον εαυτό του και για κάθε τέκνο του .

Το ποσό της κάθε δαπάνης , δηλαδή της δαπάνης για ενοίκιο κύριας κατοικίας , της δαπάνης για ενοίκιο τέκνων και της δαπάνης φροντιστηρίων , επί

της οποίας υπολογίζεται η μείωση αυτή , δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλίμακιου της κλίμακας που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα , δηλαδή τα 1.000 ευρώ ($10.000 \times 10\%$). Κατά συνέπεια , τη μεγαλύτερη μείωση που μπορεί να έχει ο φορολογούμενος για κάθε μία από τις παραπάνω δαπάνες (ενοίκιο πρώτης κατοικίας , ενοίκιο κάθε τέκνου που σπουδάζει και φροντιστηρίων) είναι 150 ευρώ ($1.000 \times 15\%$).

Για τον υπολογισμό των ποσών αυτών οι δαπάνες λαμβάνονται ξεχωριστά για το φορολογούμενο και ξεχωριστά για κάθε τέκνο του . Το ποσό της κάθε δαπάνης υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους και μερίζεται μεταξύ τους , ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθένα που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις , όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση . Εάν ο φορολογούμενος υποβάλει συμπληρωματική δήλωση και τροποποιήσει το εισόδημά του , τότε στη νέα εκκαθάριση που θα γίνει , ο μερισμός των δαπανών στους συζύγους θα γίνει με βάση τα εισοδήματα που δηλώθηκαν στην αρχική δήλωση . Επίσης προϋπόθεση για τη μείωση αυτή είναι η δαπάνη να έχει αναγραφεί στην αρχική δήλωση .

Μείωση φόρου για τόκους δανείων για απόκτηση α' κατοικίας

γ) Κατά ποσοστό 15% του ετήσιου ποσού των δεδουλευμένων τόκων στεγαστικών δανείων ή προκαταβολών που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοήθειας Στρατού , Ναυτικού , Αεροπορίας για απόκτηση πρώτης κατοικίας και δανείων για αναστήλωση , επισκευή , συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων , καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές που χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί .

Το ποσοστό της μείωσης υπολογίζεται στους τόκους που αντιστοιχούν στο τμήμα του δανείου ή της προκαταβολής ως 200.000 ευρώ . Επίσης , αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα 120 τ.μ. , το ποσό της δαπάνης των τόκων επί της οποίας θα υπολογιστεί η μείωση του φόρου περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι 120 τ.μ. επιφάνεια της κατοικίας . Η μείωση αυτή θα διενεργείται στους τόκους δανείων που θα συναφθούν και προκαταβολών που ελήφθησαν από 1 Ιανουαρίου και μετά . Ως ημερομηνία σύναψης λαμβάνεται αυτή της υπογραφής του δανειστικού συμβολαίου και όχι της εκταμίευσης του ποσού του δανείου .

Κατά τα λοιπά , η έννοια των τόκων ενυπόθηκου κτλ. Δανείου για απόκτηση πρώτης κατοικίας καθώς και οι προϋποθέσεις για τη διενέργεια της μείωσης του φόρου εισοδήματος του φορολογούμενου κατά ένα ποσοστό αυτών , δε μεταβάλλονται .

δ) Κατά ποσοστό 15% των ετήσιων οικογενειακών δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες , στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος , η σύζυγός του και τα τέκνα τους . Το ανώτερο ποσό αυτής της μείωσης και για τους δύο συζύγους είναι 75 ευρώ . Απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια της μείωσης αυτής είναι ο φορολογούμενος ή η σύζυγός του ή και οι δύο να δηλώνουν στη δήλωσή τους εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις . Εάν μόνο ο ένας σύζυγος αποκτά εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις , ολόκληρο το ποσό της μείωσης των 75 ευρώ το δικαιούται αυτός . Αν αποκτούν και οι δύο σύζυγοι εισόδημα από μισθούς ή συντάξεις , το ποσό της μείωσης μοιράζεται μεταξύ τους ανάλογα με τα εισοδήματά τους που φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις , όπως αυτά δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους . Εάν δεν υποβληθεί αρχική εμπρόθεσμη δήλωση , δεν μπορεί να γίνει αυτή η μείωση .

Για να γίνει η μείωση αυτή είναι απαραίτητο το ποσό των δαπανών για αγαθά και υπηρεσίες να αναγράφεται στην αρχική εμπρόθεσμη δήλωση . Τα δικαιολογητικά των δαπανών αυτών δεν συνυποβάλλονται με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος , αλλά φυλάσσονται για τρία έτη από το φορολογούμενο , ώστε να μπορεί να τα επιδείξει όταν του τα ζητήσει η Δ.Ο.Υ.

Κατά τα λοιπά , για το τι αναγνωρίζεται ως οικογενειακές δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες καθώς και τις προϋποθέσεις για την έκπτωση ποσοστού αυτών από το φόρο που προκύπτει , εξακολουθούν να ισχύουν όσα ίσχυαν μέχρι τώρα .

Μείωση φόρου λόγω κατοικίας σε παραμεθόριες περιοχές.

ε) Κατά 30 ευρώ για κάθε τέκνο του φορολογούμενου , ο οποίος αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες , εφόσον προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για 9 τοντάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους νομούς Ξάνθης , Ροδόπης , Έβρου , Λέσβου , Χίου , Σάμου και Δωδεκανήσου , καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας , Ιωαννίνων , Καστοριάς , Φλωρίνας , Πέλλης , Κιλκίς , Σερρών και Δράμας , η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι (20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή .

5 . Με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ότι αν η σύζυγος έχει εισόδημα στο οποίο προκύπτει φόρος , ορισμένες μειώσεις που αφορούν την ίδια και τα δικά της προστατευόμενα μέλη αφαιρούνται από το δικό της φόρο . Οι μειώσεις αυτές είναι της περίπτωσης των ιατρικών εξόδων που αφορούν την ίδια , τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο , τα χωρίς γάμο τέκνα της , τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό της περίπτωσης των δεδουλευμένων τόκων δανείων για πρώτη κατοικία που αφορούν την ίδια και της περίπτωσης μειώσεων για τα τέκνα λόγω παροχής υπηρεσίας ή κατοικίας σε παραμεθόριες περιοχές που αφόρουν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο και χωρίς γάμο τέκνα της .

Σε περίπτωση που υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις των συζύγων λόγω θανάτου του ενός από αυτούς , εάν δεν προκύπτει φόρος στη δήλωση του ενός ή το ποσό του φόρου που προκύπτει είναι μικρότερο από το σύνολο όλων των πιο πάνω μειώσεών του , το σύνολο των μειώσεων που δικαιούται ή η διαφορά που προκύπτει μετά την αφαίρεση του φόρου , δε μεταφέρεται στη δήλωση του άλλου συζύγου για να αφαιρεθεί από το φόρο που προκύπτει στο εισόδημα αυτού . Εξαίρεση αποτελεί η μείωση που αφορά έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ίδιου και των προσώπων που συνοικούν μαζί του του άρθρον 7 , η οποία μπορεί να μεταφερθεί για να αφαιρεθεί από το φόρο του άλλου συζύγου . Σε αυτή την περίπτωση , πρώτα αφαιρούνται από το φόρο οι μειώσεις των δαπανών των περιπτώσεων β' έως ε' και τελευταία της περίπτωσης α' (ιατρικά έξοδα) , ώστε εάν η μείωση ιατρικών εξόδων δεν καλύπτεται από το φόρο , ολόκληρη ή κατά ένα μέρος , να μεταφέρεται στον άλλο σύζυγο και έτσι να ευνοείται αυτός .

Στην περίπτωση υποβολής κοινής δήλωσης των συζύγων , εάν δεν προκύπτει ποσό φόρου για τον ένα σύζυγο ή αν αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το σύνολο των μειώσεων των περιπτώσεων α' , β' , δ' και ε' εκτός αυτής των τόκων (μείωση περίπτωσης γ') , ολόκληρο το ποσό των μειώσεων αυτών ή η διαφορά που προκύπτει μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου .

Αν μετά και την τυχόν μεταφορά ποσού μειώσεων από τον ένα σύζυγο στον άλλον , το συνολικό ποσό των μειώσεων του φορολογούμενου είναι

μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου του, η διαφορά που προκύπτει δεν επιστρέφεται σύντε συμψηφίζεται.

Μετά την αφαίρεση των μειώσεων φόρου το ποσό του φόρου που προκύπτει αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογούμενου.

6. Με τις νέες διατάξεις παραμένει το καθεστώς της επιβολής συμπληρωματικού φόρου 1,5% στο ακαθάριστο εισόδημα από ακίνητα με τη διαφορά ότι στην εξαίρεση από αυτόν περιλαμβάνεται όχι μόνο το απαλλασσόμενο ακαθάριστο εισόδημα από ιδιοκατοίκηση κύριας και δευτερεύουσας κατοικίας αλλά το απαλλασσόμενο ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά, διότι με βάση το άρθρο 2 του νόμου αυτού θεσπίζεται η απαλλαγή πλέον του ακαθάριστου τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση γενικά. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται, όπως και πριν, ότι το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα.

7. Νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω της αλλαγής στην αρίθμηση των παραγράφων.

8. Νομοτεχνική τακτοποίηση λόγω της αλλαγής στην αρίθμηση των παραγράφων.

9. Όσοι κατοικούν στην αλλοδαπή και αποκτούν εισόδημα από πηγή που βρίσκεται στην Ελλάδα δεν δικαιούνται τις μειώσεις που ορίζονται παραπάνω. Από τη διάταξη αυτή εξαιρούνται οι κάτοικοι των κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα πλέον του 90% του συνολικού εισοδήματός τους.

10. Με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη διενέργεια των μειώσεων των δαπανών του άρθρου αυτού. Επίσης, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας καθορίζονται τα δικαιολογητικά αναπτηρίας. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζεται και κάθε άλλο θέμα που μπορεί να προκύψει για την εφαρμογή αυτού του άρθρου. Πρόκειται για νέα παράγραφο που προστέθηκε στο νόμο.

11. Ορίζεται ότι όπου μέσα στις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. αναφέρεται η κλίμακα της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. εφαρμόζεται ανάλογα η κλίμακα (α) ή η κλίμακα (β) της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

12. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του νόμου αυτού, ισχύουν για δαπάνες ή εισοδήματα που αποκτώνται από 1.1.2003 και μετά.

Στο δεύτερο άρθρο αναφέρεται ότι οι εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και παρουσιάζουν ζημιά έχουν το δικαίωμα να την συμψηφίσουν μέσα στην επόμενη πενταετία. Στην περίπτωση που παρουσιάζουν ζημιά οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας ο συμψηφισμός της είναι τριετής. Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε κατοικίας, ανεξαρτήτως επιφάνειας, απαλλάσσεται από το φόρο. Επίσης το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσουν οι τόκοι καταθέσεων και τα μερίσματα από μετοχές συγκεκριμένων επιχειρήσεων που με λεπτομέρεια αναφέρονται στη συνέχεια. Το όριο εισόδηματος προστατευόμενων μελών από το φορολογούμενο αυξάνεται από 2.350 ευρώ σε 2.500 ευρώ. Το εισόδημα που αποκτάται από το δικαιούχο λόγω παραχώρησης χρήσης ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα σε συγγενείς εξ αίματος μέχρι β' βαθμού, δεν λαμβάνεται υπ' όψη. Εκπίπτουν από το συνολικό εισόδημα οι δωρεές σε χρήματα από 100 ευρώ και πάνω και όχι οι δωρεές σε ακίνητη περιουσία. Επίσης εκπίπτει η δαπάνη για ασφάλιστρα που φτάνει μέχρι τα 1.000 ευρώ. Όταν ο ένας σύζυγος δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα ή αυτό που έχει είναι λιγότερο από 1.900 ευρώ, ολόκληρη η δαπάνη ή η διαφορά της προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου. Η αφαίρεση από το συνολικό εισόδημα υπολογίζεται στο 30% του συνόλου των ετησίων οικογενεικών δαπανών(κάποιες δαπάνες εξαιρούνται), όμως σε καμμία περίπτωση δεν μπορεί να αφαιρεθεί ποσό μεγαλύτερο από 900 ευρώ.

ΑΡΘΡΟ 2 **ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΖΗΜΙΑΣ , ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ ,** **ΕΚΠΤΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ**

1. Όταν οι εμπορικές επιχειρήσεις (εμπορικές , βιομηχανικές , βιοτεχνικές , μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές) και οι γεωργικές , οι οποίες τηρούν Γ' κατηγορίας βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. τα οποία κρίνονται επαρκή και ακριβή , παρουσιάζουν ζημιά ύστερα από συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισόδηματος άλλης πηγής , μπορούν να μεταφέρουν τη ζημιά αυτή να συμψηφισθεί ολόκληρη ή κατά το υπόλοιπο αυτής , είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο θετικό στοιχείο εισόδηματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές , διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη με την προϋπόθεση βεβαίως ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου θα εξακολουθήσουν να τηρούνται επαρκώς και ακριβώς .

Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και για τις εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή και επαρκή βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. με τη διαφορά ότι το αρνητικό στοιχείο (ζημιά) μεταφέρεται για να συμψηφισθεί διαδοχικώς στα τρία (3) επόμενα οικονομικά έτη .

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν από 1.1.2003 για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την ημερομηνία αυτή και μετά .

Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε , είχε ως εξής :

Ειδικά το αρνητικό στοιχείο (ζημιά) του εισόδηματος από εμπορικές , γεωργικές , βιομηχανικές , μεταλλευτικές και ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που προκύπτει από τα βιβλία του υπόχρεου που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς , αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισόδηματος άλλης πηγής , είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισόδηματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές , μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη , διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά , με την

προϋπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς.

2. Η απαλλαγή από το φόρο του ακαθάριστου τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση που προβλεπόταν για την κύρια και την πρώτη δευτερεύουσα κατοικία μέχρι ορισμένη επιφάνεια, επεκτείνεται στο ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση οποιασδήποτε γενικά κατοικίας του φορολογούμενου (κύριας , δευτερεύουσας , εξοχικής ,κτλ.) και ανεξάρτητα από την επιφάνεια αυτών .

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά .

Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε , είχε ως εξής :

Το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση της κύριας κατοικίας του φορολογούμενου , εμβαδού μέχρι εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα , το οποίο προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για κάθε ένα από τα δύο τέκνα και κατά τριάντα (30) τετραγωνικά μέτρα για κάθε τέκνο από τα τρία και μετά , που βαρύνουν το φορολογούμενο .

Αν το εμβαδόν της ιδιοκατοικούμενης κύριας κατοικίας είναι μικρότερο από το παραπάνω απαλλασσόμενο όριο , η διαφορά μέχρι το όριο αυτό λαμβάνεται υπόψη για απαλλαγή μιας μόνο ιδιοκατοικούμενης δευτερεύουσας κατοικίας . Αν η ιδιοκατοικούμενη κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία ανήκει στη σύζυγο ή στα τέκνα του φορολογούμενου , το απαλλασσόμενο ποσό που αναλογεί αφαιρείται από το δικό τους ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση . Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας μεταξύ των συζύγων ή μεταξύ αυτών και των ανήλικων τέκνων τους , το συνολικό ποσό που απαλλάσσεται αφαιρείται αναλογικά από το ακαθάριστο τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση του καθενός , με βάση το ποσοστό συνιδιοκτησίας τους . Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και για το τεκμαρτό εισόδημα , το οποίο αποκτούν ομογενείς ή Έλληνες μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού από ιδιοκατοίκηση μιας μόνο κατοικίας που βρίσκεται στην Ελλάδα .

3. Από το φόρο εισοδήματος απαλλάσσονται οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε Τράπεζες που λειτουργούν στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο , εφόσον η κατάθεση δεν είναι σε ευρώ και ο δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος Εξωτερικού . Η τροποποίηση έγινε για νομοτεχνικούς και τυπικούς λόγους και δεν επιφέρεται καμία μεταβολή ως προς τα ισχύοντα μέχρι σήμερα , καθόσον και με βάση τις αντικατασθείσες διατάξεις η απαλλαγή για το εισόδημα από τόκους οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης - αρχικά σε συνάλλαγμα και στη συνέχεια σε νομίσματα μορφής κατάθεσης εκτός ζώνης ευρώ - σε Τράπεζες ή το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο , περιοριζόταν μόνο στους μόνιμους κατοίκους , φυσικά ή νομικά πρόσωπα , αλλοδαπής .

Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε , είχε ως εξής :

Οι τόκοι οποιασδήποτε μορφής κατάθεσης σε τράπεζες που είναι στην Ελλάδα ή το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο , εφόσον το ποσό αυτής είναι σε ξένο νόμισμα , απαλλάσσονται το εισόδημα από κινητές αξίες .

4. Η αντικατάσταση των διατάξεων , οι οποίες αφορούν στο εισόδημα από τόκους εκουσίων καταθέσεων όψεως ή Ταμευτηρίου στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων έγιναν για λόγους ίδιους με αυτούς που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο .

5. Με δεδομένη πλέον την εισαγωγή του ευρώ ως εθνικού νομίσματος , η απαλλαγή των τόκων των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό καταλαμβάνει και τόκους από ομολογιακά δάνεια που εκδίδει η Τράπεζα αυτή σε «ευρώ» . Δεν απαλλάσσονται της φορολογίας οι υπόψη τόκοι όταν δικαιούχοι αυτών είναι κάτοικοι Ελλάδος.

6. Από το εισόδημα από κινητές αξίες απαλλάσσονται :

- Οι τόκοι από υποχρεωτικές καταθέσεις τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν με τη μορφή αμιγούς πιστωτικού συνεταιρισμού στην Τράπεζα της Ελλάδος , καθώς και οι τόκοι που προέρχονται από καταθέσεις του Ταχυδρομικού Ταμευτηρίου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στην Τράπεζα της Ελλάδος .

- Οι τόκοι εθνικών δανείων που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες , εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο .

- Οι τόκοι ενυπόθηκων δανείων αλλοδαπής , τα οποία παρέχονται από αλλοδαπούς με εγγραφή υποθήκης σε πλοία ελληνικής ιθαγένειας .

- Οι τόκοι ομολογιακών δανείων της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού και του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας , εφόσον προβλέπεται η απαλλαγή από τον οικείο νόμο .

- Οι τόκοι των ομολογιακών δανείων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων σε ευρώ ή συνάλλαγμα στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό .

- Οι τόκοι των εκδιδόμενων ομολογιακών δανείων και η υπεραξία που τυχόν προκύπτει κατά την εξόφληση των ομολόγων με ρήτρα εξωτερικού συναλλάγματος ή ευρωπαϊκής νομισματικής μονάδας (ECU).

- Τα μερίσματα από ιδρυτικούς τίτλους και μετοχές ημεδαπών ανώνυμων εταιριών που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πλοίων των οποίων τα κέρδη υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων , όπως αυτός ισχύει κάθε φορά . Αν η ανώνυμη εταιρία παράλληλα με την εκμετάλλευση των πλοίων ασκεί και άλλες επιχειρήσεις τότε απαλλάσσεται από το φόρο ποσό μερίσματος ίσο με τη σχέση μεταξύ των ακαθαρίστων εσόδων από την εκμετάλλευση των πλοίων και του συνόλου των ακαθαρίστων εσόδων της εταιρίας .

7. Αυξάνεται από 2.350 ευρώ σε 2.500 ευρώ το όριο του εισοδήματος για τα πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του Κ.Φ.Ε. π.χ. των ανήλικων άγαμων τέκνων του φορολογούμενου , κτλ. , με αναπηρία 67% και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία , προκειμένου να θεωρούνται προστατευόμενα μέλη του .

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται από 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά .

8. Δεν λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που αποκτώνται από το δικαιούχο :

- Το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά (κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας , σύμφωνα με την περίπτωση που αντικαταστάθηκε) ή από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα σε πρόσωπα που είναι συγγενείς με αυτόν μέχρι το δεύτερο βαθμό εξ αίματος .

9. Με τις νέες διατάξεις διατηρείται η έκπτωση από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου της δαπάνης για ασφάλιστρα ζωής κλπ. , με τη διαφορά όμως ότι αλλάζει ο τρόπος έκπτωσης της δαπάνης αυτής .

Έτσι με τις νέες διατάξεις το ποσό που αφαιρείται από το εισόδημα του φορολογούμενου δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) του άρθρου 1 που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα . Δηλαδή το ποσό που εκπίπτεται δεν μπορεί να υπερβεί τα 1.000 ευρώ (10.000 ευρώ x 10% = 1.000 ευρώ) .

Το ποσό της δαπάνης που υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους , εκπίπτει μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις , όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση .

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2003 και μετά .

10. Με τις νέες διατάξεις εκπίπτουν από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου μόνο τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο , στους Ο.Τ.Α. , Ιερούς Ναούς , κλπ. Καταργείται δηλαδή η έκπτωση από το εισόδημα της αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς στους παραπάνω φορείς .

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2003 και μετά .

Τα εδάφια που αντικαταστάθηκαν είχαν ως εξής :

Η αξία των ακινήτων , που μεταβιβάζονται , καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο , τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους , τους ιερούς ναούς , τις ιερές μονές του Αγίου Όρους , το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολεως , τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων , την Ιερά Μονή Σινά , τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία , που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό , καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογιών Πόρων . Η αξία των ακινήτων καθορίζεται ή βάσει διατάξεων ή όστερα από εκτίμηση που ενεργείται από τον προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων , στις περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων .

11. Με τις νέες διατάξεις τα χρηματικά ποσά των δωρεών ή χορηγιών εκπίπτουν μόνο εφόσον υπερβαίνουν συνολικά ετησίως τα εκατό (100) ευρώ . Εάν στη δήλωση του εισοδήματος του ο φορολογούμενος αναγράψει συνολικό ποσό για δωρεές και χορηγίες μέχρι 100 ευρώ το ποσό αυτό δε θα αφαιρεθεί από το εισόδημά του .

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1^{ης} Ιανουαρίου 2003 και μετά .

Πρόκειται για ένα νέο εδάφιο που προστέθηκε στο νόμο .

12. Για να ισχύει το καθεστώς της έκπτωσης των τόκων από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου απαιτείται η σύμβαση του δανείου για απόκτηση πρώτης κατοικίας , κλπ. να έχει υπογραφεί μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2002. Το συγκεκριμένο εδάφιο δεν περιλαμβανόταν στον προϋπάρχοντα νόμο .

13. Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα , οι δαπάνες που αφορούν την ίδια καθώς και τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο , τα χωρίς γάμο τέκνα της , τους γονείς της και τους ανηλίκους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό , αφαιρούνται από το δικό της εισόδημα . Στη συγκεκριμένη παράγραφο γίνεται λόγος για τις δαπάνες που αφορούν άτομα τυφλά , ανάπηρους αξιωματικούς ή οπλίτες και θύματα πολέμου με την έννοια ότι τα άτομα λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία .

14. Όταν ο ένας από τους συζύγους δεν έχει εισόδημα φορολογούμενο ή αυτό που έχει είναι κατώτερο από το ποσό της δαπάνης των 1.900 ευρώ , που αφορά αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν , ολόκληρο το ποσό της δαπάνης ή η διαφορά προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου . Όταν το σύνολο των δαπανών του ενός συζύγου είναι ανώτερο από το φορολογούμενο εισόδημά του , τότε η διαφορά που προκύπτει και μέχρι τα 1.900 ευρώ προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου .

Σύμφωνα με την παράγραφο αυτή με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την αναγνώριση της συνδρομής των προϋποθέσεων για την αφαίρεση των ποσών των δαπανών που ορίζονται στο άρθρο αυτό .

15. Καταργήθηκαν οι διατάξεις : 1) που προέβλεπαν έκπτωση από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου των δαπανών ιατρικής περίθαλψης , των οικογενειακών δαπανών και της δαπάνης αγοράς μεριδίων ημεδαπών μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων , 2) που προέβλεπαν τη μεταφορά της δαπάνης ιατρικής περίθαλψης μεταξύ του εισοδήματος των συζύγων , 3) που προέβλεπαν τη μεταφορά έκπτωσης των εξόδων ιατρικής περίθαλψης αναπήρων στο εισόδημα του φορολογούμενου με τον οποίο συγκατοικούν και ο οποίος τα καταβάλλει , 4) που προέβλεπαν την έκπτωση της δαπάνης αγοράς και εγκατάστασης συσκευών χρήστης φυσικού αερίου , ενόψει της καθιέρωσης έκπτωσης ποσοστού των δαπανών ιατρικής περίθαλψης και οικογενειακών δαπανών από το φόρο και κατάργησης της έκπτωσης αγοράς μετοχικών μεριδίων , αμοιβαίων κεφαλαίων και αγοράς και εγκατάστασης συσκευών χρήστης φυσικού αερίου και 5) της περίπτωσης που προέβλεπε την εξαίρεση από την επιβολή πρόσθετου φόρου στη συμπληρωματική δήλωση τεκμαρτού εισοδήματος από ιδιοκατοίκηση , ενόψει της κατάργησης του φόρου ιδιοκατοίκησης , για λόγους νομοτεχνικής τακτοποίησης .

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν για εισόδημα που αποκτώνται ή δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά .

Οι περιπτώσεις που καταργήθηκαν είχαν ως εξής :

Το συνολικό ετήσιο ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογούμενου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν , εφόσον το συνολικό οικογενειακό φορολογούμενο εισόδημα είναι μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδες τριακόσια πενήντα (29.350) ευρώ .

Αν το συνολικό οικογενειακό φορολογούμενο εισόδημα είναι πάνω από 29.350 ευρώ και μέχρι 44.000 ευρώ για το τμήμα των εξόδων , το πάνω από 29.350 ευρώ αφαιρείται ποσό ίσο με το 50% αυτών , το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό 50% του πάνω από 29.350 ευρώ μέχρι 44.000 ευρώ , ποσού εισοδήματος . Το ποσό των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης κάθε συζύγου αφαιρείται από το εισόδημά του και εφόσον αυτό δεν επαρκεί και το συνολικό ποσό των εξόδων είναι μεγαλύτερο από το συνολικό οικογενειακό εισόδημα και πάνω από 29.350 ευρώ το ποσό που αφαιρείται μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός , όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση .

Με βάση τον προγενέστερο νόμο , η παράγραφος που καταργήθηκε σχετικά με τις περιπτώσεις αυτές ανέφερε ότι στις δαπάνες του άλλου συζύγου προστίθενται τα ποσά που αφορούν τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου καθώς και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν .

Επίσης καταργήθηκε η παράγραφος που έλεγε ότι οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων που συνοικούν με το φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω , από νοητική καθυστέρηση , φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση , με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής , που εδρεύει σε κάθε νομό ή είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών , που τηρείται στην οικεία νομαρχία , στην περίπτωση κατά την οποία έχουν αποκτήσει εισόδημα πάνω από χίλια οκτακόσια (1.800) ευρώ , κατά το ποσό που τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών , προστίθεται στις δαπάνες του φορολογούμενου τον οποίο βαρύνουν . Αν αυτός δεν έχει εισόδημα ή το εισόδημά του είναι κατώτερο του προβλεπόμενου το ποσό αυτό προστίθεται στις δαπάνες του άλλου συζύγου .

Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται μόνο :

αα) Οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις , γενικά , στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις , καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική , ββ) τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές , στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη στο νοσοκομείο ή στην κλινική , γγ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο , για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή , κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή σε κλινική ή στο σπίτι , δδ) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων , τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού , εε) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας , εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των χιλίων οκτακοσίων (1.800) ευρώ και πάσχουν από ανίατο νόσημα , καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιονδήποτε τρόπο των τυφλών , κωφαλάλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογούμενου , όπως και η δαπάνη τους για δίδακτρα ή τροφεία που καταβάλλονται για αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια , στστ) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που

καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων που λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου νόμου που ισχύει κάθε φορά.

Από το συνολικό εισόδημα του φορολογούμενου αφαιρείται ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού ετήσιου ποσού των οικογενειακών δαπανών, στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα τέκνα τους συνοικούν με αυτούς και τους βαρύνουν για αγορά αγαθών και υπηρεσίες γενικώς.

Από τις δαπάνες αυτές εξαιρούνται μεταξύ άλλων:

Δαπάνες για αγορά τροφίμων και ποτών, γενικώς, καθώς και καυσίμων, δαπάνες για ύδρευση, αποχέτευση, συγκοινωνίες, φωταέριο, παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, ασφάλιστρα και τέλη κυκλοφορίας αυτοκινήτων, καθώς και για δίδακτρα σε ιδιωτικά σχολεία.

Το ποσό που αφαιρείται συνολικά και για τους δύο συζύγους δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των εννιακοσίων (900) ευρώ. Το ποσό αυτό μεριζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του φορολογούμενου με τις γενικές διατάξεις εισοδήματος του καθενός, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωσή τους.

Η μείωση του φόρου που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της περίπτωσης, δεν μπορεί να είναι ανώτερη για κάθε σύζυγο του ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί του αφορολόγητου ποσού που του αναλογεί, ούτε ανώτερη από το φόρο που εκπίπτει για τις δαπάνες αυτές με βάση την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση.

Για τη διενέργεια της έκπτωσης αυτής πρέπει το συνολικό ποσό των δαπανών, που καταβλήθηκε για αγαθά και υπηρεσίες, να αναγράφεται στην αρχική εμπρόθεσμη δήλωση εισοδήματος και να συνυποβάλλονται με αυτή τα πρωτότυπα των νόμιμων δικαιολογητικών που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

Αποδείξεις λιανικής πώλησης αξίας άνω των τριάντα (30) ευρώ γίνονται δεκτές για την αναγνώριση της έκπτωσης της δαπάνης που αντιπροσωπεύουν μόνο αν αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του αγοραστή φορολογούμενου και τίθεται σφραγίδα του πωλητή. Δαπάνες αυτής της παραγράφου που γίνονται στην αλλοδαπή δεν αφαιρούνται.

Τα πιο πάνω δικαιολογητικά δεν συνυποβάλλονται με την οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, αλλά φυλάσσονται από τον υπόχρεο, για την επίδειξή τους στην αρμόδια φορολογική αρχή, μέχρι να παραγραφεί το δικαίωμα του Δημοσίου για την επιβολή φόρου.

Σημειώνεται ότι η έκπτωση της δαπάνης για αγορά μεριδίων ημεδαπών μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων καταργείται για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά. Η έκπτωση όμως θα ισχύσει για τα μερίδια που αγοράστηκαν μέχρι τις 31.12.2002. Σημειώνεται ακόμα, ότι η έκπτωση αυτή παρέχεται εφόσον αυτά δε μεταβιβαστούν για 3 έτη από το χρόνο αγοράς τους. Ειδικά για τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων που αγοράστηκαν μέχρι τις 31.12.2000, η έκπτωση θα ισχύει εφόσον αυτά δε μεταβιβαστούν για 3 έτη από την ημερομηνία αυτή και μετά. Για παράδειγμα αυτά που αγοράστηκαν μέχρι 31.12.2000, εφόσον δε μεταβιβαστούν τα έτη 2001, 2002, 2003 (μέχρι 31.12.2003) θα εκπεστούν από τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν το έτος 2003 (δήλωση οικονομικού έτους 2004), ενώ αυτά που αγοράστηκαν μέσα στο 2002, εφόσον κρατηθούν τα έτη 2003, 2004 και 2005

(μέχρι την αντίστοιχη ημερομηνία αγοράς τους , π.χ. για αγορά την 01.02.2002 , μέχρι 01.02.2005) θα εκπεστούν από τα εισοδήματα που θα αποκτηθούν το έτος 2005 (οικονομικό έτος 2006).

Η περίπτωση που καταργήθηκε είχε ως εξής :

Ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της δαπάνης που καταβλήθηκε από τον υπόχρεο για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής . Το ποσό της έκπτωσης αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα , αφού συμπληρωθούν τρία (3) έτη από την αγορά των μεριδίων και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριών χιλιάδων εξακοσίων πενήντα (3.650) ευρώ . Προκειμένου για μερίδια που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής , το ποσό που καταβλήθηκε για την αγορά τους μειώνει την ετήσια δαπάνη και αφαιρείται από το ποσό αγοράς των μεριδίων . Η έκπτωση αυτή παρέχεται μόνο μια φορά .

Το τρίτο άρθρο αναφέρεται σε ποιες περιπτώσεις επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης δικαιούχων εισοδημάτων από τόκους, καταθέσεις, γερος, κ.λ.π. ανάλογα με το αν πρόκειται για φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ποιάς μορφής. Ορίζεται ο τρόπος αυτοτελούς φορολογίας και ο προσδιορισμός κατώτατης πραγματικής αξίας για πώληση επιχείρησης ανάμεσα σε συγγενείς καθώς και για μεταβίβαση μεταξύ συγγενών α' και β' βαθμού μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιόν. Πολύ συμαντική είναι επίσης και η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού του φόρου για αποζημίωση εργαζομένου στην περίπτωση απόλυσής του από τον εργοδότη. Για την καλύτερη κατανόηση του τελευταίου παρατίθενται και χρήσιμα παραδείγματα.

ΑΡΘΡΟ 3 **ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΑΥΤΟΤΕΛΩΣ**

1. Με την παρακράτηση του φόρου που προβλέπεται στα εισοδήματα από τόκους καταθέσεων, από πράξεις REPOS, ομολογιακών δανείων του Δημοσίου, κλπ. επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, χωρίς δηλαδή περαιτέρω φορολογική υποχρέωση, μόνο αν δικαιούχοι των πιο πάνω εισοδημάτων, είναι φυσικά πρόσωπα, προσωπικές εταιρίες, κοινωνίες αστικού δικαίου, αστικές εταιρίες, συμμετοχές ή αφανείς εταιρίες και κοινοπραξίες, συνεταιρισμοί και ενώσεις συνεταιρισμών και νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Επίσης προβλέπεται ότι τα εν λόγω εισοδήματα εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται ως αυτοτελώς φορολογούμενα με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης όταν δικαιούχοι τους είναι ημεδαπές ή αλλοδαπές τραπεζικές ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

Για τα λοιπά νομικά πρόσωπα, ημεδαπές Α.Ε., Ε.Π.Ε., δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις κερδοσκοπικού χαρακτήρα και υποκαταστήματα αλλοδαπών επιχειρήσεων με την παρακράτηση του φόρου στα εισοδήματα δεν επέρχεται πλέον εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, αλλά τα εισοδήματα αυτά θα φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, συμψηφιζομένου του φόρου που έχει παρακρατηθεί στα εισοδήματα αυτά.

Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή για εισοδήματα του οικονομικού έτους 2003 και μετά. Για εισοδήματα έως το τέλος του οικονομικού έτους 2002 ισχύει ότι με την παρακράτηση του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

2. Με τις νέες διατάξεις προβλέπεται ότι με την προείσπραξη ή την παρακράτηση του φόρου επί των τόκων εντόκων γραμματίων, ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, καταθέσεων, εισοδημάτων από πράξεις REPOS, κλπ. εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των φυσικών προσώπων, προσωπικών εταιριών, κοινωνιών κληρονόμων, κλπ., των ημεδαπών και αλλοδαπών τραπεζικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς και των συνεταιρισμών και των νομικών προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και κοινωφελών ιδρυμάτων.

Επίσης αν ο δικαιούχος των ίδιων εισοδημάτων είναι συνεταιρισμός με βιβλία Γ' κατηγορίας και προβαίνει σε διανομή κερδών, το μέρος των εισοδημάτων αυτών που εμπεριέχονται στα διανεμόμενα θα προστεθεί, μετά την αναγωγή του σε μικτό ποσό με την προσθήκη σε αυτό του αναλογούντος φόρου, στα φορολογητέα καθαρά κέρδη. Αντίθετα αν δικαιούχος είναι ημεδαπή Α.Ε., Ε.Π.Ε., δημόσια ή δημοτική επιχείρηση ή υποκατάστημα αλλοδαπής, τα

υπόψη εισοδήματα θα φορολογούνται πλέον με τις γενικές διατάξεις και ο παρακρατηθείς φόρος θα εκπίπτει εξ ολοκλήρου από τον αναλογούντα φόρο του εισοδήματος.

Οι παραπάνω διατάξεις εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που δηλώνονται με τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2003 και μετά.

Η σχετική παράγραφος που αντικαταστάθηκε με τα παραπάνω, είχε ως εξής : Επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στους τόκους, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και προκύπτουν από εθνικά δάνεια που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες από την 1^η Ιανουαρίου 1997 και μετά. Ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή επτά και μισό τοις εκατό (7,5%) στο ποσό των τόκων που προκύπτουν από την επένδυση κεφαλαίων σε ομόλογα ή έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου. Ο φόρος αυτός για τα έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου, που εκδίδονται με φυσικούς τίτλους ή με τη μορφή άυλων τίτλων, προεισπράττεται κατά την έκδοσή τους, ενώ για τα ομόλογα ο φόρος παρακρατείται κατά το χρόνο της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων τους ή κατά τη λήξη τους, όταν πρόκειται για ομόλογα χωρίς τοκομερίδια (ZERO COUPON). Σε περίπτωση σιωπηρής ανανέωσης έντοκων γραμματίων για τους τόκους που προκύπτουν στο διάστημα που διαρκεί η ανανέωση, γίνεται παρακράτηση του φόρου που αναλογεί κατά το χρόνο εξόφλησής τους. Με τον προεισπραττόμενο ή παρακρατούμενο φόρο πιστώνεται ο τηρούμενος στην Τράπεζα Ελλάδος οικείος λογαριασμός του Ελληνικού Δημοσίου. Με την προεισπραξη ή παρακράτηση του φόρου αυτού εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά. Φόρος με τον ίδιο ως άνω συντελεστή επιβάλλεται και στους τόκους, οι οποίοι αποκτώνται από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής και προκύπτουν από έντοκους τίτλους που εκδίδονται στην Ελλάδα με τις εγκρίσεις που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία, από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το Διεθνή Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως, τη Διεθνή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκροτήσεως και Αναπτύξεως και την Ασιατική Τράπεζα Αναπτύξεως. Ο φόρος αυτός παρακρατείται κατά το χρόνο λήξης και εξόφλησης των τοκομεριδίων τους ή κατά τη λήξη των τίτλων όταν πρόκειται για ομόλογα χωρίς τοκομερίδια από το διαχειριστή εκάστου δανείου ή από το νόμιμο εκπρόσωπο του εκδότη στην Ελλάδα ή από άλλο εξουσιοδοτημένο προς τούτο πρόσωπο. Ο παρακρατούμενος φόρος του προηγούμενου εδαφίου αποδίδεται με εφάπαξ καταβολή στο Δημόσιο, με την υποβολή δήλωσης, από το πρόσωπο που διενήργησε την παρακράτηση, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας αυτό έχει την έδρα του, μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα που έγινε η παρακράτηση του φόρου. Στους έντοκους τίτλους που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή και οι οποίοι εκδίδονται από την 3^η Ιανουαρίου 1998 και μετά, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) στο ποσό των τόκων που προκύπτουν από την απόδοση αυτών. Με τον ίδιο συντελεστή φορολογούνται και οι τόκοι που προκύπτουν από ανανέώσεις εκδοθέντων έντοκων γραμματίων, εφόσον η ανανέωση αυτών γίνεται μετά τη 2^η Ιανουαρίου 1998.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, προστίθεται εδάφιο στο νόμο.

Με τις νέες αυτές διατάξεις προβλέπεται αλλαγή του τρόπου της αυτοτελούς φορολογίας για τις μεταβιβάσεις με επαχθή αιτία (πώληση) ολόκληρης επιχείρησης, εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα, σε κοινοπραξία, εκτός κοινοπραξίας τεχνικών έργων, της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ΚΒΣ, σε συγγενείς δικαιούχους που υπάγονται στην Α' ή Β' κατηγορία του άρθρου 29 του ν.2961/2001.

Ειδικότερα: Ο συντελεστής φορολόγησης ορίζεται σε ένα και δύο δέκατα τοις εκατό (1,2%) για συγγενείς – δικαιούχους Α' κατηγορίας του άρθρου 29 του ν.2961/2001 δηλαδή τη σύζυγο του μεταβιβάζοντος, τους κατιόντες πρώτου βαθμού (τέκνα από νόμιμο γάμο, τέκνα χωρίς γάμο έναντι της μητέρας, αναγνωρισθέντα εκούσια ή δικαστικά έναντι του πατέρα, νομιμοποιηθέντα με επιγενόμενο γάμο ή δικαστικά έναντι και των δύο γονέων) και ανιόντες εξ αίματος πρώτου βαθμού.

Περαιτέρω, για συγγενείς – δικαιούχους Β' κατηγορίας του άρθρου 29 του ν.2961/2001, δηλαδή κατιόντες δεύτερου και επόμενων βαθμών, ανιόντες δεύτερου και επόμενων βαθμών, εκούσια ή δικαστικά αναγνωρισθέντα τέκνα έναντι των ανιόντων του πατέρα που τα αναγνώρισε, κατιόντες του αναγνωρισθέντος έναντι του αναγνωρίσαντος και των ανιόντων αυτού, αδελφούς (αμφιθαλείς ή ετεροθαλείς), συγγενείς εξ αίματος τρίτου βαθμού εκ πλαγίου, πατριούς και μητριές, τέκνα από προηγούμενο γάμο του συζύγου, τέκνα εξ αγχιστείας (γαμπρούς – νύφες) και ανιόντες εξ αγχιστείας (πεθερός – πεθερά), ο συντελεστής της αυτοτελούς φορολόγησης ορίζεται σε δύο και τέσσερα δέκατα τοις εκατό (2.4%).

Με τους παραπάνω συντελεστές φορολογείται αυτοτελώς η αναφερόμενη στο συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό συμφωνητικό πραγματική αξία πώλησης και όχι η υπεραξία, η οποία όμως δεν μπορεί να είναι μικρότερη της κατώτατης πραγματικής αξίας ο προσδιορισμός της οποίας θα καθορισθεί με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

Διευκρινίζεται ότι, για μεταβιβάσεις προς τρίτους μη συγγενείς εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχυνται με τη φορολόγηση της υπεραξίας με συντελεστή φορολόγησης 20%, καθώς επίσης για μεταβιβάσεις ατομικών επιχειρήσεων ή ποσοστών συμμετοχής σε Ο.Ε. ή Ε.Ε., λόγω συνταξιοδότησης, από γονέα σε τέκνα ή από σύζυγο σε σύζυγο εξακολουθεί να υφίσταται η απαλλαγή από το φόρο.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του νόμου αυτού προστίθεται εδάφιο στο νόμο.

Με τις διατάξεις αυτές για τις μεταβιβάσεις με επαχθή αιτία μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο σε συγγενείς δικαιούχους Α' και Β' κατηγορίας του ν.2961/2001, προβλέπεται αυτοτελής φορολόγηση της πραγματικής αξίας πώλησης αυτών με συντελεστή ένα και δύο δέκατα τοις εκατό (1,2%) και δύο και τέσσερα δέκατα τοις εκατό (2,4%), αντίστοιχα.

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, ορίζεται η έκδοση αποφάσεων του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, για τον καθορισμό του τρόπου προσδιορισμού της κατώτατης πραγματικής αξίας που προκύπτει από τη μεταβίβαση με επαχθή αιτία των επιχειρήσεων, μερίδων ή μεριδίων κ.λπ. σε συγγενείς Α' ή Β' κατηγορίας του ν.2961/2001 και από τη μεταβίβαση με επαχθή αιτία μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε

αλλοδαπό Χρηματιστήριο σε συγγενείς δικαιούχους Α' ή Β' κατηγορίας του ν.2961/2001.

Η κατώτατη αυτή πραγματική αξία προκειμένου για μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης, μερίδων ή μεριδίων και ποσοστών συμμετοχής, θα καθορισθεί λαμβάνοντας υπόψη τα καθαρά κέρδη των τελευταίων πέντε (5) ετών, την αμοιβή του επιχειρηματία, το επιτόκιο των έντοκων γραμματίων του Δημοσίου ετήσιας διάρκειας και τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης, ενώ για μεταβίβαση μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε άλλο αλλοδαπό Χρηματιστήριο ή λαμβάνοντας υπόψη αποτελέσματα από τους τελευταίους πριν από τη μεταβίβαση ισολογισμούς και την απόδοση των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού, παύουν πλέον να χαρακτηρίζονται ως αυτοτελώς φορολογούμενα τα εισοδήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (κέρδος ή ωφέλεια από τη μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης ή υποκαταστήματος, εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, εκχώρηση ή μεταβίβαση δικαιωμάτων, κλπ.), τα οποία αποκτούν τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε. νομικά πρόσωπα (ανώνυμες εταιρίες, εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, δημόσιες, δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί, αλλοδαπές επιχειρήσεις). Κατά συνέπεια, τα εισοδήματα αυτά που αποκτώνται από τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα θα φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος και δε έχουν εφαρμογή για τα εισοδήματα αυτά, προκειμένου για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών των ανωνύμων εταιριών (πλην τραπεζικών και ασφαλιστικών επιχειρήσεων), εταιριών περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμών, οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 30 του νόμου αυτού, εφαρμόζονται για τα εισοδήματα που δηλώνονται με τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος οικονομικού έτους 2003 και μετά.

7. Με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου αυτού, τροποποιείται το τελευταίο εδάφιο των παραγράφων 6 και 7 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ούτως ώστε να συμπεριλαμβάνουν και το ευρώ μετά την καθιέρωσή του ως ενιαίο νόμισμα της ευρωζώνης.

8. Με τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 3 του νόμου αυτού, αντικαθίσταται εδάφιο της παραγράφου του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και στο τέλος του τέταρτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου αντικαθίστανται οι λέξεις «την πιο πάνω κλίμακα» με τις λέξεις «τον πιο πάνω συντελεστή».

Με τις νέες διατάξεις μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού του φόρου για τα ποσά των αποζημιώσεων, που καταβάλλονται από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά με βάση τα νομοθετήματα που αναφέρονται σε αυτές, καθώς και σε κάθε περίπτωση λύσης της εργασιακής σχέσης ή της σχέσης εντολής που συνδέει τον εργοδότη / εντολοδόχο με το δικαιούχο της αποζημίωσης. Ο φόρος για τα ποσά αυτών των αποζημιώσεων υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καθαρό ποσό της αποζημίωσης μετά την αφαίρεση ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και παρακρατείται κατά την πληρωμή της στο δικαιούχο.

Αν με βάση τις ισχύουσες διατάξεις το οφειλόμενο ποσό των αποζημιώσεων που προβλέπονται από το ν.2112/1920 κτλ. καταβάλλεται σε δόσεις, ο υπολογισμός του φόρου θα γίνεται στο σύνολο της αποζημίωσης που δικαιούται ο απολυόμενος

κατά την ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας, το δε ποσό του φόρου που θα παρακρατείται θα είναι ανάλογο του ύψους του ποσού της αποζημίωσης που θα καταβάλλεται σε κάθε δόση. Δηλαδή ο φόρος που αναλογεί στο σύνολο της αποζημίωσης επιμερίζεται, στο ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται τμηματικά.

Για καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω παραθέτουμε τα κατωτέρω παραδείγματα:

Παράδειγμα 1⁰

Η σχέση εργασίας υπαλλήλου με τον εργοδότη του διακόπτεται στις 30 Ιανουαρίου 2003 χωρίς προειδοποίηση. Ο υπάλληλος δικαιώθηκε αποζημίωσης 20 μηνών με μηνιαίες αποδοχές 1350 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2112/1920.

Το ποσό της αποζημίωσης καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου κατά την ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας.

Αποζημίωση που δικαιούται κατά την 30.1.2003 ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας.

(20 μήνες X 1350 ευρώ / μήνα)	27.000 ευρώ
Μείον ποσό που δε θεωρείται εισόδημα	20.000 ευρώ
Υπόλοιπο ποσό αποζημίωσης που φορολογείται	7.000 ευρώ
Φόρος που αναλογεί 7.000 X 20%	1.400 ευρώ

Παράδειγμα 2⁰

Η σχέση εργασίας υπαλλήλου με τον εργοδότη του διακόπτεται στις 30 Ιανουαρίου 2003 χωρίς προειδοποίηση. Ο υπάλληλος δικαιούται αποζημίωσης 20 μηνών με μηνιαίες αποδοχές 1350 ευρώ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2112/1920. Από το ποσό της αποζημίωσης αυτής τμήμα της που αντιστοιχεί στις αποδοχές 6 μηνών, καταβάλλεται στο δικαιούχο κατά την απόλυτή του και το υπόλοιπο ποσό σε τριμηνιαίες δόσεις, μέχρι 30.3.2004.

I. Αποζημίωση που δικαιούται στις 30.1.2003 ημέρα λύσης της σχέσης εργασίας.

(20 μήνες X 1350 ευρώ / μήνα)	27.000 ευρώ
Μείον ποσό που δε θεωρείται εισόδημα	20.000 ευρώ
Υπόλοιπο ποσό αποζημίωσης που φορολογείται	7.000 ευρώ
Φόρος που αναλογεί 7.000 X 20%	1.400 ευρώ

II. Αποζημίωση που θα καταβληθεί στο δικαιούχο στις 30.1.2003 και ποσά φόρου που θα παρακρατηθούν από αυτήν.

Αποζημίωση 6 μηνών X 1350 ευρώ/μήνα	8.100 ευρώ
Φόρος που αναλογεί επιμεριστικά	
1.400 X <u>8.100</u>	420 ευρώ
27.000	

III. Αποζημίωση που θα καταβληθεί στο δικαιούχο στις 30.4.2003 και ποσά φόρου που θα παρακρατηθούν από αυτήν.

Αποζημίωση 3 μηνών X 1.350 ευρώ/μήνα	4.050 ευρώ
Φόρος που αναλογεί επιμεριστικά	
1.400 X <u>4.050</u>	210 ευρώ
27.000	

Ποσό αποζημίωσης που θα καταβληθεί στο δικαιούχο 3.840 ευρώ
2η δόση, 3η δόση, 4η δόση όμοια όπως και στην πρώτη δόση
5η δόση: Αποζημίωση 2 μηνών X 1.350 ευρώ/μήνα 2.700 ευρώ
Φόρος που αναλογεί επιμεριστικά 140 ευρώ
 1.400×2.700 27.000
Ποσό αποζημίωσης που θα καταβληθεί στο δικαιούχο 2.560 ευρώ

Το τέταρτο άρθρο ασχολείται με τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης, την αλλαγή των ορίων τους καθώς και την έκπτωσή τους από τα ακαθάριστα έσοδά του φορολογούμενου. Σε πολλές περιπτώσεις παρατηρούμε ακόμα και τον διπλασιασμό τους. Για παράδειγμα, όπως θα δούμε παρακάτω διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου ταχύπλοα και μη, μέχρι 3 μέτρα, για τις εξωτερικές δεξαμενές κολύμβησης, για αεροσκάφη και ελικόπτερα και καταργείται η δαπάνη για ανεμόπτερα. Το τεκμήριο αγοράς κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας, υπολογίζεται για πράγματα αξίας άνω των 5.000 ευρώ από 3.000 ευρώ που ισχυει προηγουμένως. Η επιφάνεια της οικίας που μπορεί να έχει στην κυριότητά του κάποιος άγαμος ώστε η επόμενη κατοικία που θα αποκτήσει να θεωρηθεί πρώτη κατοικία από 35 τετραγωνικά μέτρα αυξήθηκε σε 70 τετραγωνικά μέτρα. Καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης από την κυριότητα ή κατοχή ενός Ι.Χ. μέχρι 14 ίππους(2.000κ.ε), για τον καθένα από τους συζύγους και για σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι 10 μέτρα το οποίο δεν έχει ναντολογημένο πλήρωμα. Αυτά είναι μερικά μόνο από τα τεκμήρια δαπανών διαβίωσης που έχουν δεχτεί τροποποιήσεις στην φορολογική αντιμετώπισή τους με τον νόμο 3091/2002. Λεπτομερώς αναφέρονται οι αλλαγές παρακάτω στο κείμενο του άρθρου 4.

ΑΡΘΡΟ 4 **ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ**

I. Με τις νέες διατάξεις καθιερώνεται το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για ιδιοκατοικούμενη ή μισθούμενη κύρια κατοικία άνω των διακοσίων (200) τετραγωνικών μέτρων ως στοιχείο προσδιορισμού της ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογούμενου, της συζύγου του και των προσώπων του άρθρου 7 και παράλληλα αυξάνεται η συνολική επιφάνεια των δευτερευουσών κατοικιών, το τεκμαρτό μίσθωμα των οποίων λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, από εκατό (100) δε εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία δευτερεύουσες κατοικίες είτε αυτές είναι μισθούμενες είτε ιδιοκατοικούμενες για την εφαρμογή του παραπάνω τεκμηρίου αθροίζονται οι επιφάνειες όλων των δευτερευουσών κατοικιών. Το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα τόσο για την κύρια όσο και για την δευτερεύουσα κατοικία, όπως αυτό εξευρίσκεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 22, πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2), ενώ το τεκμαρτό μίσθωμα μιας ή περισσότερων εξοχικών κατοικιών υπολογίζεται σε καθεμία από αυτές για τρεις (3) μήνες το έτος.

Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής:

Το ετήσιο τεκμαρτό ή καταβαλλόμενο μίσθωμα για δευτερεύουσα κατοικία, γενικώς, εφόσον η επιφάνειά της υπερβαίνει τα εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα, το οποίο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή δύο (2). Αν ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα πρόσωπα που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν έχουν στην κατοχή ή στην κυριότητά τους περισσότερα ακίνητα με συνολική επιφάνεια άνω των εκατό(100)τετραγωνικών μέτρων, τα οποία χρησιμοποιούνται από αυτούς ως δευτερεύουσα κατοικία, τότε για τον υπολογισμό του πραγματικού ή του τεκμαρτού μισθώματός τους λαμβάνονται υπόψη όλες οι μισθούμενες ή ιδιοκατοικούμενες κατοικίες τους. Κατ' εξαίρεση, δε λαμβάνεται υπόψη η τεκμαρτή δαπάνη για δευτερεύουσα κατοικία με επιφάνεια μέχρι εκατό (100) τετραγωνικά μέτρα, που βρίσκεται σε χωριό ή πόλη με πληθυσμό κάτω από πέντε χιλιάδες (5.000) κατοίκους και η οποία περιήλθε στο

φορολογούμενο ή την σύζυγό του από κληρονομία , προίκα ή γονική παροχή , εκτός από κατοικίες που βρίσκονται σε περιοχές , οι οποίες χαρακτηρίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία ως τουριστικοί τόποι .

2. Με τις νέες διατάξεις επεκτείνεται η εφαρμογή της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει από επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης και στα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που δεν έχουν εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλά υποχρεούνται σε υποβολή φορολογικής δήλωσης στην Ελλάδα.

Πιο συγκεκριμένα εάν ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο που δεν έχει εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλά έχει υποχρέωση υποβολής φορολογικής δήλωσης στην Ελλάδα, επειδή έχει ακίνητο στην Ελλάδα είτε τον αποφέρει είτε όχι εισόδημα, έχει στην ιδιοκτησία ή κατοχή του επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από τα αυτοκίνητα αυτά θα βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα το αλλοδαπό αυτό νομικό πρόσωπο.

Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε , είχε ως εξής :

Για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις , το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης που προκύπτει με βάση αυτοκίνητα αυτής της περίπτωσης , ιδιοκτησίας ή κατοχής γραφείου , υποκαταστήματος ή πρακτορείου τους , εγκατεστημένο στην Ελλάδα , βαρύνει το πρόσωπο που εκπροσωπεί στην Ελλάδα την αλλοδαπή _επιχείρηση και προϊσταται του οικείου γραφείου ή υποκαταστήματος ή πρακτορείου .

3. Με τις νέες διατάξεις περίπου διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης μηχανοκίνητων σκαφών ανοικτού τύπου, ταχύπλοων και μη. Συγκεκριμένα, η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη προκειμένου για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι τρία (3) μέτρα, διαμορφώνεται από χίλια διακόσια ενενήντα (1.290) ευρώ σε δύο χιλιάδες εξακόσια (2.600) ευρώ και προσαυξάνεται με το ποσό των χιλίων τριακοσίων (1.300) ευρώ για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τα τρία (3) μέτρα. Έτσι για παράδειγμα η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη μηχανοκίνητου σκάφους ανοικτού τύπου μήκους τεσσεράμισι μέτρων (4,5) μέτρων, ανέρχεται στο ποσό των πέντε χιλιάδων διακοσίων (5.200) ευρώ.

4. Με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 4 του νόμου αυτού διπλασιάζονται τα ποσά της τεκμαρτής δαπάνης του πίνακα των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους, με εξαίρεση ορισμένες κατηγορίες σκαφών.

Με τις νέες διατάξεις, διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη, με χώρο ενδιαίτησης, που υπολογίζονται βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους και ο σχετικός πίνακας με τα ποσά των δαπανών διαμορφώνεται ως εξής:

Μήκος σκάφους	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης (σε ευρώ)
Μέχρι 8 μέτρα	21.000 από 10.500
πάνω από 8 και μέχρι 10 μέτρα	38.000 από 19.000
πάνω από 10 και μέχρι 12 μέτρα	55.600 από 27.800
πάνω από 12 και μέχρι 14 μέτρα	74.400 από 37.200
πάνω από 14 και μέχρι 16 μέτρα	95.000 από 47.500
πάνω από 16 και μέχρι 18 μέτρα	117.800 από 58.900
πάνω από 18 και μέχρι 20 μέτρα	144.200 από 72.100
πάνω από 20 και μέχρι 22 μέτρα	174.800 από 87.400
πάνω από 22 και μέχρι 24 μέτρα	210.000 από 105.000
πάνω από 24 και μέχρι 26 μέτρα	250.000 από 125.000
πάνω από 26 και μέχρι 28 μέτρα	295.800 από 147.900
πάνω από 28 και μέχρι 30 μέτρα	348.000 από 174.000
πάνω από 30 και μέχρι 32 μέτρα	407.200 από 203.600
πάνω από 32 μέτρα	455.400 από 227.700

Εξαιρούνται από τον διπλασιασμό αυτόν, δηλαδή παραμένουν ως ποσά τεκμηρίου τα ποσά που ισχύουν για τη χρήση 2002, τα ιστιοφόρα ναυταθλητικά σκάφη που χρησιμοποιούνται για ναυταθλητικούς αγώνες καθώς και τα ξύλινα σκάφη που προέρχονται από την Ελληνική ναυτική παράδοση.

5. Με τις νέες διατάξεις, περίπου διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης για αεροσκάφη (με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης, στροβιλοελικοφόρα και αεριοπρωθούμενα) καθώς και για ελικόπτερα, ενώ καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για τα ανεμόπτερα, η οποία ανερχόταν στο ποσό των έξι χιλιάδων τετρακοσίων πενήντα (6.450) ευρώ.

Πιο συγκεκριμένα, τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης για αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους τον άρθρον 7, διαμορφώνονται ως εξής:

α) Για αεροσκάφη με κινητήρα κοινό, εσωτερικής καύσης και στροβιλοελικοφόρα, καθώς και ελικόπτερα στο ποσό των εξήντα πέντε χιλιάδων (65.000) από τριάντα δύο χιλιάδες διακόσια (32.200) ευρώ για τους εκατόν πενήντα (150) πρώτους ίππους ισχύος του κινητήρα τους, που προσαυξάνεται με το ποσό των πεντακοσίων (500) από διακόσια εξήντα (260) ευρώ για κάθε ίππο πάνω από τους εκατόν πενήντα (150) ίππους του κινητήρα αυτών.

β) Για αεροσκάφη αεριοπρωθούμενα (JET) στο ποσό των διακοσίων (200) από τα ενενήντα πέντε (95) ευρώ για κάθε λίμπρα ώθησης.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του νόμου αυτού διπλασιάζονται τα ποσά της τεκμαρτής δαπάνης της κλίμακας επιφάνειας δεξαμενών κολύμβησης.

Με τις νέες διατάξεις, διπλασιάζονται τα ποσά της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης διαβίωσης εξωτερικής δεξαμενής κολύμβησης και η κλίμακα διαμορφώνεται ως εξής:

<i>Επιφάνεια δεξαμενής κολύμβησης (σε τ.μ.)</i>	<i>Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης εξωτερικής δεξαμενής (σε ευρώ)</i>
Από 25 μέχρι και 60	11.600 από 5.800
Πάνω από 60 μέχρι και 120	29.200 από 14.600
Πάνω από 120	46.800 από 23.400

7. Με τις νέες διατάξεις, αυξάνεται η αξία των κινητών πραγμάτων για τα οποία πάνω από την αξία αυτή εφαρμόζεται το τεκμήριο αγοράς, ενώ παράλληλα απαλείφεται από το άρθρο αυτό η απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς του αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης η οποία πλέον ενσωματώνεται στο άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε.

Πιο συγκεκριμένα, το τεκμήριο αγοράς κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας θα εφαρμόζεται σε περίπτωση που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) από τριάντα χιλιάδων (3.000) ευρώ, που ίσχνε. Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων εφόσον υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Τέλος, η εξαίρεση από το τεκμήριο αγοράς του αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης εξακολουθεί να ισχύει αλλά προβλέπεται πλέον, όπως προαναφέρθηκε, από το άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε.

8. Με τις νέες διατάξεις αυξάνεται από τριάντα πέντε (35) τ.μ. σε εβδομήντα (70) τ.μ. η συνολική επιφάνεια άλλης οικίας ή οικιών που μπορεί να έχει άγαμος ή διαζευγμένος ή χήρος, ώστε και η επόμενη κατοικία που θα αποκτήσει να μπορεί να θεωρηθεί πρώτη και να έχει απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς μέχρι τα εκατόν είκοσι (120) τ.μ. Εξομοιώνεται δηλαδή η συνολική επιφάνεια οικίας ή οικιών που έχει άγαμος ή διαζευγμένος ή χήρος (και δεν πληρεί τις στεγαστικές του ανάγκες) με τη συνολική επιφάνεια οικίας ή οικιών που έχει ο έγγαμος φορολογούμενος χωρίς παιδιά.

Επίσης, με τις νέες διατάξεις αυξάνεται η προσαύξηση της επιφάνειας οικίας ή οικιών που δικαιούνται έγγαμος φορολογούμενος με τρία και πάνω τέκνα. Έτσι η προσαύξηση αυξάνεται από είκοσι (20) τ.μ. σε είκοσι πέντε (25) τ.μ. για κάθε τέκνο πάνω από το δεύτερο, όταν υπάρχουν τρία και πάνω τέκνα του υπόχρεου ή του άλλου συζύγου, ενώ παραμένει στα είκοσι (20) τ.μ. για κάθε τέκνο, όταν υπάρχουν μέχρι δύο τέκνα του υπόχρεου ή του άλλου συζύγου.

Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω, παραθέτουμε δύο παραδείγματα:

α) Άγαμος φορολογούμενος με πλήρη κυριότητα σε οικία εμβαδού πενήντα (50) τ.μ. προβαίνει στην αγορά οικίας εμβαδού εκατό (100) τ.μ.

Με τις νέες διατάξεις, ο άγαμος φορολογούμενος δε θεωρείται ότι αποκτά πρώτη κατοικία αν έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε οικία ή οικίες συνολικής επιφάνειας μέχρι εβδομήντα (70) τ.μ. Επομένως ο συγκεκριμένος φορολογούμενος δικαιούται την απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς γιατί έχει στην πλήρη κυριότητα του επιφάνεια πενήντα (50) τετραγωνικών μέτρων, μικρότερη δηλαδή των εβδομήντα (70) τ.μ. που είναι και το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο.

β) Έγγαμος φορολογούμενος με τρία (3) τέκνα έχει δικαίωμα πλήρους κυριότητας σε δύο οικίες εμβαδού ογδόντα (80) τ.μ. η καθεμία.

Σε περίπτωση που ο εν λόγω φορολογούμενος προβεί στην αγορά τρίτης οικίας, θα επιβαρυνθεί με το τεκμήριο αγοράς γιατί έχει στην πλήρη κυριότητά του αθροιστικά εκατόν εξήντα (160) τ.μ. (80 X 2 = 160).

Θα είχε την απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς ως πρώτη κατοικία στην περίπτωση που η συνολική επιφάνεια των δύο οικιών που βρίσκονται στην κυριότητά του φορολογούμενου ήταν μέχρι εκατόν τριάντα πέντε τετραγωνικά μέτρα, δηλαδή $70+20+20+25=135$ τ.μ.

9. Με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 4 του νόμου αυτού προστίθενται στο άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε., μετά την περίπτωση ζ', περιπτώσεις η', θ' και ι', ενώ η υπάρχουσα περίπτωση η' αναριθμείται σε ια'.

Με τις διατάξεις της νέας περίπτωσης η', καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης που προκύπτει από την κυριότητα ή κατοχή ενός επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους (2.000 κυβικά). Η παραπάνω εξαίρεση από την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη ισχύει για ένα μόνο αυτοκίνητο, μέχρι και δεκατέσσερις φορολογήσιμους ίππους, που ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή του υπόχρεου και για δύο (2) αυτοκίνητα μέχρι και δεκατέσσερις φορολογήσιμους ίππους, αν πρόκειται για οικογένεια, με την προϋπόθεση ότι το κάθε αυτοκίνητο ανήκει στην κυριότητα ή κατοχή του κάθε συζύγου ή ανήκει από κοινού και στους δύο συζύγους. Εάν ο υπόχρεος έχει στην κυριότητα ή κατοχή του περισσότερα από ένα αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους, το τεκμήριο δεν εφαρμόζεται για εκείνο το αυτοκίνητο με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω, παραθέτουμε τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1°

Φορολογούμενος έχει στην κυριότητά του τα ακόλουθα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα με τις αντίστοιχες ετήσιες τεκμαρτές δαπάνες:

-Ε.Ι.Χ. 12 φορολογήσιμων ίππων (ποσοστό κυριότητας 100%)	14.200
-Ε.Ι.Χ. 13 φορολογήσιμων ίππων (ποσοστό κυριότητας 100%)	16.700
-Ε.Ι.Χ. 14 φορολογήσιμων ίππων (ποσοστό κυριότητας 50%)	10.250
-Ε.Ι.Χ. 18 φορολογήσιμων ίππων (ποσοστό κυριότητας 100%)	49.500

Με βάση τις νέες διατάξεις, ο φορολογούμενος δε θα επιβαρυνθεί με το ποσό της ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει από το αυτοκίνητο των δεκατριών (13) φορολογήσιμων ίππων, γιατί δεν υπερβαίνει τους δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους και ταυτόχρονα έχει τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

Παράδειγμα 2^ο

Υπόχρεος και η σύζυγός του έχουν στην κατοχή τους τα ακόλουθα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα με τα παρακάτω ποσοστά κυριότητας:

	<u>Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη</u>
E.I.X. 11 φορολογήσιμων ίππων 50% ο σύζυγος	5.900
50%, η σύζυγος	5.900
E.I.X. 12 φορολογήσιμων ίππων (100% η σύζυγος)	14.200
E.I.X. 14 φορολογήσιμων ίππων (100% η σύζυγος)	20.500
E.I.X. 16 φορολογήσιμων ίππων (100% ο σύζυγος)	33.600

Με τις νέες διατάξεις, ο σύζυγος θα απαλλαγεί από το τεκμήριο για το Ε.Ι.Χ. των έντεκα (11) φορολογήσιμων ίππων για την τεκμαρτή δαπάνη που του αναλογεί με βάση το ποσοστό του, δηλαδή τα 5.900 ευρώ, ενώ η σύζυγος θα απαλλαγεί γι' αυτό των δεκατεσσάρων (14) φορολογήσιμων ίππων (με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη για τη σύζυγο).

Παράδειγμα 3^ο

Υπόχρεος και η σύζυγός του έχουν στην κατοχή τους τα ακόλουθα Ε.Ι.Χ. αυτοκίνητα με τα παρακάτω ποσοστά κυριότητας:

	<u>Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη</u>
E.I.X. αυτοκίνητο 8 φορολογήσιμων ίππων (100% ο σύζυγος)	6.100
E.I.X. αυτοκίνητο 13 φορολογήσιμων ίππων (100% ο σύζυγος)	16.700
E.I.X. αυτοκίνητο 15 Φορολογήσιμων ίππων (100% η σύζυγος)	26.500

Με τις νέες διατάξεις, η απαλλαγή από το τεκμήριο θα ισχύσει μόνο για ένα αυτοκίνητο, αυτό των δεκατριών (13) φορολογήσιμων ίππων που ανήκει στο σύζυγο.

Επισημαίνεται ότι ο κύριος ή ο κάτοχος αγροτικού αυτοκινήτου τύπου Jeep προκειμένου να τύχει της απαλλαγής από την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, θα ερευνάται αν είναι πράγματι κατά κύριο επάγγελμα αγρότης.

Επίσης, με τις διατάξεις της ίδιας περίπτωσης (νέα περίπτωση η'), η απαλλαγή από το τεκμήριο διαβίστης για ένα επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης εφαρμόζεται ανάλογα και στις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο βαρύνεται με την τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων, περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων ή αστικών εταιριών καθώς επίσης και κοινωνιών ή κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, επιχειρήσεων εκπαίδευσης οδηγών αυτοκινήτων και επιχειρήσεων ενοικίασης αυτοκινήτων. Δηλαδή στην περίπτωση αυτή εξαιρείται ένα αυτοκίνητο μέχρι 14 ίππους, αυτό με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη και για τα υπόλοιπα εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτ.β' της παραγρ. I του άρθρου 16 του Κ.Φ.Ε.

Για την καλύτερη κατανόηση των παραπάνω, παραθέτουμε τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1^ο

Ετερόρρυθμη εταιρεία με τρεις ομόρρυθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα κι έναν ετερόρρυθμο εταίρο, με ποσοστά συμμετοχής κάθε εταίρου στην εταιρία 25%, έχει τρία (3) επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα με φορολογήσιμη ιπποδύναμη έντεκα (11), δεκατεσσάρων (14) και δεκαέξι (16) φορολογήσιμων ίππων και τεκμαρτές δαπάνες 11.800, 20.500 και 33.600 ευρώ αντίστοιχα.

Με τις νέες διατάξεις, δε θα έχει εφαρμογή το τεκμήριο για το αυτοκίνητο των δεκατεσσάρων (14) φορολογήσιμων ίππων. Συνεπώς, η συνολική τεκμαρτή δαπάνη που θα βαρύνει κάθε έναν από τους τρεις (3) ομόρρυθμους εταίρους, θα υπολογιστεί ως εξής:

Συνολική τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων εταιρίας:

$$11.800 + 33.600 = 45.400 \text{ ευρώ}$$

Επιμερισμός της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης:

$$\frac{25}{45.400} \cdot \frac{100}{100} = 15.133,33 \text{ ευρώ}$$

$$\frac{75}{100}$$

Το ποσό αυτό είναι μικρότερο από το ποσό της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης (από το ποσό των 33.600 ευρώ δηλαδή) και συνεπώς κάθε ένας από τους τρεις ομόρρυθμους εταίρους θα επιβαρυνθεί με το ποσό των 15.133,33 ευρώ.

Παράδειγμα 2^ο

Ανώνυμη εταιρία με έναν Πρόεδρο διοικητικού συμβουλίου και ένα διευθύνοντα σύμβουλο, έχει στην κυριότητά της τέσσερα (4) επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης δεκατριών (13), δεκατεσσάρων (14), δεκαπέντε (15) και δεκαέξι (16) φορολογήσιμων ίππων με αντίστοιχες ετήσιες τεκμαρτές δαπάνες 16.700, 20.500, 26.500 και 33.600 ευρώ αντίστοιχα.

Με τις νέες διατάξεις, δε θα έχει εφαρμογή το τεκμήριο για το αυτοκίνητο των δεκατεσσάρων (14) φορολογήσιμων ίππων.

Συνεπώς, η συνολική τεκμαρτή δαπάνη που θα βαρύνει τον Πρόεδρο και το διευθύνοντα σύμβουλο θα υπολογιστεί ως εξής:

Συνολική τεκμαρτή δαπάνη αυτοκινήτων Α.Ε.

$$16.700 + 26.500 + 33.600 = 76.800 \text{ ευρώ}$$

Επιμερισμός της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης:

$$76.800 / 2 = 38.400 \text{ ευρώ}$$

Το ποσό αυτό, είναι μεγαλύτερο από το ποσό της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης, δηλαδή από το ποσό των 33.600 ευρώ, συνεπώς περιορίζεται στο ύψος του ποσού της μεγαλύτερης τεκμαρτής δαπάνης που προκύπτει από αυτοκίνητο της εταιρίας.

Επομένως ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο διευθύνων σύμβουλος θα επιβαρυνθούν ο καθένας με το ποσό των 33.600 ευρώ.

Με τις διατάξεις της νέας περίπτωσης θ' (που προστέθηκε στο άρθρο 18 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει από ένα σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι δέκα (10) μέτρα που δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα για ολόκληρο ή μέρος του έτους.

Η απαλλαγή αυτή ισχύει για ένα μόνο σκάφος αναψυχής το οποίο πληρεί ταυτόχρονα και τις δύο προύποθέσεις δηλαδή είναι μέχρι 10 μέτρα και δεν έχει ναυτολογημένο πλήρωμα. Σε περίπτωση συζύγων που έχουν στην κυριότητα ή κατοχή τους περισσότερα του ενός τέτοια σκάφη, η απαλλαγή θα εφαρμοστεί πάλι μόνο για ένα σκάφος και συγκεκριμένα γι' αυτό με τη μεγαλύτερη τεκμαρτή δαπάνη.

Έτσι για παράδειγμα, αν υπάρχει ένα σκάφος μήκους μέχρι 9 μέτρα χωρίς ναυτολογημένο πλήρωμα είτε ανήκει κατά 100% στον ένα από τους δύο συζύγους είτε κατά 50% στον καθένα απαλλάσσεται του τεκμηρίου. Επίσης, σε περίπτωση που ο κάθε σύζυγος έχει στην κυριότητα ή κατοχή του τέτοιο σκάφος και οι τεκμαρτές δαπάνες αυτών των σκαφών είναι ίσες, η απαλλασσόμενη τεκμαρτή δαπάνη του ενός σκάφους επιμερίζεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) στον καθένα.

Με τις διατάξεις της νέας περίπτωσης ι' απαλλάσσεται από το τεκμήριο η δαπάνη για την αγορά πάγιου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης από πρόσωπα που ασκούν επιχειρηση ή ελευθέριο επάγγελμα μέχρι ποσού δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ, αν η δαπάνη πραγματοποιείται μέσα στο έτος έναρξης άσκησης της δραστηριότητας και στα δύο επόμενα έτη και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) των καθαρών κερδών που δηλώθηκαν για το προηγούμενο έτος με αρχική δήλωση, η οποία υποβλήθηκε μέχρι το τέλος του οικείου οικονομικού έτους, για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα επόμενα έτη.

Διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής θα έχουν εφαρμογή και για επιχειρήσεις που έχουν πραγματοποιήσει έναρξη δραστηριότητας πριν από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου.

Για παράδειγμα αν μια επιχείρηση πραγματοποίησε έναρξη εργασιών το 2000 και κατά τη χρήση 2003 (οικονομικό έτος 2004) προέβη σε αγορά παγίου εξοπλισμού επαγγελματικής χρήσης, θα τύχει απαλλαγής από το τεκμήριο αγοράς, μέχρι του ποσού που αντιστοιχεί στο πενήντα τοις εκατό (50%) των καθαρών κερδών που δηλώθηκαν τη χρήση 2002 (οικονομικό έτος 2003) με την αρχική δήλωση.

Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις μεταφέρεται από το άρθρο 17 στο άρθρο 18 του Κ.Φ.Ε., η προβλεπόμενη απαλλαγή από το τεκμήριο ολόκληρης της δαπάνης για την αγορά αρδευτικού εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης.

10. Με τις διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 4 του νόμου αυτού οι περιπτώσεις γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 16, οι περιπτώσεις β' και δ' του άρθρου 17 και οι περιπτώσεις α' και στ' του άρθρου 18 του Κ.Φ.Ε. καταργούνται.

Με τις νέες διατάξεις, καταργείται η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη δίτροχων και τρίτροχων ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενων οχημάτων ανεξαρτήτως κυβικών, καθώς και η ετήσια δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό.

Επίσης, με τις νέες διατάξεις καταργείται το τεκμήριο αγοράς επιχειρήσεων οποιασδήποτε νομικής μορφής, το τεκμήριο σύστασης και αύξησης κεφαλαίου ατομικών επιχειρήσεων, ομόρρυθμων, ετερόρυθμων, περιορισμένης ευθύνης και αστικών εταιριών, κοινωνιών και κοινοπραξιών, το τεκμήριο αγοράς εταιρικών μερίδων και χρεογράφων γενικώς και κατά συνέπεια και η αγορά μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, καθώς και το τεκμήριο χορήγησης δανείων και των προσωρινών διευκολύνσεων ή καταθέσεων στις ατομικές επιχειρήσεις, εταιρίες, κοινοπραξίες ή κοινωνίες από μέλη τους ή μετόχους τους.

Τέλος, με τις ίδιες διατάξεις απαλείφεται η απαλλαγή από το τεκμήριο διαβίωσης επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μέχρι και δεκατέσσερις (14) φορολογήσιμους ίππους που ισχυει για πολύτεκνους με τρία (3) και άνω τέκνα, δεδομένου ότι η απαλλαγή αυτή καθιερώθηκε για όλους τους φορολογούμενους. Απαλείφεται επίσης, η απαλλαγή από το τεκμήριο αγοράς ομολόγων του δημοσίου ή τίτλων εταιριών στις οποίες μετέχει το δημόσιο κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), μετοχών εισηγμένων στο χρηματιστήριο ή μετοχών που έχει εγκριθεί η εισαγωγή τους σε αυτό ύστερα από έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έντοκων γραμματίων του δημοσίου ή γενικά τίτλων του δημοσίου,

αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και κάθε άλλου τίτλου που είναι διαπραγματεύσιμος στο Χρηματιστήριο, δεδομένου ότι καταργείται πλέον από το τεκμήριο η δαπάνη αγοράς όλων των εταιρικών μεριδίων και χρεογράφων γενικώς.

11. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου, σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 30 του νόμου αυτού, ισχύουν για δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Το πέμπτο άρθρο ασχολείται με ορισμένες αλλαγές που έχουν γίνει στη φορολογία κάποιων επιχειρήσεων και στις εκπτώσεις ορισμένων δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Οι εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. κάνουν λογιστικό προσδιορισμό των καθαρών κερδών τους με έπτωση των παρακάτω δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδά τους. Με μισθούς και απολαβές εταίρων που είναι ασφαλισμένοι στο Ι.Κ.Α. ή σε κάποιον άλλο αναγνωρισμένο οργανισμό ασφάλισης ως δαπάνες μισθοδοσίας προσωπικού. Με δωρεές σε ιδρύματα, ιερούς ναούς, κ.λ.π. άνω των 100 ευρώ. Τίθενται κάποιοι περιορισμοί ως προς το ύψος των εκπιπτομένων ασφαλίστρων που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση του προσωπικού τους. Επιχειρήσεις με Β' κατηγορίας βιβλία δεν έχουν υποχρέωση σύνταξης απογραφής ούτε λόγω αντικειμένου ούτε λόγω ύψους ακαθαρίστων εσόδων. Επίσης έχουν γίνει κάποιες μεταβολές σον τρόπο υπολογισμού των αποσβέσων με δύο συντελεστές ανά πάγιο περιουσικό στοιχείο, ένα χαμηλό και έναν υψηλό. Η επιχειρηση επιλέγει ποιόν θα χρησιμοποιήσει και αυτός θα ακολουθεί το πάγιο μέχρι το τέλος της απόσβεσής του και θα ισχύει για οποιοδήποτε άλλο ίδιο πάγιο που θα αγοραστεί μέσα στην ίδια χρήση. Τέλος, οι επιχειρήσεις θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων τους που έχουν αποσβεσθεί με οριστικές εγγραφές.

ΑΡΘΡΟ 5 **ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΕΚΤΩΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ** **ΑΠΟ ΤΑ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΕΣΟΔΑ**

1. Με τις νέες διατάξεις, ο λογιστικός προσδιορισμός των καθαρών κερδών, δηλαδή με έπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των δαπανών που αναφέρονται ρητά σ' αυτό το άρθρο, γίνεται από εμπορικές επιχειρήσεις που τηρούν Β' και Γ' κατηγορίας βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. τα οποία κρίνονται επαρκή και ακριβή.

Σημειώνεται ότι στη ρύθμιση αυτή δεν εμπίπτουν οι τεχνικές επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (επιχειρήσεις πώλησης ανεγειρομένων οικοδομών, επιχειρήσεις που ασχολούνται με την κατασκευή τεχνικών έργων, γενικώς, καθώς και με την εκτέλεση μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων), για τις οποίες ο προσδιορισμός των κερδών τους θα εξακολουθεί να γίνεται τεκμαρτά όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 34 του ΚΦΕ, δηλαδή εφαρμόζοντας στα ακαθάριστα έσοδά τους, τους οικείους συντελεστές καθαρών κερδών (15% - 10%, 12%, 25%).

Το εδάφιο που αντικαταστάθηκε είχε ως εξής :

Το καθαρό εισόδημα των επιχειρήσεων, που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, καθώς και των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, εφόσον αυτές παρέχουν αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αξιόλογων αποθεμάτων κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, εξευρίσκεται λογιστικά με έπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά ορίζονται από το σχετικό άρθρο, κάποιων συγκεκριμένων εξόδων.

2. Στις νέες διατάξεις παραλήφθηκαν, για νομοτεχνικούς λόγους, τα αναφερόμενα σχετικά με την έπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, της μισθοδοσίας συγγενών του εργοδότη, καθόσον το περιεχόμενό τους καλύπτεται από τα αναφερόμενα στο πρώτο εδάφιο.

Τα εδάφια που αντικαταστάθηκαν είχαν ως εξής :

Τα έξοδα μισθοδοσίας του υπαλληλικού προσωπικού της επιχείρησης που συνδέεται με τον εργοδότη με συγγενικό δεσμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τον τέταρτο βαθμό, εφόσον καταβλήθηκαν ή βεβαιώθηκαν οι ασφαλιστικές εισφορές κύριας ή επικουρικής υποχρεωτικής ασφάλισης στο Ι.Κ.Α. ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς. Προκειμένου για τις ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες και περιορισμένης ευθύνης εταιρίες, τις κοινοπραξίες, κοινωνίες και αστικές εταιρίες κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η διάταξη εφαρμόζεται στην περίπτωση που η συγγενική σχέση υπάρχει μεταξύ εργαζομένου και κάποιου από τα μέλη της εταιρίας, κοινοπραξίας ή κοινωνίας.

Επίσης, με τις νέες διατάξεις περιλαμβάνονται πλέον στις εκπιπτόμενες δαπάνες των εταιριών περιορισμένης ευθύνης, οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται στους εταίρους τους, εφόσον τα εν λόγω πρόσωπα, για τις υπηρεσίες που παρέχουν σε αυτές, έχουν ασφαλισθεί σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο, ενώ με βάση τις προϊσχύσασες διατάξεις οι εν λόγω δαπάνες δεν εξέπιπταν από τα ακαθάριστα έσοδα των εταιριών αυτών.

Κατά συνέπεια, οι μισθοί που καταβάλλει εταιρία περιορισμένης ευθύνης προς τους εταίρους της, αναγνωρίζονται πλέον προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής, ως δαπάνη μισθοδοσίας προσωπικού, εφόσον βέβαια συντρέχουν και οι προβλεπόμενες από το νόμο λοιπές προϋποθέσεις αναγνώρισης της σχετικής δαπάνης (παραγωγικότητα της δαπάνης, καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, ύπαρξη νομίμων δικαιολογητικών κ.λ.π.).

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για μισθούς και λοιπές απολαβές που βαρύνουν διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά.

3. Στις νέες διατάξεις δεν περιλαμβάνονται πλέον τα ακίνητα που μεταβιβάζονται λόγω δωρεάς προς το Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα, τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων. Επομένως, η αξία των ακινήτων που δωρίζονται οι επιχειρήσεις προς τα προαναφερθέντα νομικά πρόσωπα, δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα, προκειμένου για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών τους. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για δωρεές που πραγματοποιούνται από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Με τις νέες αυτές διατάξεις προβλέπεται, ότι τα έξι τελευταία εδάφια της περίπτ. δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε. εφαρμόζονται ανάλογα και για τις δωρεές ή χορηγίες στις οποίες προβαίνουν οι επιχειρήσεις, προκειμένου να αναγνωρισθούν ως δαπάνες εκπεστέες από τα ακαθάριστα έσοδά τους, ενώ με τις προϊσχύσασες διατάξεις προβλεπόταν η ανάλογη εφαρμογή των πέντε τελευταίων εδαφίων της δ' περίπτωσης της παραγρ. 1 του άρθρου 8. Σημειώνεται, ότι με το τελευταίο εδάφιο της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 8 του Κ.Φ.Ε., που προστέθηκε με την παραγρ. 11 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, προβλέπεται, ότι για να εκπεσθούν από το εισόδημα του φορολογούμενου οι χρηματικές δωρεές και χορηγίες πρέπει αυτές να υπερβαίνουν συνολικά τα 100 ευρώ. Επομένως, ο περιορισμός αυτός ισχύει πλέον και για την έκπτωση των χορηγιών και δωρεών των επιχειρήσεων προς τα νομικά πρόσωπα που ορίζει ο νόμος. Ποσά που στο σύνολό τους δεν υπερβαίνουν το όριο αυτό δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης εντός της οποίας δόθηκαν.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για δωρεές ή χορηγίες που πραγματοποιούνται από 1.1.2003 και μετά.

4. Με τις νέες διατάξεις τροποποιήθηκαν οι περιορισμοί ως προς το ύψος των εκπιπτόμενων ασφαλίστρων που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατούπαλληλικού προσωπικού τους.

Συγκεκριμένα, αντί του περιορισμού που ίσχυε για έκπτωση μέχρι το πέντε τοις εκατό (5%) των ετήσιων ακαθαρίστων αμοιβών για κάθε εργαζόμενο και μέχρι 441 ευρώ, προβλέπεται πλέον, ότι το ποσό της έκπτωσης για τα εν λόγω ασφάλιστρα δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε., που ισχύει για μισθωτό χωρίς παιδιά, δηλαδή το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ για κάθε ένα ασφαλιζόμενο, χωρίς περαιτέρω να τίθεται κανένας άλλος περιορισμός ως προς το ύψος της εκπιπτόμενης δαπάνης για τα εν λόγω ασφάλιστρα.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή, για καταβαλλόμενα ασφάλιστρα που αφορούν διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά.

5. Με τις νέες διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του νόμου αυτού, προστίθενται τρία νέα εδάφια.

Με τις νέες διατάξεις σε όσες επιχειρήσεις, που τηρούν ακριβή και επαρκή βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης απογραφής για την κρινόμενη χρήση είτε λόγω του αντικειμένου των εργασιών της επιχείρησης (απαλλαγή με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών) είτε λόγω ύψους ακαθαρίστων εσόδων, για την εξεύρεση του κόστους πωληθέντων (λογιστικός προσδιορισμός καθαρών κερδών) λαμβάνεται ως απογραφή έναρξης ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των αγορών (εμπορευμάτων ή πρώτων υλών κλπ) της προηγούμενης χρήσης και ως απογραφή λήξης λαμβάνεται ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) αυτών των αγορών της τρέχουσας χρήσης.

Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται ότι, στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης απογραφής, αν διενεργηθεί από την επιχείρηση προαιρετική απογραφή (έναρξης-λήξης), ως αποθέματα έναρξης και λήξης λαμβάνονται αυτά που προκύπτουν από τις προαιρετικές απογραφές (πραγματικά αποθέματα) και όχι αυτά που προσδιορίζονται με την εφαρμογή του ποσοστού δέκα τοις εκατό (10%) επί των αγορών (τεκμαρτά αποθέματα). Αν επιλεχθεί η προαιρετική σύνταξη απογραφής, τότε δημιουργείται για την επιχείρηση υποχρέωση σύνταξης τέτοιας απογραφής για μία τριετία από την σύνταξη της πρώτης προαιρετικής απογραφής λήξης, διαφορετικά επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από τις διατάξεις της ν.2523/97 κυρώσεις για τη μη σύνταξη απογραφής.

Για παράδειγμα αν συνταχθεί για πρώτη φορά προαιρετική απογραφή λήξης στις 31.12.2003, τότε η επιχείρηση υποχρεώνεται να διενεργεί συνεχείς απογραφές μέχρι την απογραφή λήξης της 31.12.2006.

Παράδειγμα:

Ατομική εμπορική επιχείρηση με αντικείμενο εργασιών την εμπορία ενδυμάτων τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ τα οποία κρίνονται ακριβή και επαρκή. Από τα τηρούμενα βιβλία της κατά τη διαχειριστική περίοδο από 1.1 έως 31.12.2003 προκύπτουν τα εξής δεδομένα:

. Ακαθάριστα έσοδα	235.000	ευρώ
. Αγορές εμπορευμάτων	180.000	ευρώ
. Αμοιβές προσωπικού	7.500	ευρώ
. ΔΕΗ, Ο.Τ.Ε., ΕΥΔΑΠ	2.000	ευρώ
. Διάφορα 'Έξοδα	2.100	ευρώ
. Ενοίκιο	4.000	ευρώ

. Απογραφή έναρξης εμπ/των 1.1.2003	126.000	ευρώ
. Απογραφή λήξης εμπ/των 31.12.2003	110.000	ευρώ.
Τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης για την διαχειριστική περίοδο από 1.1 έως 31.12.2003 θα προσδιοριστούν ως εξής:		
Ακαθάριστα 'Εσοδα ευρώ		235.000
Απογραφή έναρξης	126.000	
Αγορές	180.000	
Απογραφή λήξης	110.000	
Κόστος Πωληθέντων	<u>196.000</u>	"
Μικτό κέρδος	39.000	"
Αμοιβές προσωπικού	7.500	
ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ	2.000	
Ενοίκια	4.000	
Λοιπές δαπάνες	2.100	<u>15.600</u>
Καθαρά κέρδη	23.400	"

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

6. Με τις νέες διατάξεις μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού των αποσβέσεων των παγίων στοιχείων των επιχειρήσεων. Ειδικότερα, καθιερώνονται δύο συντελεστές αποσβέσεων, ένας χαμηλός κι ένας ψηλός. Οι συντελεστές αυτοί, θα καθορισθούν με προεδρικό διάταγμα το οποίο φυσικά θα αντικαταστήσει το ισχύον Π.Δ.100/1998. Περαιτέρω, με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται, ότι η χρησιμοποίηση ενός εκ των δύο συντελεστών -είναι στη διακριτική ευχέρεια της επιχείρησης πλην όμως, ο συντελεστής που θα επιλεγεί κατά την πρώτη εφαρμογή, θα ακολουθείται πάγια και στις επόμενες χρήσεις και θα αφορά όλα τα πάγια στοιχεία που ανήκουν στην ίδια κατηγορία (π.χ. χαμηλός συντελεστής για όλα τα κτίρια, ψηλός συντελεστής για όλα τα μηχανήματα, κ.λ.π.) και τα οποία αποκτήθηκαν μέσα στην ίδια χρήση. Αν όμως στη συνέχεια η επιχείρηση σε επόμενη χρήση αποκτήσει νέο πάγιο περιουσιακό στοιχείο, τότε διατηρεί γι' αυτό το δικαίωμα επιλογής του μειωμένου ή υψηλού συντελεστή απόσβεσης.

Είναι αυτονόητο, ότι κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. και επομένως, οι επιχειρήσεις διατηρούν το δικαίωμα για εφάπαξ απόσβεση των παγίων στοιχείων αξίας κτήσης μέχρι εξακοσίων (600) ευρώ, για χρησιμοποίηση της φθίνουσας μεθόδου απόσβεσης των παγίων στοιχείων, για τη μη διενέργεια ή τη διενέργεια αποσβέσεων με συντελεστή 50% του ισχύοντος ποσοστού από τις νέες επιχειρήσεις για τις τρεις πρώτες διαχειριστικές χρήσεις που έπονται αυτής εντός της οποίας άρχισε η παραγωγική λειτουργία.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά, δηλαδή για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που κτώνται μέσα στις χρήσεις αυτές. Επομένως, για τα υφιστάμενα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν αποκτηθεί μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2002 οι επιχειρήσεις θα συνεχίσουν να υπολογίζουν αποσβέσεις με βάση το Π.Δ. 100/1998.

7. Με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου αυτού αλλάζει ο τρόπος έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των δαπανών για επισφαλείς χρεώστες.

Συγκεκριμένα, με βάση τις νέες διατάξεις, οι επιχειρήσεις θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά τους τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων που έχουν αποσβεσθεί με οριστικές εγγραφές, ενώ με τις προϊσχύσασες διατάξεις οι επιχειρήσεις υπολόγιζαν και αφαιρούσαν προβλέψεις από τα ακαθάριστα έσοδά τους, αδιάφορα αν είχαν ή όχι επισφαλείς απαιτήσεις. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών θα καθορισθούν τα δικαιολογητικά και κάθε άλλο θέμα για την έκπτωση των πιο πάνω δαπανών.

Τα ανωτέρω ισχύουν για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Επειδή πολλές επιχειρήσεις έχουν σχηματίσει ήδη προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων με βάση τις αντικατασταθείσες διατάξεις του Κ.Φ.Ε. και εμφανίζουν το αναπόσβεστο αυτό υπόλοιπο των μη πραγματοποιηθεισών προβλέψεων στα βιβλία τους, γίνεται δεκτό ότι τα ποσά των αποδεδειγμένων επισφαλών απαιτήσεων που δικαιούνται να αφαιρέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα με βάση τις νέες διατάξεις, θα μεταφέρουν σε χρέωση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις» (δευτεροβάθμιος λογαριασμός 44.11 «Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις»), μέχρι πλήρους απόσβεσής τους.

8. Επίσης, με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου αυτού προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα καταχώρισης ορισμένων δαπανών του άρθρου αυτού (όπως αποζημίωση απολυτούμενων μισθωτών) στα βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Στο έκτο άρθρο ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να υποβάλλει κάποιος δήλωση φορολογίας εισοδήματος ή απλουστευμένη δήλωση εισοδηματικής κατάστασης. Τα όρια εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες, τα κινητά και ακίνητα πράγματα που αποτελούν τεκμήρια, ο τύπος, το περιεχόμενο, ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής της δήλωσης αναφέρονται συνοπτικά στο σκόλουθο άρθρο.

ΑΡΘΡΟ 6 **ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΗΣ**

1. Με τις νέες διατάξεις αυξάνονται τα όρια εισοδήματος για υποχρέωση υποβολής δήλωσης από χίλια διακόσια (1.200) ευρώ σε τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

2. Με τις νέες διατάξεις ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες οι φορολογούμενοι που αποκτούν εισόδημα αποκλειστικά από μισθωτές υπηρεσίες δε θα υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος και παράλληλα αυξάνονται τα όρια εισοδήματος από 2.400 ευρώ σε 6.000 ευρώ. Έτσι, τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα αποκλειστικά από μισθωτές υπηρεσίες και δε συντρέχει μία από τις περιπτώσεις α', β', στ', ζ' ή ια' αυτής της παραγράφου, δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση, εφόσον:

α)είναι κάτοικοι Ελλάδος και το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά τους είναι μέχρι έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ ή

β)το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά τους (για όσους κατοικούν στην Ελλάδα) ανεξαρτήτως ποσού προέρχεται από ένα μόνο φορέα, ο οποίος έχει διενεργήσει τελική εκκαθάριση (δηλαδή παρακράτηση) φόρου σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 59.

Τα πρόσωπα της πιο πάνω β' περίπτωσης, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο εισόδημά τους είναι πάνω από έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ, αντί δήλωσης φορολογίας εισοδήματος υποβάλλουν απλουστευμένη δήλωση εισοδηματικής κατάστασης.

3. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι υποβολή δήλωσης έχουν οι κύριοι ή κάτοχοι επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης ή ημιφορτηγού, εκτός από αγροτικό ημιφορτηγό, ή αυτοκινήτου μικτής χρήσης ή αυτοκινήτου τύπου JEEP ή αεροσκάφους, κότερον ή θαλαμηγού ή ακάτου ή σκαφών αναψυχής, εκτός από αυτοκίνητα ή σκάφη αναψυχής που δε λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, (ένα αυτοκίνητο μέχρι 14 φορολογήσιμους ίππους και ένα σκάφος αναψυχής ολικού μήκους μέχρι 10 μέτρα) καθώς και όσοι έχουν στη διάθεσή τους για τις ατομικές ή οικογενειακές τους ανάγκες τέτοιου είδους μεταφορικά μέσα τα οποία ανήκουν είτε στη σύζυγό τους είτε στα μέλη της οικογένειάς τους είτε σε εταίριες στις οποίες αντοί μετέχουν ως εταίροι, διαχειριστές εταίροι ή είναι πρόεδροι ή διοικητές.

4. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι έχουν υποχρέωση υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος όσοι διατηρούν μία ή περισσότερες δευτερεύουσες κατοικίες με συνολική επιφάνεια πάνω από εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα ή κατοικούν σε οικοδομή πάνω από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα.

Η περίπτωση που αντικαταστάθηκε όριζε ότι υποχρέωση υποβολής δήλωσης είχαν όσοι διατηρούσαν δευτερεύουσα κατοικία ή κατοικούσαν σε οικοδομή πάνω από εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα.

Εξαιρούνται οι κάτοικοι αλλοδαπής εφόσον διατηρούσαν στην Ελλάδα δευτερεύουσα κατοικία μέχρι εκατόν πενήντα (150) τετραγωνικά μέτρα.

5. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται κάθε φορά ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία τα οποία συνυποβάλλονται με τη δήλωση, καθώς και ο τύπος και το περιεχόμενο της απλουστευμένης δήλωσης εισοδηματικής κατάστασης, ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής αυτής.

6. Με τις νέες διατάξεις γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση των διατάξεων αναφορικά με τη μη βεβαίωση προκαταβολής φόρου σε όσους αποκτούν εισοδήματα μόνο από μισθωτές υπηρεσίες και ιδιοκατοίκηση, λόγω της κατάργησης του φόρου ιδιοκατοίκησης γενικά απ' όλες τις ιδιοκατοικούμενες οικοδομές του φορολογούμενου.

7. Με τις νέες διατάξεις σκοπείται η νομοτεχνική τακτοποίηση των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 52 του Κ.Φ.Ε. με τη νέα παράγραφο 9 του άρθρου 9 του Κ.Φ.Ε. (πριν παράγραφο 7).

8. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται η υποχρέωση θεώρησης ιδιωτικών εγγράφων μίσθωσης γεωργικών ακινήτων με μίσθιμα ανώτερο των 100 ευρώ κατά μήνα αντί των 5.000 δρχ. που ίσχυε προηγούμενα.

Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει για μισθωτήρια συμβόλαια που συντάσσονται από την ημερομηνία δημοσίευσης αυτής στο φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και μετά, δηλαδή από 24.12.2002 και μετά.

9. Οι παράγραφοι 1 έως 7 του άρθρου αυτού, ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται ή δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Στο έβδομο άρθρο αναφέρεται ο τρόπος προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος για τις ακόλουθες κατηγορίες επιχειρήσεων :

Επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Α' κατηγορίας, που δεν τηρούν καθόλου βιβλία και στοιχεία, που τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας ή που τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και στοιχεία καθιστώντας έτσι αδύνατη την ελεγκτική επαλήθευση. Επίσης αναφέρονται οι αλλαγές στη φορολόγηση επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται φορτηγά δημόσιας χρήσης, ταξί και λεοφωρεία, καθώς και στον προσδιορισμό του καθαρού γεωργικού εισοδήματος.

ΑΡΘΡΟ 7 **ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

1. Με τις νέες διατάξεις ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών εξωλογιστικώς δηλαδή με πολλαπλασιασμό των ακαθαρίστων εσόδων της επιχειρήσης με ειδικούς, κατά γενικές κατηγορίες επιχειρήσεων συντελεστές καθαρού κέρδους γίνεται στις πιο κάτω περιπτώσεις:

· Όσες επιχειρήσεις τηρούν βιβλία και στοιχεία πρώτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

· Όσες επιχειρήσεις δεν τηρούν βιβλία και στοιχεία

· Όσες επιχειρήσεις τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας

· Όσες επιχειρήσεις τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία καὶ στοιχεία και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια των ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Η διάταξη αυτής της παραγράφου , ισχύει για διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

2,3 Με τις διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7 του νόμου αυτού γίνονται νομοθετικές προσαρμογές λόγω της μεταβολής στη φορολογία των φορτηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης και φορολόγησης αυτών από κατ' αποκοπή εισοδήματα σε κατ' αποκοπή ποσά φόρου.

Για τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης το καθαρό τους εισόδημα δεν μπορεί να είναι μικρότερο από τα παρακάτω ποσά :

α) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης , με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τον ιδιοκτήτη , σε δώδεκα χιλιάδες τετρακόσια δέκα (12.410) ευρώ από τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες είκοσι οκτώ χιλιάδες (4.228.000) δραχμές που ίσχυε.

β) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας εκατό τοις εκατό (100%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο , σε δέκα χιλιάδες τριακόσια πενήντα (10.350) ευρώ από τρία εκατομμύρια πεντακόσιες είκοσι τρεις χιλιάδες (3.523.000) δραχμές που ίσχυε.

γ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τον ιδιοκτήτη , σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ από τρία εκατομμύρια πεντακόσιες είκοσι τρεις χιλιάδες (3.523.000) δραχμές που ίσχυε.

δ) Για επιβατικό αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης με άδεια κυκλοφορίας πενήντα τοις εκατό (50%) και οδηγό τρίτο πρόσωπο , σε επτά χιλιάδες πεντακόσια (7.500) ευρώ από τρία εκατομμύρια τριακόσιες πενήντα δύο χιλιάδες (3.392.000) δραχμές που ίσχυε.

4. Με τις διατάξεις αυτές ορίζεται η διατήρηση και στις χρήσεις 2002 και 2003 του τεκμαρτού προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος με τα ποσά και τις διατάξεις όπως ίσχυαν κατά τη χρήση 2001 για τους εκμεταλλευτές επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ) και εκμεταλλευτών λεωφορείων ενταγμένων ή μη στα Κ.Τ.Ε.Λ., όταν δεν τηρούν ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

5. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται ότι για τις χρήσεις 2002 και 2003 στις επιχειρήσεις εκμετάλλευσης φορτηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης όταν δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ. επιβάλλεται κατ' αποκοπή φορολογία με καταβολή φόρου ανάλογα με τους τόννους του ωφέλιμου φορτίου του αυτοκινήτου ως εξής για τη χρήση 2002:

- α) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο μέχρι 5 τόννους 500 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 350 ευρώ με οδηγό τρίτο,
- β) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 5 μέχρι και 11 τόννους 700 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 500 ευρώ με οδηγό τρίτο,
- γ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 11 μέχρι και 16,5 τόννους 1.200 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 800 ευρώ με οδηγό τρίτο και δ) για αυτοκίνητα με ωφέλιμο φορτίο πάνω από 16,5 τόννους 1500 ευρώ με οδηγό τον ιδιοκτήτη και 1000 ευρώ με οδηγό τρίτο.

Τα παραπάνω ποσά μειώνονται, προκειμένου για επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται φορτηγά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό κάτω από είκοσι χιλιάδες (20.000) κατοίκους, κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%).

Τα πιο πάνω ποσά φόρου για τη χρήση 2003 προσανξάνονται κατά ποσοστό οκτώ τοις εκατό (8%).

Σε περίπτωση έναρξης λειτουργίας ή διακοπής των εργασιών των επιχειρήσεων αυτών μέσα στην κρινόμενη περίοδο, τα προαναφερόμενα ποσά φόρου δεν περιορίζονται σε δωδέκατα.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι προθεσμίες καταβολής του φόρου των επιχειρήσεων αυτών και άλλα σχετικά διαδικαστικά θέματα.

Δαπάνες που αφορούν τη δραστηριότητα αυτή, καθώς και εισφορές που καταβάλλονται σε ταμεία ασφαλισης λόγω της δραστηριότητας αυτής, δεν εκπίπτουν από άλλα εισοδήματα του φορολογουμένου.

Η ισχύς των διατάξεων αυτών, αρχίζει από 1 Ιανουαρίου 2002 για εισοδήματα που αποκτώνται από την ημερομηνία αυτή και μετά.

Διευκρινίζεται ότι, για τον υπολογισμό του τέλους χαρτοσήμου στα κέρδη των προαναφερομένων επιχειρήσεων, στις περιπτώσεις που πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις, θα λαμβάνονται υπόψη τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία αυτών, καθόσον από τις ανωτέρω διατάξεις δεν προσδιορίζονται κατ'ειδικό τρόπο καθαρά κέρδη για την επιβολή του φόρου εισοδήματος.

6. Με τις διατάξεις αυτές, από τη χρήση 2004 προβλέπεται η εξεύρεση του καθαρού εισοδήματος λογιστικώς των υπόχρεων (εκμετάλλευση επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), επιβατικών λεωφορείων ενταγμένων ή μη ενταγμένων στα Κ.Τ.Ε.Λ. και φορτηγών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης) που υποχρεούνται να τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.,

Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις, από τη χρήση 2003, προβλέπεται ο λογιστικός προσδιορισμός για τις επιχειρήσεις εκείνες (επιχειρήσεις αποκλειστικά πλανόδιων

λιανοπωλητών και επιχειρήσεις αποκλειστικά λιανοπωλητών σε κινητές λαϊκές αγορές), που υποχρεούνται να τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., οι οποίες επομένως για τη χρήση 2003 δε θα καταβάλουν κατ' αποκοπή ποσά φόρου. Αντίθετα οι λοιποί λιανοπωλητές παραμένουν στο καθεστώς της κατ' αποκοπή φορολογίας και με τα ίδια ποσά φόρου που κατέβαλλαν το έτος 2001.

7. Με τις νέες διατάξεις ο προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος με βάση την αντικειμενική μέθοδο όπως περιγράφεται από το άρθρο αυτό γίνεται από οποιαδήποτε γεωργική δραστηριότητα στην περίπτωση που δεν τηρούνται βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που μία γεωργική επιχείρηση τηρεί Γ' κατηγορίας βιβλία τα οποία κρίνονται ακριβή και επαρκή, ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών της θα γίνει μόνο λογιστικά, ενώ στην ίδια περίπτωση που τα βιβλία της κριθούν ανακριβή ή ανεπαρκή τα καθαρά της κέρδη θα προσδιορισθούν εξωλογιστικά.

8. Με τις νέες διατάξεις καταργείται:

- α) ο ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχ/σεων ,
- β) ο ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος από την άσκηση του επαγγέλματος ελεύθερου επαγγελματία και
- γ) οι τριμελείς Επιτροπές ,οι οποίες προσδιόριζαν τεκμαρτά το εισόδημα των ελεύθερων επαγγελματιών ύστερα από αίτηση του αρμόδιου Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.

Διευκρινίζεται ότι εξακολουθούν και ισχύουν οι διατάξεις που αφορούν αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων , την επίβλεψη της εκτέλεσής τους , τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα

Με το όγδοο άρθρο προβλέπεται ότι ο μισθός που καταβάλλεται από την Ε.Π.Ε. στους εταίρους της λόγω υπηρεσιών που παρέχουν οι τελευταίοι στην επιχείρηση θα αποτελεί εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις με ορισμένες βέβαια προϋποθέσεις. Ο μισθός αυτός θα υποβάλλεται σε παρακράτηση φόρου 35% και με τη διενέργεια της παρακράτησης αυτής θα επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά. Ορίζεται επίσης ο χρόνος και ο τόπος απόδοσης του παρακρατηθέντα φόρου από αυτούς που τον εισπράττουν.

ΑΡΘΡΟ 8 **ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ** **ΕΤΑΙΡΩΝ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ε.Π.Ε. ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

1. Στις νέες διατάξεις δε συμπεριλαμβάνονται πλέον στα εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις η επιχειρηματική αμοιβή διαχειριστών – εταίρων Ε.Π.Ε., λόγω της κατάργησής της με την παράγραφο 8 του άρθρου 9, όπως αναλυτικά αναφέρεται στη συνέχεια της παρούσας.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται για εισοδήματα που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1.1.2003 και μετά.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού προστέθηκε εδάφιο με το οποίο προβλέπεται, ότι ο μισθός ή οι απολαβές που καταβάλλονται από Ε.Π.Ε. σε εταίρους της λόγω των υπηρεσιών που αυτοί παρέχουν στην εταιρία (π.χ. λογιστής, προϊστάμενος πωλήσεων κλπ.) θα αποτελεί εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, εφόσον όμως οι δικαιούχοι είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ι.Κ.Α. Δηλαδή, με τις νέες διατάξεις επέρχεται κατά κάποιο τρόπο φορολογική εξομοίωση με τους μισθούς που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. ανώνυμης εταιρίας.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται για μισθούς και λοιπές απολαβές που βαρύνουν διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1.1.2003 και μετά.

3. Με τις νέες διατάξεις προβλέπεται, όπως και με τις αντικατασταθείσες, η παρακράτηση φόρου 35% επί των μισθών που καταβάλλονται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του Δ.Σ. για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης εργασίας, εφόσον είναι ασφαλισμένα σε οποιοδήποτε άλλο ασφαλιστικό ταμείο εκτός του Ι.Κ.Α. Επιπλέον, με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται πλέον ότι η ίδια παρακράτηση φόρου θα ενεργείται και επί των μισθών και των κάθε είδους λοιπών απολαβών που καταβάλλονται από Ε.Π.Ε. σε εταίρους της για την παροχή των υπηρεσιών τους σε αυτή εφόσον οι αμοιβές αυτές θεωρούνται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις. Με τη διενέργεια της παρακράτησης αυτής θα εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

Ο πιο πάνω συντελεστής θα εφαρμόζεται στο ποσό το οποίο θα προκύπτει μετά την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλονται και των αναλογούντων τελών χαρτοσήμου. Η παρακράτηση αυτή θα διενεργείται κατά την καταβολή των υπόψη μισθών και απολαβών ενώ για την απόδοση του φόρου ισχύουν τα παρακάτω :

Όσοι παρακρατούν φόρο, υποχρεούνται να αποδίδουν αυτόν με εφάπαξ καταβολή στη δημόσια οικονομική υπηρεσία της έδρας τους, μέχρι την 20ή ημέρα των μηνών Μαρτίου, Μαΐου, Ιουλίου, Σεπτεμβρίου, Νοεμβρίου και Ιανουαρίου κάθε

έτους με προσωρινή δήλωση, η οποία περιλαμβάνει τα ακαθάριστα ποσά που έχουν καταβληθεί στο προηγούμενο ημερολογιακό δύμηνο και το φόρο που παρακρατήθηκε. Η υποβολή της δήλωσης πραγματοποιείται ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του αριθμού του φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) του φορολογούμενου, με αρχή για το ψηφίο 1 την εικοστή (20ή) ημέρα των μηνών αυτών και ολοκληρώνεται μέσα σε έντεκα (11) εργάσιμες ημέρες.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται για μισθούς και λοιπές απολαβές που βαρύνουν διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1.1.2003 και μετά.

4. Νομοτεχνική τακτοποίηση(σωστή απαρίθμηση των διατάξεων περί παρακρατήσεως φόρου εισοδήματος).

5. Με τις νέες διατάξεις ορίζεται πλέον ότι όλα τα νομικά πρόσωπα κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Α.Ε., Ε.Π.Ε., συνεταιρισμοί, δημόσιες επιχειρήσεις, αλλοδαπές επιχειρήσεις κλπ.) ή μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, φορολογούνται με 35% για το συνολικό φορολογητέο εισόδημα. Σύμφωνα με τις προισχόντες διατάξεις το ποσοστό φορολόγησης κυμαινόταν από 35% έως 40% ανάλογα την επιχείρηση.

Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις διατηρείται η φορολόγηση με 10% των εισοδημάτων που αποκτούν από την εκμίσθωση οικοδομών και γαιών τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, τα κοινωφελή ιδρύματα, καθώς και τα περιοριστικά αναφερόμενα και στις αντικατασταθείσες διατάξεις νομικά πρόσωπα (Ιεροί Ναοί, Ιερές Μητροπόλεις, Ιερές Μονές, Αποστολική Διακονία, Ιερά Μονή Πάτμου). Τέλος, με τις νέες διατάξεις στη φορολογία με 10% υπήχθησαν και τα εισοδήματα από εκμίσθωση οικοδομών και γαιών που αποκτούν στην Ελλάδα η Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου και οι Ιερές Σταυροπηγιακές Μονές Κύπρου.

6. Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου αυτού προβλέπεται πλέον η έκπτωση από το φόρο που προκύπτει με τις γενικές διατάξεις σε βάρος των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, Ε.Π.Ε., δημοσίων επιχειρήσεων κλπ., του φόρου που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε από το δικαιούχο. Η ρύθμιση αυτή είναι κατ' ουσία νομοτεχνικής φύσης και κρίθηκε αναγκαία λόγω της φορολόγησης των υπόψη εισοδημάτων με τις γενικές διατάξεις.

Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, εφαρμόζονται για τα εισοδήματα οικονομικού έτους 2003 και μετά.

Το ένατο και τελευταίο άρθρο λέει ότι τα κέρδη που προκύπτουν κάθε χρόνο από αμοιβαία κεφάλαια για τους μεριδιούχους, απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος. Μειώνονται οι συντελεστές αυτοτελούς φορολόγησης που αφορούν μεταβίβαση δικαιώματος χρήσης άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων, κ.λ.π. Αυξάνεται η παρακράτηση φόρου επί των αποζημιώσεων ή δικαιωμάτων που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα για χρήση στην Ελλάδα κινηματογραφικών ταινιών, αναπαραγωγή βιντεοκασσετών, κ.λ.π. Ανάμεσα στις άλλες διατάξεις που αναφέρονται στο συγκεκριμένο άρθρο και αφορούν διάφορα πράγματα, ιδιαίτερη σημασία έχει η κατάργηση της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη των Ε.Π.Ε. και η φορολόγησή τους με 35% από 01/01/2003.

ΑΡΘΡΟ 9 **ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου αυτού προστέθηκε στον Κ.Φ.Ε. και λέει ότι τα κέρδη που μοιράζουν κάθε χρόνο τα αμοιβαία κεφάλαια καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι τους από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης, απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος.

Οι πιο πάνω απαλλαγές ίσχουν και μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 3091/2002, βάσει των διατάξεων των πιο πάνω ειδικών νόμων και απλώς τώρα ενσωματώθηκαν στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Περαιτέρω, με τις νέες διατάξεις οι πιο πάνω απαλλαγές επεκτείνονται και για τα εισοδήματα που προκύπτουν από αμοιβαία κεφάλαια που έχουν συσταθεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σημειώνεται, ότι αν δικαιούχος των υπόψη εισοδημάτων είναι νομικό πρόσωπο του Κ.Φ.Ε. (Α.Ε., Ε.Π.Ε., κ.λ.π.) θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 106 του Κ.Φ.Ε. δηλαδή, το μέρος αυτών που αντιστοιχεί στα διανεμόμενα κέρδη, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις. Επίσης, από τα ανωτέρω συνάγεται, ότι οι μεσολαβούσες τράπεζες δεν θα προβαίνουν πλέον σε παρακράτηση φόρου 20% για τα πιο πάνω εισοδήματα που αποκτούν κάτοικοι Ελλάδος, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή από τη δημοσίευση του νόμου, δηλαδή για εισοδήματα που αποκτώνται από 24 Δεκεμβρίου 2002 και μετά.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού μειώθηκε από τριάντα τοις εκατό (30%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) ο φόρος που οφείλεται στο κέρδος που προέρχεται από την εκχώρηση ή μεταβίβαση δικαιώματος συναφούς με την άσκηση επιχειρησης ή επαγγέλματος, της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων ή μοτοσικλετών Δ.Χ καθώς και από παραίτηση από μισθωτικά δικαιώματα. Επίσης, μειώθηκε από είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) ο οριζόμενος φόρος επί του ποσού που καταβάλλει ο μισθωτής στον εκμισθωτή πέραν των μισθωμάτων.

Οι πιο πάνω μειωμένοι συντελεστές αυτοτελούς φορολόγησης ισχύουν για ποσά που καταβάλλονται ή πιστώνονται από 1ης Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Περαιτέρω, με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου αυξάνεται από δέκα τοις εκατό (10%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) ο οριζόμενος συντελεστής παρακράτησης φόρου επί των αποζημιώσεων ή δικαιωμάτων που καταβάλλονται σε αλλοδαπές επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα για τη χρήση ή παραχώρηση χρήσης στην Ελλάδα κινηματογραφικών ή τηλεοπτικών ταινιών, μαγνητοαινιών για ραδιοφωνικές εκπομπές και για την αναπαραγωγή βιντεοκασσετών.

Δηλαδή, μετά την τροποποίηση αυτή καθιερώνεται ενιαίος συντελεστής φορολογίας για τα πάσης φύσεως δικαιώματα που καταβάλλονται στην άλλοδαπή με την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν υφίσταται σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας μεταξύ Ελλάδος και της χώρας της οποίας είναι κάτοικος ο δικαιούχος των υπόψη δικαιωμάτων. Ο αυξημένος συντελεστής παρακράτησης ισχύει για ποσά που καταβάλλονται ή πιστώνονται από 1ης Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις αυξήθηκε από δεκαεπτά και μισό τοις εκατό (17,5%) σε είκοσι τοις εκατό (20%) ο οριζόμενος συντελεστής παρακράτησης φόρου εισοδήματος επί των αμοιβών που καταβάλλονται σε άλλοδαπές επιχειρήσεις για την κατάρτιση μελετών, σχεδίων κλπ.

Ο νέος αυτός συντελεστής παρακράτησης φόρου ισχύει για μελέτες, σχέδια και έρευνες που ανατίθενται σε άλλοδαπές επιχειρήσεις από την 1η Ιανουαρίου 2003 και μετά.

Επομένως, αν σε μία άλλοδαπή επιχείρηση καταβάλλονται από 1.1.2003 και μετά ποσά για μελέτη, σχέδιο κ.λ.π., που έχει ανατεθεί σε αυτή μέχρι και την 31 Δεκεμβρίου 2002 θα εξακολουθήσει να γίνεται παρακράτηση φόρου με τον προϊσχύσαντα συντελεστή 17,5%.

Επίσης, ο συντελεστής παρακράτησης φόρου στα έσοδα από έπαθλα ή βραβεία από την κατοχή και εκμετάλλευση δρομώνων ίππων που χρησιμοποιούνται σε αγώνες ιπποδρομίου αυξάνεται από δεκαπέντε τοις εκατό (15%) σε είκοσι τοις εκατό (20%).

Η ανωτέρω αύξηση του συντελεστή ισχύει για ποσά που καταβάλλονται από 1.1.2003 και μετά.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού καταργούνται οι περιπτώσεις με τις οποίες προβλεπόταν η παρακράτηση φόρου 20% στην επιχειρηματική αμοιβή των διαχειριστών-εταίρων των εταιριών περιορισμένης ευθύνης και η απόδοση -κατά την διάρκεια της χρήσεως- φόρου 20% από τις Ε.Π.Ε. έναντι του οφειλόμενου φόρου επί της επιχειρηματικής αμοιβής.

Οι καταργήσεις αυτές αφορούν, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο, στις διαχειριστικές περιόδους των Ε.Π.Ε. οι οποίες αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2003 και μετά και έγιναν για νομοτεχνικούς λόγους, μετά την κατάργηση της επιχειρηματικής αμοιβής των διαχειριστών-εταίρων και την υπαγωγή σε φορολογία με 35% των συνολικών κερδών των εταιριών περιορισμένης ευθύνης. Κατά συνέπεια, τα καθαρά κέρδη των Ε.Π.Ε., που προέκυψαν κατά την διαχειριστική περίοδο 1.1.2002-31.12.2002 ή θα προκύψουν κατά τη διαχειριστική περίοδο 1.7.2002-30.6.2003, θα υπαχθούν σε φορολογία με το παλαιό καθεστώς, δηλαδή ένα μέρος αυτών στο όνομα των διαχειριστών-εταίρων και ένα μέρος στο όνομα της εταιρίας.

4. Στο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες ο φόρος παρακρατείται από εκείνον, που απασχολεί κατά σύστημα έμμισθο ή ημερομίσθιο προσωπικό, είτε καταβάλλει συντάξεις, επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή. Η παρακράτηση ενεργείται κατά την καταβολή και ο φόρος υπολογίζεται ως εξής :

Με βάση την κλίμακα (α) της παραγράφου 1 καθώς και το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9, στους αμειβόμενους με μηνιαίο μισθό, τους συνταξιούχους και τους αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες με σχέση μίσθωσης εργασίας πάνω από ένα έτος στον ίδιο εργοδότη ή με σχέση μίσθωσης εργασίας αορίστου χρόνου, μετά από προηγούμενη αναγωγή του μισθού ή της σύνταξης ή του ημερομισθίου ή της αμοιβής που ορίζεται με άλλη βάση σε ετήσιο καθαρό εισόδημα.

5. Με τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του νόμου αυτού γίνεται νομοτεχνική προσαρμογή λόγω αναρίθμησης της παραγράφων του άρθρου 9.

Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου ισχύουν για εισοδήματα που αποκτώνται ή δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά περίπτωση από 1ης Ιανουαρίου 2003 και μετά.

6. Με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου αντικαταστάθηκε η περίπτωση του Κ.Φ.Ε., σχετικά με τη χρονική διάρκεια του οικονομικού έτους, τα κέρδη του οποίου φορολογούνται στο όνομα των νομικών προσώπων του Κ.Φ.Ε. (Α.Ε., Ε.Π.Ε., συνεταιρισμοί, αλλοδαπές επιχειρήσεις).

Ειδικότερα, ενώ με τις προηγούμενες διατάξεις το οικον. έτος περιελάμβανε το χρονικό διάστημα 1ης Σεπτεμβρίου μέχρι και 31 Αυγούστου του επόμενου (οικονομικού) έτους, με τις νέες διατάξεις περιλαμβάνει το χρονικό διάστημα 1ης Αυγούστου μέχρι 31 Ιουλίου του επόμενου (οικονομικού) έτους. Η τροποποίηση αυτή έγινε για λόγους προσαρμογής προς τις διατάξεις του Κ.Φ.Ε. με τις οποίες προβλέπεται ότι η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των πιο πάνω νομικών προσώπων λήγει την 10η ημέρα του πέμπτου μήνα από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου, ώστε να καλυφθούν και οι περιπτώσεις των νομικών προσώπων που κλείνουν ισολογισμό με 31 Αυγούστου και η προθεσμία υποβολής της δήλωσής τους λήγει στις 10 Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Τα ανωτέρω έχουν εφαρμογή από τα εισοδήματα του οικον. έτους 2003 και μετά.

Διευκρινίζεται ότι οι δηλώσεις των νομικών προσώπων που έκλεισαν τη διαχειριστική τους περίοδο στις 31 Αυγούστου 2002 χαρακτηρίζονται ως δηλώσεις του οικον. έτους 2002 (και επομένως τα κέρδη τους θα φορολογηθούν με 37,50%) γιατί η διαχειριστική περιόδος τους άρχισε την 1η Σεπτεμβρίου 2001 και όχι από την 1η Αυγούστου που ορίζει ο νόμος.

7. Με τις διατάξεις αυτής της παραγράφου του άρθρου 9 καταργείται η επιχειρηματική αμοιβή από τα κέρδη των Ε.Π.Ε. τα οποία προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από 1 Ιανουαρίου 2003 και μετά. Κατά συνέπεια, όπως ήδη έχει αναφερθεί πιο πάνω, τα συνολικά κέρδη των εταιριών αυτών, που θα προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν μέσα στο έτος 2003 και μετά, θα φορολογούνται με συντελεστή 35%, όπως δηλαδή συμβαίνει και με τα υπόλοιπα νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε.

8. Γίνεται νομοτεχνική τακτοποίηση με αντικατάσταση ή πρόσθεση λέξεων ή φράσεων.

9. Με τις διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου αυτού, διευκρινίζεται, ότι και μετά την έναρξη ισχύος του κοινοποιούμενου νόμου (24.12.2002) εξακολουθούν να απαλλάσσονται της φορολογίας εισοδήματος οι τόκοι των ομολογιακών δανείων τα οποία εκδίδει το Ελληνικό Δημόσιο όταν δικαιούχοι των τόκων αυτών είναι επενδυτές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού.

10. Με τις διατάξεις της παραγράφου 14 του άρθρου αυτού, η προβλεπόμενη προθεσμία που έληγε την 31^η Δεκεμβρίου 2002, παρατείνεται μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2005. Κατά συνέπεια, οι προβλεπόμενες φορολογικές απαλλαγές και

διευκολύνσεις ισχύουν για τις συγχωνεύσεις, μετατροπές κ.λ.π. μετασχηματισμούς επιχειρήσεων που θα ολοκληρωθούν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2005.

Διευκρινίζεται ότι: 1) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.2954/2001 στις απαλλαγές που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του Ν.Δ.1297/1972 δεν συμπεριλαμβάνεται ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίων ως προς τον οποίο έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 17 - 31 του Ν.1676/86.

2) Οι απαλλαγές του ανωτέρω νομοθετικού διατάγματος δεν καταλαμβάνουν το τέλος άδειας του άρθρου 26 του Ν.2873/2000 δεδομένου ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, από το τέλος άδειας απαλλάσσονται μόνο οι δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και οι ανάπτηροι για τις άδειες που αφορούν αναπτηρικά αυτοκίνητα που είναι ειδικά διασκευασμένα για αναπήρους.

11. Με τις διατάξεις της παραγράφου 15 του άρθρου αυτού, απαλλάσσονται πλέον από το φόρο εισοδήματος και τα μερίσματα που διανέμει ναυτική εταιρία του η οποία διαχειρίζεται πλοίο με ελληνική σημαία. Υπενθυμίζεται, ότι η υπόψη απαλλαγής ισχυει μόνο αν η ναυτική εταιρία του διαχειριζόταν πλοία με ξένη σημαία.

Οι πιο πάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30 του νόμου αυτού, από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δηλαδή για μερίσματα που θα διανεμηθούν από 24.12.2002 και μετά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Το άρθρο 4 & 5 του Συντάγματος ορίζει:

«Οι Έλληνες πολίτες συνεισφέρουν χωρίς διακρίσεις στα δημόσια βάρη, ανάλογα με τις δυνάμεις τους.»

Η επιστήμη διδάσκει ότι η φορολογία εισοδήματος πρέπει, μεταξύ των άλλων, να είναι και :

- Κοινωνικά δίκαιη.
- Πραγματικά προοδευτική.
- Αναδιανεμητική του εισοδήματος.
- Απλή, κατανοητή και σταθερή.

Η ασκούμενη όμως δημοσιονομική και φορολογική πολιτική στη χώρα μας δεν έχει τα παραπάνω γνωρίσματα. Μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι διαχρονικά κινείται σε ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση. Δηλαδή κάνει τους πλούσιους πλουσιότερους και τους πτωχούς πτωχότερους.

Για πρώτη φορά μεταπολεμικά, η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων νομοθετήθηκε, με το Ν.Δ. 3323/55. Τα εισοδήματα διακρίθηκαν ανάλογα με την προέλευσή τους, στις επτά μέχρι και σήμερα γνωστές πηγές τους. (Δηλαδή, εισοδήματα από: μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, γεωργικές επιχειρήσεις, εμπορικές επιχειρήσεις, ελεύθερα επαγγέλματα, ακίνητα, κινητές αξίες, αλλοδαπής προέλευσης.)

Καθορίστηκε ως αντικείμενο του φόρου, το καθαρό από κάθε πηγή εισόδημα, ως υποκείμενο το φυσικό πρόσωπο και οι προσωπικές εταιρίες. Ορίστηκε χρόνος επιβολής του φόρου το οικονομικό έτος. Καθιερώθηκαν οι απαλλαγές, οι εκπτώσεις, οι μειώσεις, καθώς και ο υπολογισμός του φόρου (φορολογική κλίμακα).

Στο αρχικό Ν.Δ. 3323/55, επήλθαν τόσες τροποποιήσεις και μεταβολές, ώστε σήμερα, 50 χρόνια μετά, ίσως να έχει διατηρηθεί, μόνο σκελετός του.

Τα σημαντικότερα στοιχεία, που επιδρούν θετικά ή αρνητικά στην τελική φορολογική επιβάρυνση ή ελάφρυνση, εκτός από την κλίμακα του φόρου, είναι οι εκπτώσεις, οι μειώσεις από το εισόδημα, ή από τον φόρο κατά περίπτωση, τα αφορολόγητα ποσά, τα προστατευόμενα μέλη κ.λ.π.

Διαχρονικά υπήρξαν διάφορες και ποικίλες, ατομικές ή και οικογενειακές δαπάνες, που μείωναν είτε το φόρο, είτε το φορολογητέο εισόδημα. Αρκετές καταργήθηκαν, ενώ σε άλλες, περιορίσθηκε το ποσό για έκπτωση.

Τελευταία σε μια σειρά δαπάνες, περιορίστηκε ο υπολογισμός της έκπτωσης, με τελικό αποτέλεσμα, εκτός από τη σίγουρη φορολογική επιβάρυνση να επικρατεί σύγχυση και αβεβαιότητα, τόσο για την ισχύ τους, όσο και για τη διάρκειά της.

-Στην διετία 2002-2004 η κλίμακα μπορεί να χαρακτηριστεί ως καθόλου προοδευτική. Η μείωση του ανώτατου φορολογικού συντελεστή από το επίπεδο του 60-63% στο 40% και μετά την κυβερνητική εξαγγελία να μειωθεί στο 30-35% είναι φανερό ότι... ελαφρύνει ουσιαστικά τα υψηλά, τα μεγάλα και τα πολύ-μεγάλα εισοδήματα.

Αντίθετα η συμπίεση όλων των κλίμακών, μόνο σε τρία (15,30 και 40), μετατρέπει τη φορολογία εισοδήματος από προοδευτική σε αναλογική και μάλιστα υψηλή για τα μεσαία εισοδήματα (30-40%).

Οι μισθωτοί και συνταξιούχοι από 28% συμμετοχή στο συνολικό φορολογικό βάρος το 1961, συμμετείχαν με 50% το 2003, δηλαδή, αυξήθηκε η συμμετοχή τους κατά 22 μονάδες.

Οι έμποροι-βιομήχανοι από 49% συμμετοχή το 1961, περιορίσθηκαν στο 23% το 2003. Δηλαδή μειώθηκε η συμμετοχή τους κατά 26 μονάδες.

Συνέπεια όλων των παραπάνω και άλλων μεταβολών είναι η βαθμιαία μετατροπή του φόρου εισοδήματος από γενικό προοδευτικό φόρο, στον οποίο πρέπει να υπόκεινται όλοι οι φορολογούμενοι, για το σύνολο των εισοδημάτων τους, σε έναν επιλεκτικό φόρο, ο οποίος επιβάλλεται κύρια στο εισόδημα μισθωτών και συνταξιούχων.

Το αποτέλεσμα είναι να μετατρέπεται το φορολογικό σύστημα αντίστροφα προοδευτικό, αφού τελικά επιβαρύνονται περισσότερο οι χαμηλότερες εισοδηματικά τάξεις από τις υψηλότερες τόσο σε άμεσους όσο κυρίως σε έμμεσους φόρους.

Είναι πασίγνωστο ότι η έμμεση φορολογία, βαρύνει κατά πολύ μεγάλο ποσοστό το από χρόνια καθηλωμένο σε χαμηλά επίπεδα εισόδημα της συντριπτικής πλειοψηφίας των μισθωτών, των συνταξιούχων, των νέων, των ανέργων και όλων των πλατιών λαϊκών στρωμάτων.

Σε αυτό συντελεί και το γεγονός ότι η συνολική φορολογική επιβάρυνση από 21% του Α.Ε.Π. που ήταν το 1970, ανήλθε στο 38% το 1999, σχεδόν διπλασιάστηκε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Η φορολογία των νομικών προσώπων, καθιερώθηκε για πρώτη φορά με το Ν.Δ.3843/55. Εδώ επήλθαν πολυνάριθμες τροποποιήσεις και μεταβολές, με αποτέλεσμα η ισχύουσα νομοθεσία καμία σχέση δεν έχει με το αρχικό Ν.Δ.

Υποκείμενο του φόρου ήταν και είναι οι ανώνυμες εταιρίες, οι συνεταιρισμοί, οι αλλοδαπές εταιρίες, τα νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι δημοτικές, κοινοτικές επιχειρήσεις, πρόσφατα και οι Ε.Π.Ε. Αντικείμενο του φόρου είναι κατά κανόνα τα καθαρά κέρδη των νομικών προσώπων.

Απαλλάσσονται από τη φορολογία μεταξύ άλλων οι δήμοι, οι κοινότητες, οι σύνδεσμοι τους, ορισμένες δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, τα εισοδήματα από ενοίκια που εισπράττουν οι μονές του Αγίου Όρους, τα Πατριαρχεία Κωνσταντινουπόλεως, Ιεροσολύμων και Αλεξανδρείας. Ομοίως απαλλάσσονται τα κέρδη των ημεδαπών Α.Ε. από την εκμετάλλευση πλοίων με ελληνική σημαία, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο πλοίων.

Τα κέρδη των Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σήμερα, φορολογούνται με σταθερό αναλογικό συντελεστή 35%, με προοπτική να μειωθεί στο 25%, σύμφωνα με τις κυβερνητικές υποσχέσεις. Μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1990, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών της Α.Ε., είτε με τη μορφή μερισμάτων είτε με τη μορφή κερδών, κυμαίνοταν από 55% μέχρι 40%.

Υφίσταται πληθώρα αφορολογήτων κερδών, αποθεματικών, κρατήσεων, εκπτώσεων, κ.λ.π., με την υπόσχεση πραγματοποίησης επενδύσεων, δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και άλλα παρόμοια.

Ανέκαθεν παρέχονται σημαντικές φορολογικές διευκολύνσεις και απαλλαγές σε όλα σχεδόν τα φορολογικά αντικείμενα, σε περιπτώσεις συγχωνεύσεων, μετατροπών, μετασχηματισμών κ.λ.π. των επιχειρήσεων.

Από την εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2002, προκύπτει ότι η συμμετοχή του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων, στο σύνολο των άμεσων φόρων των εσόδων τακτικού προϋπολογισμού είναι 13% ενώ η συμμετοχή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι 18,3%.

Από το στατιστικό δελτίο φορολογικών δεδομένων του οικονομικού έτους 2003 της Γ.Γ.Π.Σ., προκύπτουν τα εξής αποκαλυπτικά για τη συνεισφορά των νομικών και των φυσικών προσώπων στα φορολογικά βάρη:

A) Στο σύνολο της χώρας των δηλώσεων εισοδήματος των Α.Ε.(39.329), ποσοστό 63%(24.956 δηλώσεις), δήλωσε συνολικά φορολογητέα κέρδη 11.035.626 ευρώ. Δηλαδή 11.035.626 ευρώ κέρδη/24.956 δηλώσεις = 442 ευρώ, μέσο ετήσιο κέρδος η κάθε μία από τις παραπάνω Α.Ε.

B) Στο σύνολο της χώρας των δηλώσεων των Ε.Π.Ε. (20.074), ποσοστό 60% (12.174 δηλώσεις), δήλωσε συνολικά φορολογητέα κέρδη 9.826.418 ευρώ. Δηλαδή 9.826.418 ευρώ κέρδη/12.147 δηλώσεις = 809 ευρώ, μέσο ετήσιο κέρδος η κάθε μία από τις παραπάνω Ε.Π.Ε.

Επιχειρώντας μία σημερινή εκτίμηση της διαδρομής των οικονομικών μεγεθών των ανωτέρω νομικών προσώπων και εταιριών από το οικονομικό έτος

2000 μέχρι και το οικονομικό έτος 2004, μπορούμε να συμπεράνουμε τα παρακάτω:

Η μείωση του μέσου όρου φορολογίας των Α.Ε. κατά 10,41% (από 38,43% σε 34,43%) σε συνδιασμό και με τη χρησιμότητα για τις Α.Ε. Νομοθετικών διατάξεων μείωσης των φορολογητέων κερδών (αφορολόγητα, αποθεματικά, αποσβέσεις, κ.λ.π.) και του προσδιορισμού των κερδών των επιχειρήσεων, με βιβλία Β' κατηγορίας, βάσει των βιβλίων είχε σαν αποτέλεσμα, παρά το ότι το πλήθος των Α.Ε. είχε αύξηση κατά 5.320 επιχειρήσεις (3,13%), να επιφέρει μείωση της συμμετοχής των Α.Ε. στα φορολογητέα κέρδη κατά 6% και στον φόρο κατά 5,52%, αυξάνοντας αντίστοιχα τη συμμετοχή των Ε.Π.Ε. κατά 35,66% και 52,12% αντίστοιχα, παρά τη μείωση του πλήθους τους κατά 1.017 επιχειρήσεις (15,99%) και των Ο.Ε., Ε.Ε.κ.λ.π. κατά 30,73% και 29,68%.

Απ' όλα τα παραπάνω μπορούμε αδιάψευστα να συμπεράνουμε ότι η πρόθεση των κυβερνήσεων της λεγόμενης «ελεύθερης οικονομίας της αγοράς», να προωθήσει την απαίτουμενη από την Ευρωπαϊκή Ένωση «αναδιάρθρωση» της οικονομίας, προς όφελος του κεφαλαίου για την «ανταγωνιστικότητα» των επιχειρήσεων, έχει αρχίσει να παίρνει σάρκα και οστά, σε βάρος των εργαζομένων και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, στερώντας από τον προϋπολογισμό αρκετά δισεκατομμύρια, απαραίτητα για την ουσιαστική αύξηση των δαπανών για την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό και τις λοιπές κοινωνικές ανάγκες των εργαζομένων και των λοιπών λαϊκών στρωμάτων όπως απαίτει η μια σύγχρονη κοινωνία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Αύξηση του αριθμού των φορολογικών κλίμακών με ταυτόχρονη μείωση των συντελεστών στα χαμηλά εισοδήματα με ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή.
2. Καθιέρωση αφορολόγητου ορίου 20.000 EURO για όλους τους φορολογούμενους αυξανόμενο ανάλογα με την οικογενειακή κατάσταση και αναπροσαρμοζόμενο ετησίως με βάση τον τιμάριθμο.
3. Αύξηση του ποσού του συνόλου των δαπανών που εκπίπτουν από το εισόδημα με έμφαση το ενοίκιο πρώτης κατοικίας και στέγασης τέκτων που σπουδάζουν, του ποσού έκπτωσης χωρίς δικαιολογητικά για τους φορολογούμενους με ειδικές ανάγκες και τους συνοικούντες με αυτούς και αναγνωριση όλου του ποσού χωρίς περιορισμούς για ιατρικές δαπάνες.
4. Ανεξάρτητη φορολόγηση εισοδήματος συζύγων όταν ο ένας αποκτά εισοδήματα από εργασία σε επιχείρηση του άλλου.
5. Κατάργηση φόρου υπεραξίας για μεταβίβαση μιας επιχείρησης σε σύζυγο ή τέκνα, εφόσον ο μέσος όρος των κερδών της τελευταίας πενταετίας δεν ξεπερνά τα 30.000 EURO κατ' έτος.
6. Κατάργηση προκλητικών φοροαπαλλαγών. Τυχόν φοροαπαλλαγές, όπως σχηματισμός αφορολόγητων αποθεματικών για παραγωγικές επενδύσεις να περιλαμβάνονται σε ένα Εθνικό Σχέδιο Ανάπτυξης.
7. Ουσιαστική αναμόρφωση της κλίμακας υπολογισμού του φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας και του αφορολόγητου ορίου, έτσι ώστε να φορολογείται η πραγματικά μεγάλη ακίνητη περιουσία. Να οριστούν αντικειμενικές αξίες για όλα τα ακίνητα σε όλη την επικράτεια με αξίες που ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, με την συμμετοχή εκπροσώπων των Επιχειρήσεων, του Τεχνικού Επιμελητηρίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
8. Άλλαγή της σχέσης μεταξύ των άμεσων και έμμεσων φόρων, με μείωση της έμμεσης φορολογίας στα είδη ευρείας λαϊκής κατανάλωσης και διαβίωσης.
9. Αύξηση του αφορολόγητου ποσού στα φυσικά πρόσωπα για γονικές παροχές, δωρεές και κληρονομιές. Το αφορολόγητο ποσό να αυξάνεται με τον αριθμό των μελών της οικογένειας.
10. Εφαρμογή του πόθεν έσχες για όλους τους φορολογούμενους στο συνολό της κινητής και ακίνητης περιουσίας.
11. Επίσπευση ολοκλήρωσης του Εθνικού Κτηματολογίου.
12. Μακροχρόνιος φορολογικός σχεδιασμός (τουλάχιστον 10 χρόνια).
13. Κατάργηση των πολυδαίδαλων εντύπων των φορολογικών δηλώσεων και αντικατάστασή τους με νέα, απλά και ταυτόχρονα εύκολα στη συμπλήρωσή τους.

Κύριοι καθηγητές

Η παράθεση των θέσεών μας δεν έγινε κατά σειρά σπουδαιότητας γιατί θεωρούμε ότι όλα τα παραπάνω είναι σημαντικά, και ελπίζουμε ότι έτσι μπορεί να δημιουργηθεί ένα νομοσχέδιο προς την κατεύθυνση της δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών, της φοροδοτικής ικανότητας των πολιτών και της αναπτυξιακής στρατηγικής που χρειάζεται η Χώρα μας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) ΚΩΔΙΚΑΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ, ΤΟΜΟΣ 50/2002
- 2) ΠΟΔ.1038/04-03-2003: ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3091/2002.
- 3) ΚΩΔΙΚΑΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ (ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΟΤΣΗΣ, ΕΚΔΟΣΗ 29^η, 2003).
- 4) ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΟ ΒΗΜΑ/04-04-2004:
ΠΩΣ ΘΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΤΕ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΣΑΣ ΔΗΛΩΣΗ.
(Ι.Κ.ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΟΣ)
- 5) ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ/08-02-2004:
ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.
- 6) ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΛΟΓΙΣΤΩΝ ΜΕ ΘΕΜΑ «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ», ΑΘΗΝΑ, 3/11/04

